

วารสาร มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

JOURNAL OF **HUMANITIES** AND **SO**CIAL SCIENCES
SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

ISSN 2697-5505 (Print)

ISSN 2697-5491 (Online)

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2563
Volume 2 No.1 January - June 2020

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2563

Journal of Humanities and Social Sciences,
SKRU

Vol.2 No.1 January – June 2020

Print ISSN: 2697-5505

Online ISSN: 2697-5491

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

Journal of Humanities and Social Sciences,

SKRU

วัตถุประสงค์

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เป็นวารสารเพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการ และผลงานวิจัยอีกทั้งเป็นสื่อกลาง แห่งการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการทั้งภายใน มหาวิทยาลัย ระหว่างมหาวิทยาลัย คณาจารย์ นักวิจัย นิสิต นักศึกษา ผู้สนใจ และหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายทางวิชาการแก่ บุคลากรของมหาวิทยาลัยในอนาคตต่อไป

นโยบายและขอบเขตการตีพิมพ์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้จัดทำวารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาขึ้นเพื่อ เป็นช่องทางในการ ประชาสัมพันธ์ผลงานวิชาการ อีกทั้งเป็นสื่อกลางแห่งการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ทางวิชาการทั้งภายใน และระหว่างมหาวิทยาลัย แก่ คณาจารย์ นักวิจัย นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาองค์ ความรู้ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ต่อไป วารสารมนุษยศาสตร์และ

สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาเปิดรับบทความที่ครอบคลุมเนื้อหา
ทางด้านสาขาวิชา ดังนี้

- มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- ศิลปกรรมศาสตร์
- วิทยาการจัดการ
- ครุศาสตร์

กระบวนการพิจารณาบทความ

บทความทุกบทความจะต้องผ่านการพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่
เชี่ยวชาญอย่างน้อย 2 ท่าน แบบผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แต่งไม่ทราบชื่อกันและ
กัน (Double-blind Review)

ประเภทของบทความ

บทความวิจัย (Research Article) และบทความวิชาการ (Original
Article)

ภาษาที่รับตีพิมพ์

ภาษาไทย

วาระการจัดพิมพ์

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ตีพิมพ์ เป็นวารสารราย 6 เดือน (ปีละ 2 ฉบับ)

ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน

ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม

เจ้าของวารสาร

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

การติดต่อ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

160 หมู่ 4 ถนนกาญจนวนิช ตำบลเขารูปช้าง

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

โทรศัพท์ : 0-7426-0262

แฟกซ์ : 0-7426-0263

อีเมล : re.husoskru@gmail.com

เว็บไซต์ : <https://www.tci-thaijo.org/index.php/husoskru>

ประกาศลิขสิทธิ์

1. ลิขสิทธิ์ของบทความเป็นของผู้เขียนและคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
2. ข้อมูลและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียน โดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยหรือรับผิดชอบต่อข้อมูลและความคิดเห็นเหล่านั้น
3. ผู้เขียนจะยินยอมให้บทความของตน ซึ่งได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารฯ ทั้งฉบับพิมพ์และฉบับออนไลน์ ได้รับการนำไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการภายใต้ขอบเขตของกฎหมายลิขสิทธิ์

กองบรรณาธิการ

เจ้าของ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ที่ปรึกษา

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

รองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการบริหารและพัฒนาหน่วยงาน

รองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์การผลิตบัณฑิต

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ

รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและงบประมาณ

รองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์พัฒนานักศึกษาและคุณลักษณะบัณฑิต

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

บรรณาธิการบริหาร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาถนเรศ อาภาสุวรรณ

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บรรณาธิการ

อาจารย์ ดร.รัชชพงษ์ ชัชวาลย์

รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

อาจารย์ ดร.มูจลินทร์ ผลกล้า

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

กองบรรณาธิการภายใน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุระพรรณ จุลสุวรรณ

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยวุธ โกศล

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรุณา แดงสุวรรณ

ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายแผนและประกันคุณภาพฯ

คณะครุศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญอริ ยี่หมะ

อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสระ ทองสามสี

อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

กองบรรณาธิการภายนอก

ศาสตราจารย์ ดร.ครองชัย หัตถา

มหาวิทยาลัยทักษิณ

ศาสตราจารย์ อำนวย ยัสโยธา

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

กองบรรณาธิการภายนอก (ต่อ)

ศาสตราจารย์ กรกฎ	ทองชะไพบูลย์
มหาวิทยาลัยทักษิณ	
รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา	เคนาภูมิ
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา	
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	
รองศาสตราจารย์ ดร.ประมาณ	เทพสงเคราะห์
วิทยาลัยนานาชาติติชชะคริน	
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่	
รองศาสตราจารย์ ทรศนีย์	ศิริศรี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	
รองศาสตราจารย์ ดร.ศศิวิมล	สุขบท
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
รองศาสตราจารย์ ดร.นิสากร	จารุมน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
รองศาสตราจารย์ วุฒิ	วัฒนสิน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณน	ไตรจันทร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรพร	ทองชะไพบูลย์
มหาวิทยาลัยทักษิณ	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงเล็ก	วรกุล
ข้าราชการบำนาญ	

ฝ่ายจัดการ ประสานงานและเลขานุการกองบรรณาธิการ

อาจารย์ ดร.รัชพงษ์	ซ์ชาลย์
นางจุฑามาศ	ชูจร
นางสาวอังสนา	แซ่ฮอ
นางกิตติยวรรณ	ขวัญคง

ฝ่ายพิสูจน์อักษร

อาจารย์ ดร.สลิลา	วงศ์กระจ่าง
อาจารย์ ดร.อุรารัตน์	ปานรอด
อาจารย์วรรณ	สุขใส
อาจารย์ณัฏฐ์จุฑา	ไชยสวัสดิ์
อาจารย์ปิยกุล	บุญญาศรีรัตน์
อาจารย์ ว่าที่ร้อยตรีหญิง สร้อยสุตา	ไชยเหล็ก

ฝ่ายจัดรูปเล่ม

อาจารย์ ดร.มูจลินทร์	ผลกล้า
นายนิฟาเดล	นิเลาะ
นางสาวอังสนา	แซ่ฮอ
นางกิตติยวรรณ	ขวัญคง

บทบรรณาธิการ

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ฉบับนี้ เป็นฉบับที่ 2 (ฉบับเดือนมกราคม – มิถุนายน 2563) บทความประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และครุศาสตร์ในรูปแบบบทความวิจัย จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ 1) เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง 2) เรื่อง ความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง 3) เรื่อง การพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง กรณีศึกษาโรงเรียนปัญญาดี 4) เรื่อง การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวิถีสอน : กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้สมาคมเครือข่ายโรงเรียนคุณภาพอิสลาม 5) เรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนในการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และ 6) เรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์น้อย : กรณีศึกษาตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

กองบรรณาธิการวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ตระหนักถึงหน้าที่อันสำคัญในการคัดสรรบทความที่มีคุณภาพ และมีประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากทั้งผู้เขียนบทความ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยกลั่นกรองบทความและผู้อ่าน

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ณ | ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2563

กองบรรณาธิการวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สงขลา จึงขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.รัชพงษ์ ชัยวัลย์)

บรรณาธิการ

สารบัญ

บทความวิจัย

หน้า

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.....1

THE STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT AND
SATISFACTION OF STUDENT IN THE DEPARTMENT
OF PUBLIC ADMINISTRATION, FACULTY OF HUMANITIES
AND SOCIAL SCIENCES, MUBAN CHOMBUENG RAJABHAT
UNIVERSITY

วชิรวัชร งามละม่อม

Wachirawachr Ngamlamom

ความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาล
นครตรัง จังหวัดตรัง.....29

THE NEEDS FOR HEALTH CARE AMONG THE ELDERLY
IN THE TRANG MUNICIPALITY AREA OF TRANG PROVINCE

ปนัดดา บิลหมัด , พชรดนัย เปาะทอง, วาริษาห์ เหลี่ยมโล๊ะ,

สุนัดดา แก้วสด และฮาซันอักกริม ดงนะเต็ง

Panadda Bilhmat, Pacharadon Pothong, Warisa Lemso,

Sunadda Kaewsod and Hasan Akrim Dongnadeng

สารบัญ (ต่อ)

บทความวิจัย (ต่อ)

หน้า

การพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง กรณีศึกษาโรงเรียนปัญญาดี.....	51
---	----

THE DEVELOPMENT OF EDUCATION INTO BRAIN-BASED
LEARNING SCHOOL: A CASE STUDY OF PANYADEE SCHOOL

นุรไอนี ติสมานิ และวรลักษณ์ ชูกำเนิด

Nur-ainee Tismani and Woralak Chookamnerd

การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวิถีอิสลาม : กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ ภายใต้สมาคมเครือข่ายโรงเรียนคุณภาพอิสลาม.....	73
---	----

STUDENT CARE AND SUPPORT SYSTEM ADMINISTRATION
IN PRIVATE ISLAMIC SCHOOLS: A CASE STUDY OF
THE ISLAMIC SCHOOLS IN THE THREE SOUTHERN
BORDER PROVINCES UNDER ASSALAM SMART SCHOOL
ASSOCIATION

สุกัญญา บัวนาค และวรลักษณ์ ชูกำเนิด

Sukanya Buanak and Woralak Chookamnerd

สารบัญ (ต่อ)

บทความวิจัย (ต่อ)

หน้า

ความพึงพอใจของประชาชนในการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.....99

THE SATISFACTION OF THE PEOPLE TOWARDS
THE USE OF THE NEW STADIUM OF
SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

เรไร นพาศรี, สุนีย์มาศ หีมหรับ, อาภาศิริ สายศรี, อนันญา โสภณ,
กิตติยา โพธิแสง, ปพิชญา สุวรรณรัตน์, ณัฐพล เปาวะนา,
พิชญะ เทพอักษร, ณรงค์ฤทธิ์ หมีพลัด, ธนวัฒน์ สุวรรณโน,
เกรียงศักดิ์ รัฐกุล และธวัชชัย ศรีพรงาม

Rerai Noppasri, Suneemad Heemrab, Arpasiri Saisri,
Ananya Sopon, Kittiya Potisan, Phapitchaya Suwannarat,
Nattapon Paowana, Pitchaya Thepaksorn,
Narongrit Meprad, Tanawat Suwanno, Kriangsak Rattakul
and Thawatchai Sripornngam

สารบัญ (ต่อ)

บทความวิจัย (ต่อ) หน้า

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์น้อย :
กรณีศึกษาตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา.....129

DEVELOPMENT OF A TRAINING PACKAGE FOR YOUNG
TOURIST GUIDES: A CASE STUDY OF KOH YO SUB-DISTRICT,
MUANG DISTRICT, SONGKHLA PROVINCE.

อมรรัตน์ จิรันดร, สลิลา วงศ์กระจำง และพัชราวดี อักษรพิมพ์
*Amonrat Chirandon, Salila Vongkrachang and
Patcharawadee Agsornpim*

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของ
นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
THE STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT AND
SATISFACTION OF STUDENT IN THE DEPARTMENT OF
PUBLIC ADMINISTRATION, FACULTY OF HUMANITIES
AND SOCIAL SCIENCES, MUBAN CHOMBUENG
RAJABHAT UNIVERSITY

วชิรวัชร งามละม่อม^{1*}

Wachirawachr Ngamlamom^{1*}

Received Date October 01, 2019

Revised Date December 17, 2019

Accepted Date January 24, 2020

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

* Corresponding author, E-mail: aood_0231@hotmail.com,
wachirawach.ng@gmail.com

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย (1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา (2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา (3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา และ (4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความพึงพอใจของนักศึกษา ประชากรในการศึกษาคือ นักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 208 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) และนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test ค่า F-test และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า : (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = .511) (2) ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = .554) (3) กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างในตัวแปรเพศ ระดับชั้นปี รายจ่ายที่เกิดขึ้นระหว่างเรียนต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง และลักษณะที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างด้านเกรดเฉลี่ย รายรับที่ได้รับจากผู้ปกครอง/การทำงานเสริมนอกเวลาต่อเดือน ฐานะทางบ้านของนักศึกษา จำนวนพี่น้อง สถานะภาพของผู้ปกครอง และการเดินทางมามหาวิทยาลัยมีความเห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ (4) ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความพึงพอใจของนักศึกษาโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง ($r = .793^{**}$, Sig. = .000) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความพึงพอใจ, รัฐประศาสนศาสตร์

Abstract

The purpose of this study aimed (1) to study student learning achievement of the students (2) to study student of a satisfaction of students (3) to compare individual factors which effect on a learning achievement of students and (4) to investigate a relationship between a learning achievement and personal satisfaction of a group of samples. The sample group consisted of this study was 208 students who study in program of public administration Faculty of Humanities and Social Sciences, Muban Chombueng Rajabhat University. The samples of the study were selected by using simple random. Moreover, a tool of the study was a checklist and used a statistical analysis, such as a frequency, an average ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), T-test, F-test and Pearson correlation coefficient.

The research findings were as follows: (1) the overall average of learning achievement, was at good level ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = .511). (2) The overall satisfaction of students throughout the process of teaching method, was at good level ($\bar{X} = 3.78$,

S.D. = .554). (3) The sample group has differences in gender variables, year level, Expenditures incurred during studying per month. Occupation of parents and different living characteristics there are different opinions on academic achievement factors. With statistical significance at the .05 level. In addition, The samples in the GPA Income received from parents/part-time work per month Students' home status, number of siblings, status of parents and traveling to university have an opinion that different personal factors do not affect academic achievement. and (4) the relationship between a academic achievement and the satisfaction of the students overall, there is a high level of positive correlation ($r = .793^{**}$, Sig. = .000) with statistical significance of .01.

Keywords: Learning Achievement, Satisfaction, Public Administration

1. บทนำ

การศึกษา คือ เครื่องมือที่ช่วยในการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะที่จะปรับตัวให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับสภาพในสังคมสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและสลับซับซ้อน ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงต้องให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก จากเหตุผลดังกล่าวความสำคัญของการศึกษาจึงได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้แสดงเจตนารมณ์ในการยกระดับการศึกษา

ไทยให้สูงขึ้นในมาตรา 10 ได้ระบุไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และมาตรา 6 ระบุไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้มีมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544 : 4) การศึกษาจึงถือเป็นกระบวนการสำคัญที่สุดของการพัฒนาคุณภาพของคนและการศึกษาก็นับเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต เพราะทุกช่วงเวลาของชีวิตคนนั้นจะเกิดการเรียนรู้อยู่เสมอ

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวดที่ 4 แนวการจัดการศึกษา รัฐได้กำหนดไว้ว่า “การศึกษาจะต้องมุ่งพัฒนาคนให้เต็มไปด้วยศักยภาพ โดยต้องให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 12 - 16) ได้กำหนดเกณฑ์ของการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้หรือการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ดีขึ้น โดยในมาตรา 24 หมวดที่ 4 ได้ระบุไว้ว่า “การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมต้องให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา สร้างหรือจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน

และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง มีการจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ฯลฯ” และมาตรา 6 ในเรื่องของการประเมินผลทางการศึกษาของนักเรียน ระบุไว้ว่า “สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษาและให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 9 - 12) นอกจากนี้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553) กล่าวถึง การประเมินผลด้านคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาพบว่า มีปัญหาหลักสำคัญคือ สถานศึกษาทุกระดับมีคุณภาพแตกต่างกันมาก สถานศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ในกรุงเทพมหานคร และเมืองใหญ่ที่มีคุณภาพสูง นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูง สอบได้คะแนนดี แต่เป็นสัดส่วนที่น้อย เมื่อเทียบกับสถานศึกษาทั่วประเทศมีผลให้คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งประเทศอยู่ในเกณฑ์ต่ำ การที่สถานศึกษามีคุณภาพแตกต่างกันมากทำให้เกิดปัญหาด้านมากมาย

จากสาระสำคัญและปัญหาในการประเมินผลทางการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มีความต้องการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ผู้สอน เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของนโยบายกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุค

ศตวรรษที่ 21 “โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะ การคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างสันติ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การ พัฒนาทางด้านการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงตาม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับการศึกษา โดยมีเป้าหมาย (ผลผลิต/ ผลลัพธ์) ตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัย ราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, 2561) ประกอบด้วย (1) บัณฑิตนักปฏิบัติที่มีความ เชื่อสัจย์ อดทน คิดเป็น และทำงานเป็น (2) อาจารย์มีจิตวิญญาณของความ เป็นครู มีภูมิความรู้ และมีทักษะการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning (3) ผู้บริหารทุกระดับ ทั้งระดับสาขาวิชา คณะ และมหาวิทยาลัย มีภาวะ ผู้นำในการพัฒนางานวิชาการให้เข้มแข็ง (4) มีหลักสูตรใหม่ หลักสูตร ปรับปรุง และหลักสูตรระยะสั้นที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและ ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศ และ (5) มีแหล่งเรียนรู้ให้ เชื่อมต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ดังนั้น จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าวเพื่อให้การจัดการ การศึกษามีคุณภาพครบถ้วนทั้งวงจรอย่างเท่าเทียมและเป็นไปตามความ ต้องการของผู้เรียน ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของมหาวิทยาลัยที่ คาดหวัง และมีผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามที่กำหนด ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะ ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐ ประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ หมู่บ้านจอมบึง เพื่อประโยชน์ในการสร้างระบบการเรียนการสอนของ

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และความต้องการของนักศึกษาได้อย่างเหมาะสมที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

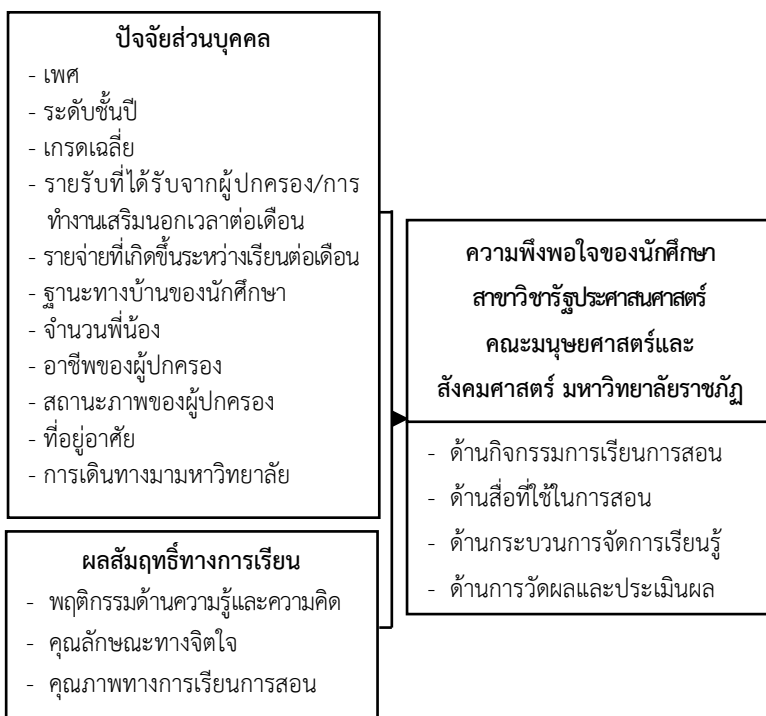
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ครั้งนี้ได้ศึกษาจากแนวคิดที่จะตอบประเด็นคำถามได้สมบูรณ์ โดยกำหนดกรอบแนวคิดจากแนวคิดของบลูม (Bloom, 1976: 175 อ้างถึงในปัญญา ชูช่วย, 2551 : 12) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ด้าน คือ (1) พฤติกรรมด้านความรู้

และความคิด (2) คุณลักษณะทางจิตใจ และ (3) คุณภาพทางการเรียนการสอน และตัวแปรตามใช้หลักการความพึงพอใจตามแนวคิดของบาร์นาร์ด (Barnard C., 1969) ซึ่งผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับงานวิจัย 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (2) ด้านสื่อที่ใช้ในการสอน (3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และ (4) ด้านการวัดผลและประเมินผล ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากรในการศึกษาคือ นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ตั้งแต่ระดับชั้นปีที่ 1 ถึงระดับชั้นปีที่ 3 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 208 คน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยสร้างตามกรอบที่จะศึกษาโดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ตามลำดับ ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539) (1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกรอบที่จะศึกษาตามหลักผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ (2) สร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลลักษณะทั่วไป ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกระบวนการจัดการเรียน การสอน และตอนที่ 4 เป็นคำถามแบบปลายเปิดสำหรับผู้ตอบแบบสอบถามเติมข้อเสนอแนะ (3) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุงให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์มากที่สุด (4) แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง (5) ดำเนินการตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (หาค่า IOC) (6) นำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่น และ (7) นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การศึกษาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย (1) การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามจากคะแนนค่าเฉลี่ยที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ (2) การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นแบบมาตรวัด 3 ระดับ โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นตามแนวคิดของครอนบาค (Cronbach, 1977; อ้างถึงในยุทธ มะลิรส, 2555 : 78) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ .982

4. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ โดยการนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้ (1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ (2) วิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้าน และรายข้อ (3) วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้าน และรายข้อ โดยการแปลความหมายของคะแนน ค่า t-test ค่า F-test และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

5. ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาศาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง โดยรวม

ลำดับ	ปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับผลสัมฤทธิ์		
		($\bar{X}$)	(S.D)	แปลผล
1	ด้านพฤติกรรมด้านความรู้และความคิด	3.62	.524	มาก
2	ด้านคุณลักษณะทางจิตใจ	3.70	.572	มาก
3	ด้านคุณภาพทางการเรียนการสอน	3.78	.613	มาก
รวม		3.70	.511	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.70, S.D. = .511) หากเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านคุณภาพทางการเรียนการสอนมีค่าสูงที่สุด ($\bar{X}$ = 3.78, S.D. = .613) รองลงมาด้านคุณลักษณะทางจิตใจ ($\bar{X}$ = 3.70, S.D. = .572) และด้านพฤติกรรมด้านความรู้และความคิดมีค่าต่ำที่สุด ($\bar{X}$ = 3.62, S.D. = .524) ตามลำดับ

ด้านพฤติกรรมด้านความรู้และความคิดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.62, S.D. = .524) หากพิจารณาเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือข้อ 5 ที่ว่า มีทักษะที่ติดต่อเพื่อนนักศึกษา

ด้วยกัน มีคุณธรรมและมีความยุติธรรม ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = .730) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 2 ที่ว่าการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ อ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่น่าสนใจให้เป็นประสบการณ์ทางการเรียน ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = .659) ตามลำดับ

ด้านคุณลักษณะทางจิตใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = .572) หากเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่าระบบการเรียนการสอนของอาจารย์ และสถาบันที่มีการจัดระบบและหลักสูตรที่ใช้สอน ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = .747) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 3 ที่ว่าเจตคติหรือทัศนคติต่อเนื้อหาวิชาที่มีการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = .687) ตามลำดับ

ด้านคุณภาพทางการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = .613) หากเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 5 ที่ว่าแรงเสริมของอาจารย์ผู้สอนมีผลต่อผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = .769) และ ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 2 ที่ว่าผลสำเร็จในการเรียนเป็นไปตามความคาดหวังของผู้เรียนที่ตั้งเป้าหมายไว้ ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = .759) ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง โดยรวม

ลำดับ	ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อ กระบวนการจัดการเรียนการสอน	ระดับผลสัมฤทธิ์		
		($\bar{X}$)	(S.D)	แปลผล
1	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.79	.590	มาก
2	ด้านสื่อที่ใช้ในการสอน	3.79	.612	มาก
3	ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	3.79	.592	มาก
4	ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.75	.583	มาก
รวม		3.78	.554	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.78, S.D. = .554) หากเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสื่อที่ใช้ในการสอน ($\bar{X}$ = 3.79, S.D. = .612) รองลงมาคือด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 3.79, S.D. = .592) ถัดมาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 3.79, S.D. = .590) และด้านการวัดผลและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 3.75, S.D. = .583) ตามลำดับ

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = .590) หากเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 ที่ว่าความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษามีความเป็นกันเอง ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .746) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 3 ที่ว่าอาจารย์มีกิจกรรมที่หลากหลายมาสร้างความสนใจ และพัฒนางิจกรรมทางการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = .757) ตามลำดับ

ด้านสื่อที่ใช้ในการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = .612) หากพิจารณาเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 ที่ว่าอาจารย์มีการจัดเตรียมเครื่องมือ และสื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = .769) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 ที่ว่านักศึกษาได้ศึกษาหาความรู้ต่างๆ ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = .702) ตามลำดับ

ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = .592) หากพิจารณาเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 ที่ว่ามีการสรุป และอภิปรายผลภายในกลุ่มของนักศึกษา และการสรุปตอนท้ายของอาจารย์ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .756) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 3 ที่ว่านักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = .710) ตามลำดับ

ด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = .583) หากพิจารณาเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 ที่ว่านักศึกษานำความรู้ ทักษะที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .737) และข้อที่มีค่าเฉลี่ย

น้อยที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่านักศึกษามีความภาคภูมิใจในผลสัมฤทธิ์หรือผลการเรียนที่ได้รับจากการประเมินผล ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = .782) ตามลำดับ

3. ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงที่มีเพศ ระดับชั้น เกรดเฉลี่ย รายรับที่ได้รับจากผู้ปกครอง/การทำงาน เสริมนอกเวลาต่อเดือน รายจ่ายที่เกิดขึ้นระหว่างเรียนต่อเดือน ฐานะทางบ้านของนักศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง สถานะภาพของผู้ปกครอง ที่อยู่อาศัย จำนวนพี่น้อง และการเดินทางมามหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างด้านเพศที่แตกต่างกันมีความเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) กลุ่มตัวอย่างด้านระดับชั้นปีที่มีระดับชั้นปีการศึกษาที่แตกต่างกันมีความเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) กลุ่มตัวอย่างด้านเกรดเฉลี่ยที่มีเกรดเฉลี่ยแตกต่างกันไม่มีความเห็นที่แตกต่างกัน (4) กลุ่มตัวอย่างด้านที่มีรายรับที่ได้รับจากผู้ปกครอง/การทำงานเสริมนอกเวลาต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน (5) กลุ่มตัวอย่างที่มีรายจ่ายที่เกิดขึ้นระหว่างเรียนต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (6) กลุ่มตัวอย่างที่มีฐานะทางบ้านของนักศึกษาที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อมีความเห็นที่แตกต่างกัน (7) กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนพี่น้องที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อมีความเห็นที่แตกต่างกัน (8) กลุ่มตัวอย่างที่อาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีความเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (9) กลุ่มตัวอย่างที่สถานะภาพของผู้ปกครองที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อมีความเห็นที่แตกต่างกัน (10) กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะที่อยู่อาศัยที่

แตกต่างกันมีความเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (11) กลุ่มตัวอย่างที่มีการเดินทางมามหาวิทยาลัยที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อความเห็นที่แตกต่างกัน

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง โดยภาพรวม

ความพึงพอใจ ของนักศึกษา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน							
	ด้าน พฤติกรรม ด้านความรู้ และความคิด		ด้าน คุณลักษณะ ทางจิตใจ		ด้านคุณภาพ ทางการเรียน การสอน		ภาพรวม	
	(r)	Sig.	(r)	Sig.	(r)	Sig.	(r)	Sig.
ด้านกิจกรรมการ เรียนการสอน	.547 [*] *	.00 0	.665 [*] *	.00 0	.754 [*] *	.00 0	.737 ^{**}	.000
ด้านสื่อที่ใช้ใน การสอน	.506 [*] *	.00 0	.623 [*] *	.00 0	.672 [*] *	.00 0	.675 ^{**}	.000
ด้ ำ น กระบวนการ จัดการเรียนรู้	.574 [*] *	.00 0	.737 [*] *	.00 0	.752 [*] *	.00 0	.772 ^{**}	.000

ความพึงพอใจ ของนักศึกษา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน							
	ด้าน พฤติกรรม ด้านความรู้ และความคิด		ด้าน คุณลักษณะ ทางจิตใจ		ด้านคุณภาพ ทางการเรียน การสอน		ภาพรวม	
	(r)	Sig.	(r)	Sig.	(r)	Sig.	(r)	Sig.
ด้านการวัดผล และประเมินผล	.576 [*]	.000	.699 [*]	.000	.764 [*]	.000	.763 ^{**}	.000
รวม	.592 [*]	.000	.733 [*]	.000	.792 [*]	.000	.793 [*]	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง ($r = .793^{**}$, Sig. = .000) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง พบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้มีค่าความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงและมีค่าความสัมพันธ์สูงสุด ($r = .772^{**}$, Sig. = .000) รองลงมาเป็นด้านการวัดผลและประเมินผล ($r = .772^{**}$, Sig. = .000) และด้านสื่อที่ใช้ในการสอนมีค่าความสัมพันธ์ต่ำที่สุด ($r = .675^{**}$, Sig. = .000) ตามลำดับ

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยจะอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง พบว่า ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ หากเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านคุณภาพทางการเรียนการสอนมีค่าสูงที่สุด รองลงมาด้านคุณลักษณะทางจิตใจ และด้านพฤติกรรมด้านความรู้และความคิดมีค่าต่ำที่สุด ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับงานวิจัยของวรารณ์ ลวงสวาส, สฎายุ อีระวนิชตระกูล และชัยพนธ์ รักงาม (2561) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จากการศึกษพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของรุจิราพรณ คงช่วย (2559) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรารณ์ อินริราย และธวัชรรัตน์ สัมฤทธิ์ (2559)

ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาจากการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาการวัดและเครื่องมือวัดในงานอุตสาหกรรม จากการศึกษาพบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษามีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD มีความพึงพอใจมากที่สุด

ด้านความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ หากเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสื่อที่ใช้ในการสอน รองลงมาคือด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ถัดมาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปแนวทางเดียวกับงานวิจัยของพัชรภรณ์ อินริยาและธวัชรรัตน์ สัมฤทธิ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาจากการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาการวัดและเครื่องมือวัดในงานอุตสาหกรรม จากการศึกษาพบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษามีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD มีความพึงพอใจในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเมธาวดี มณีนิล (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการจัดทำสื่อ Power Point เรื่องระบบร่างกาย ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจในการจัดทำสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกพร บุญจูบุตร และคณะ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT วิชาการวิจัยดำเนินงาน เบื้องต้น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ผลจากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทิมา เมยประโคน (2555) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะ เรื่องการสร้างสรรค์จากเศษวัสดุของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ผลการวิจัยพบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด

การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างในตัวแปรเพศ ระดับชั้นปี รายงานที่เกิดขึ้นระหว่างเรียนต่อเดือน อาชีพของผู้ปกครอง และลักษณะที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างด้านเกรดเฉลี่ย รายรับที่ได้รับจากผู้ปกครอง/การทำงานเสริม นอกเวลาต่อเดือน ฐานะทางบ้านของนักศึกษา จำนวนพี่น้อง สถานะภาพของผู้ปกครอง และการเดินทางมามหาวิทยาลัยมีความเห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของธวัชชัย ศุภดิษฐ์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในระดับปริญญาโทของ

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปีการศึกษา 2554 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในระดับปริญญาโท โดยจำแนกตาม คณะ/สถาบัน สรุปได้ดังนี้ (1) คณะรัฐประศาสนศาสตร์ ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ การได้รับทุนการศึกษา ในระดับปริญญาโท แผนการศึกษาในระดับปริญญาโท และระยะเวลาที่ศึกษาในระดับปริญญาโท (2) คณะบริหารธุรกิจ ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ ระยะเวลาที่ศึกษาในระดับปริญญาโท (3) คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ เพศ การได้รับทุนการศึกษาในระดับปริญญาโท แผนการศึกษาในระดับปริญญาโท และระยะเวลาที่ศึกษาในระดับปริญญาโท (4) คณะสถิติประยุกต์ ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ อายุ การได้รับทุนการศึกษาในระดับปริญญาโท แผนการศึกษาในระดับปริญญาโท ระยะเวลาที่ศึกษาในระดับปริญญาโท กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษาในระดับปริญญาตรีและการได้รับเกียรตินิยมในระดับปริญญาตรี (5) คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ การได้รับทุนการศึกษาในระดับปริญญาโท แผนการศึกษาในระดับปริญญาโท และระยะเวลาที่ศึกษาในระดับปริญญาโท (6) คณะพัฒนารัฐพยานุเคราะห์ ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ การได้รับทุนการศึกษาในระดับปริญญาโท (7) คณะภาษาและการสื่อสาร ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ ระยะเวลาที่ศึกษาในระดับปริญญาโท และ (8) ระดับสถาบัน ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ คณะที่ศึกษาในระดับปริญญาโท ที่ตั้งสถานศึกษาในระดับปริญญาโท การได้รับทุนการศึกษาในระดับปริญญาโท แผนการศึกษาในระดับปริญญาโท ระยะเวลาที่ศึกษาใน

ระดับปริญญาโท กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษาในระดับปริญญาโท และการได้รับเกียรตินิยมในระดับปริญญาตรี

การศึกษาค่าความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง ($r = .793^{**}$, Sig. = .000) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับงานวิจัยของพัชราภรณ์ อินริราย และธวัชรรัตน์ สัมฤทธิ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาจากการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาการวัดและเครื่องมือวัดในงานอุตสาหกรรม ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุดี บุญนาค (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากการเรียนด้วยเว็บช่วยสอน โดยใช้เทคนิคแอดมินชัน 3 มิติ เรื่องภูเขาไฟ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนรู้อยู่ด้วยเว็บช่วยสอน โดยใช้เทคนิคแอดมินชัน 3 มิติ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของของพิทยา โพธิ์ทอง (2549) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจทางการเรียน เรื่องมาสร้างโลกสีเขียวกันเถอะของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการใช้เกมและเพลงประกอบการสอน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากที่ได้รับการสอนโดยการใช้เกมและเพลงประกอบการสอน เรื่องมาสารงโลกสี่เหลี่ยมกัน เอะสูงกวาก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. ข้อเสนอแนะการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย พบว่า นักศึกษาควรมี การศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ อ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สนใจให้เป็น ประสพการณ์ทางการเรียน เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา มาก ขึ้น ประกอบกับนักศึกษามีเจตคติหรือทัศนคติต่อวิชาที่มีการเรียนการสอน เนื่องจากอาจจะไม่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระหรือไม่ชอบในหลักการ หรือแนวการสอน พร้อมทั้งต้องส่งเสริมให้มีกิจกรรมในการเรียนการสอนที่ หลากหลายมาสร้างความสนใจ และพัฒนากิจกรรมทางการเรียนการสอนให้ เกิดระบบความคิดสร้างสรรค์ในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกทาง ความคิดเห็น

2. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ ควรมีการบริหารจัดการการเรียน การสอนอย่างถูกต้องในหลักการ และหลักปฏิบัติที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการ ได้ศึกษา อบรม และทดลองปฏิบัติจริง รวมถึงอาจารย์ บุคคลที่ทำหน้าที่ใน การจัดทำคู่มือ ตำราวิชาการ และทำวิจัยประเภทต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูล ข้อเท็จจริงนำเสนอไปสู่กระบวนการกำหนดเป็นนโยบาย และควรทำความเข้าใจ

ตกลงร่วมกันในการทำวิจัยในเชิงปฏิบัติการที่เน้นทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาอย่างบูรณาการ แล้วนำเสนอผลการวิจัยที่ได้ต่อไปยังมหาวิทยาลัย

3. ข้อเสนอแนะเชิงพัฒนา ควรมีการพัฒนานักศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี เน้นการประเมินรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน นโยบายของผู้บริหาร การนำนโยบายไปปฏิบัติ และการบริหารจัดการการเรียนการสอน ประกอบกับการจัดหน่วยงานในลักษณะของการบูรณาการการทำงานเข้าไปสนับสนุนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษา เช่น การพัฒนาทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อในการเรียนการสอน และการพัฒนาระบบมูลฐานแรกเริ่ม เป็นต้น

4. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการทำวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการนำนโยบายทางการบริหารจัดการศึกษา ผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการเชิงบูรณาการ ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การพัฒนานักศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การศึกษารูปแบบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์อย่างบูรณาการกับสาระการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ และการศึกษาเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

8. บรรณานุกรม

กนกพร บุญจูบุตร และคณะ. (2558). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT วิชาการวิจัยดำเนินงานเบื้องต้น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*. ภูเก็ต: มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *สาระและมาตรฐานการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จันทิมา เมยประโคน. (255). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะ เรื่องการสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธวัชชัย ศุภดิษฐ์. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในระดับปริญญาโทของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปีการศึกษา 2554*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปัญญา ชูช่วย. (2551). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พัชราภรณ์ อินริราย และธวัชรัตน์ สัมฤทธิ์. (2559). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาจากการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาการวัดและเครื่องมือวัดในงานอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- พิทยา โพธิ์ทอง. (2549). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจทางการเรียน เรื่องมาสร้างโลกสีเขียวกันเถอะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการใช้เกมและเพลงประกอบการ*

- สอน. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา
การสอนสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. (2561). *นโยบายของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง*. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
เมธาวดี เมณีนิล. (2556). “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึง
พอใจในการจัดทำสื่อ Power Point เรื่องระบบร่างกาย”. *วารสาร
วิจัยนวัตกรรมและการบริหารงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*.
24(1), 157 - 171.
- ยุทธ มะลิรส. (2555). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลคำพิ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม*.
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสน
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รุจิราพรรณ คงช่วย. (2559). *รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มี
อิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคใต้*. สงขลา: คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*.
กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- วราภรณ์ ลวงสาส, สฎายุ ธีระวนิชตระกูล และชัยพนธ์ รักงาม. (2561).
“ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1”.
*วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มจร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาภูมิราชวิทยาลัย*. 6(1): 236 - 254.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

(2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช*

2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติ*

การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545

และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *รายงานสภาวะการศึกษาไทย*

ปี 2551/2552. กรุงเทพฯ: วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.

สุดี บุญนาค. (2553). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ*

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากการเรียนด้วยเว็บช่วยสอน

โดยใช้เทคนิคแอดมินชั้น 3 มิติ เรื่องภูเขาไฟ. วิทยานิพนธ์ศึกษา

มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

Barnard Chester I. (1969). *Organization and Management*.

Cambridge: Harvard University.

Bloom, Benjamins. (1976). *Human Characteristics and School*

Learning. New York: McGraw-Hill Book Company.

Cronbach, L. J. (1977). *Education Psychology*. New York:

Harcourt Brace Jovanovich.

ความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ
ในเขตเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง

THE NEEDS FOR HEALTH CARE AMONG
THE ELDERLY IN THE TRANG MUNICIPALITY AREA
OF TRANG PROVINCE

ปนัดดา บิลหมัด¹, พชรदनย์ เปาะทอง², วาริษาห์ เหลี่ยมโล๊ะ³,

สุนัดดา แก้วสด⁴ และฮาซันอักริม ดงนะเต็ง^{5*}

Panadda Bilhmat¹, Pacharadon Pothong², Warisa Lemso³,

Sunadda Kaewsod⁴ and Hasan Akrim Dongnadeng^{5*}

Received Date April 26, 2020

Revised Date May 14, 2020

Accepted Date June 05, 2020

^{1 - 4} นักศึกษาปริญญาตรีหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (การจัดการรัฐกิจ)
คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

⁵ อาจารย์ ดร., หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (การจัดการรัฐกิจ)
คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

* Corresponding author, E-mail: arsun.do@psu.ac.th

บทคัดย่อ

ประเทศไทยมีผู้สูงอายุจำนวนมาก ผู้สูงอายุมีสภาพร่างกายที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย จึงมีความต้องการที่จะได้รับสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย รัฐจึงต้องมีบทบาทอย่างสำคัญในการส่งเสริม และดูแลสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง จำนวน 20 คน คัดเลือกโดยใช้วิธีแบบเจาะจง ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครตรัง นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่คำตอบ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุมีความต้องการด้านสุขภาพอนามัยทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเงินในการดูแลสุขภาพ ต้องการได้รับการรักษาพยาบาลโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย 2) ด้านการรักษาพยาบาลต้องการให้มีสถานบริการสาธารณสุขใกล้บ้านเพื่อสะดวกต่อการเดินทาง 3) ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ต้องการให้สถานบริการของรัฐและเอกชนมีการจัดบริการให้คำปรึกษาด้านสภาพจิตใจแก่ผู้สูงอายุ 4) ด้านบุคลากรทางการแพทย์สถานพยาบาลใกล้บ้านของผู้สูงอายุมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการเข้ารับบริการจึงต้องการเพิ่มบุคลากรทางการแพทย์เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการรับบริการ และ 5) ด้านข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ ต้องการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพที่ถูกต้องสำหรับผู้สูงอายุ งานวิจัยนี้เสนอแนะว่า หน่วยงานภาครัฐควรเข้ามาช่วยเหลือเรื่องค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล พัฒนา

โรงพยาบาล อุปกรณ์ในการรักษา และบุคลากร เพื่อตอบสนองความต้องการ
ของผู้สูงอายุที่ต้องการความสะดวกรวดเร็วในการรักษา

คำสำคัญ : ผู้สูงอายุ, สุขภาพอนามัย, ความต้องการ

Abstract

Thailand has higher numbers of aging population, the elderly people tend to change their physical conditions, consequently affecting their general health. This change requires them additional needs in terms of health welfare. The government can play an active role in response to these needs by promoting and providing complete and quality health care for the elderly. The aim of this study is to study the needs for health care among the elderly. This study is structured as a qualitative research by interviewing 20 elderly people aged over 60 years living in Trang municipality, Trang province, selecting purposively. This study deploys content analysis in fulfilling the research objectives. This study has revealed that the elderly people require the following five needs in the health care. The needs are inclusive of: 1) financial support in a medical care, in which a medical healthcare service is free of charge, 2) accessible medical and healthcare service, where a public health center is easily accessible, 3) physical and mental consultation, in which both the

public and private healthcare providers offer additional consultation service when it is needed, 4) sufficient and available physicians, where more medical personnel are deployed whenever their help is needed, and 5) healthcare information awareness, in which appropriate medical and healthcare guidelines are given to all the elderly people. This study further suggests that the government should subsidize in medical expenses, develop medical equipment and tools, as well as increase a number of medical personnel, in order to respond to the needs of the elderly people in terms of health care.

Keywords: Elderly, healthcare, needs

1. บทนำ

ปัจจุบันจำนวนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบ ในปี พ.ศ.2564 จะมีผู้ที่อายุมากกว่า 60 ปีเกิน 20% ของจำนวนประชากรทั้งหมดภายในอีก 20 ปี ต่อจากนี้ไปใน พ.ศ. 2578 ทั้งนี้คาดการณ์ว่าจะมีประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 30 ของจำนวนประชากรทั้งหมด เมื่อมีจำนวนของผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นความต้องการในด้านสุขภาพอนามัยก็เพิ่มขึ้นตาม โดยความต้องการด้านสุขภาพอนามัยมีความสัมพันธ์กับปัจจัยสำคัญหลายประการ อันประกอบด้วย ปัจจัยโครงสร้างทางสังคม ได้แก่ สิ่งแวดล้อมทางสังคม

สิ่งแวดล้อมในการทำงาน ปัจจัยตัวบุคคล ได้แก่ ปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคมประเทศ รวมถึงวัยและเพศของบุคคล ปัจจัยสถานะทาง เศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้และความไม่เท่าเทียมกันในสังคม (Benzeval, et al., 1995; Black & Mittelmark, 1999) ปัจจัยข้างต้นส่งผล ให้ประเทศเข้าสู่สภาวะสังคมผู้สูงอายุ ที่ต้องมีการจัดสวัสดิการรองรับต่อ ประชากรผู้สูงอายุ ทำให้รายจ่ายของรัฐเพิ่มขึ้นวัยแรงงานมีแนวโน้มที่จะ ลดลงทำให้รายได้ภายในประเทศลดลงอีกทั้งรัฐบาลต้องมีการสนับสนุน งบประมาณด้านสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ และมีความเป็นไปได้สูงที่รัฐบาลจะ เพิ่มภาษีเพื่อเพิ่มรายได้ให้มารองรับกับค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้สูงอายุใน อนาคตเนื่องจากปัญหาทางสังคมในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุที่มีทางด้าน สุขภาพอนามัยและที่อยู่อาศัยต่าง ๆ รัฐจึงต้องมีการเตรียมพร้อมเพื่อเข้าสู่ สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มตัว (จิราภรณ์ การะเกตุ, 2562) จากการสำรวจ ประชากรสูงอายุในประเทศไทยชี้ให้เห็นว่าผู้สูงอายุมีปัญหาเรื่องสุขภาพและ อยู่ในภาวะช่วยเหลือตัวเองไม่ได้มีมากถึงร้อยละ 5 ซึ่งเป็นเรื่องท้าทายอย่าง ยิ่งในปัจจุบันนี้ หน่วยงานของภาครัฐทั้งหลายคงต้องให้ความสำคัญมากขึ้น ทำงานในเชิงรุก ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ ทั้งนี้รัฐได้มีการกำหนด แผนงาน รวมทั้งสร้างมาตรการต่าง ๆ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนไว้รองรับ ปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ, 2562) ปัจจุบันในจังหวัดตรังเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดย ข้อมูลจากที่ทำการปกครองจังหวัดตรังพบว่าปี 2559 ประชากรผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไปมี จำนวน 88,809 คน จากประชากรทั้งสิ้น 641,684 คน คิดเป็นร้อยละ 13.84 และในปี 2560 มีประชากร ผู้สูงอายุ ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน

92,457 คน จากประชากรทั้งสิ้น 643,072 คน คิดเป็นร้อยละ 14.38) (สำนักงานสถิติจังหวัดตรัง, 2560) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดตรังควรมี การเตรียมการเพื่อรองรับจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นภายในจังหวัด ให้ เหมาะสมและเพียงพอแก่จำนวนผู้สูงอายุ เมื่อถึงวัยสูงอายุสภาพร่างกายมี การเปลี่ยนแปลงและที่สำคัญเมื่ออายุมากขึ้นสภาพร่างกายเริ่มเสื่อมถอยลง ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยก็จะตามมา ผู้สูงอายุ เป็นประชากรที่มีจำนวนเพิ่ม มากขึ้นทุกปีอันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ เทคโนโลยี สมัยใหม่ การดูแลสุขภาพอนามัยทั้งทางกาย จิตใจ รวมถึงการบริโภคอาหาร อย่างถูกต้องและครบถ้วนตามวัยผู้สูงอายุ เมื่อผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้น ความต้องการในการได้รับการดูแลจากรัฐ ภาคเอกชน และบุคคลรอบข้าง ย่อมมีมากขึ้น สิ่งหนึ่งที่ผู้สูงอายุควรจะได้รับคือ การจัดสวัสดิการทางสังคม สำหรับผู้สูงอายุ ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน หรือแม้แต่ภาคประชาชนใน ชุมชน จากความเป็นมาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจว่าผู้สูงอายุในเทศบาล นครตรังจังหวัดตรัง มีความต้องการด้านสุขภาพอนามัยอย่างไรบ้าง ข้อมูลที่ ได้จากงานวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อรัฐที่จะสามารถต่อยอดนโยบายรัฐในการ จัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการด้านสุขภาพ อนามัยของผู้สูงอายุในเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง

3. แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถประมวลแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้รายละเอียดดังนี้ตาราง 1

ตารางที่ 1 องค์ประกอบของความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ

ที่	องค์ประกอบหลัก	รายละเอียด	แหล่งที่มา
1	ด้านการเงินในการดูแลสุขภาพ	ผู้สูงอายุที่มีฐานะดีและปานกลางจะได้รับประโยชน์จากสวัสดิการของรัฐ ส่วนผู้สูงอายุที่ยากจนไร้ที่พึ่งพา ไม่สามารถเข้าถึงบริการของรัฐได้เป็นผลจากกระบวนการคัดเลือกผู้สูงอายุที่ไม่เป็นธรรม และสวัสดิการสังคมที่ไม่ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ ส่วนผู้สูงอายุอยู่คนเดียวไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้เท่ากับผู้สูงอายุที่มีครอบครัวคอยดูแลทำให้ขาดแคลนรายได้ที่จะเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ	Ahn & Kim, 2004; Kim, Hong & Noh, 2018; ระพีพรรณ คำหอม, 2549; วิษิตั้งนทีทวีผล, 2560

ที่	องค์ประกอบ หลัก	รายละเอียด	แหล่งที่มา
2	ด้านสุขภาพ ร่างกายและ จิตใจ	ผู้สูงอายุต้องมีการเตรียมพร้อม รับมือกับปัญหาด้านสุขภาพ และด้านจิตใจ เนื่องจาก ผู้สูงอายุจะต้องเจอกับความ เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งทางด้าน ร่างกายและจิตใจ จึงมีความ จำเป็นที่จะต้องเตรียมความ พร้อมให้เหมาะสมกับสภาวะที่ เปลี่ยนไปและระบบภายใน ร่างกายที่ทำงานได้ลดลง	กริชเพชร นนทโคตร, เชิดศักดิ์ แก้วแกมดา, และวรวิรัตน์ ก่อกิตติ พงศ์,2561; บรรลุ ศิริ พานิช ,2551; มยุรี พิทักษ์ศิลป์, 2559
3	ด้านการ รักษาพยาบาล	ผู้สูงอายุที่ต้องการ ดูแลเอาใจ ใส่ขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และการได้รับการบริการตรวจ สุขภาพที่เหมาะสม ในปัจจุบัน สิทธิในการรักษาพยาบาลและ สิทธิประโยชน์ของแต่ละบุคคล นั้นแตกต่างกัน จึงควรมีการ เตรียมความพร้อมให้กับ ผู้สูงอายุในด้านสุขภาพและ	วรรณวิชนี ถนอม ชาติ, 2562; บรรลุ ศิริพานิช, 2551; สายสวาท เกตรา สุวรรณ, 2542

ที่	องค์ประกอบหลัก	รายละเอียด	แหล่งที่มา
		การรักษาพยาบาลอย่างเท่าเทียมกัน	
4	ด้านข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ	ความต้องการได้รับความรู้ ข้อมูลหรือความเข้าใจและความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลเบื้องต้น ไม่ว่าจะป็นคำแนะนำเกี่ยวกับโรคต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุจนถึงวิธีการดูแลรักษาอย่างมีประสิทธิภาพ	พรชิตา อุปถัมภ์, 2559; มยุรี พิทักษ์ศิลป์, 2559
5	ด้านบุคลากรทางการแพทย์ต่อการดูแลอย่างเพียงพอ	มีบุคลากรทางการแพทย์ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน และมีการเพิ่มขึ้นของโรคต่าง ๆ และความบกพร่องทางร่างกายของผู้สูงอายุ ทำให้ผู้สูงอายุต้องการคนดูแลรักษาอย่างทั่วถึง	Cooke, 2015; Du, 2016; Kim, Hong, & Noh, 2018; Parker & Thorslund, 2007

4. วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย รูปแบบการวิจัย การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่ง เป็นกระบวนการค้นคว้าวิจัยเพื่อหาความเข้าใจบนพื้นฐานของระเบียบวิธีอันมีลักษณะเฉพาะที่มุ่งค้นหาประเด็นปัญหาทางสังคม หรือปัญหาของมนุษย์ (Creswel, 1998) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุในเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง เหตุผลที่เลือกใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเนื่องจากผู้วิจัยต้องการข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับความต้องการของผู้สูงอายุ สอดคล้องกับ Mathie and Camozz (2005) ที่กล่าวว่า การวิจัยเชิงคุณภาพช่วยให้นักวิจัยสามารถค้นหาคำตอบให้กับการวิจัยได้อย่างลึกซึ้ง

4.2 การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุในเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง คัดเลือกโดยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 20 คน เหตุผลที่เลือกใช้วิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลด้วยวิธีการเจาะจงเนื่องจากการกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างให้ละเอียดและชัดเจนนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่างได้ตรงตามความต้องการของผู้วิจัยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยมากที่สุด (सानี สัจจะเฉลียว, 2554)

4.3 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ คือแบบสัมภาษณ์ (Interview guide) เพื่อศึกษาความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ ในเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง โดยผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์จากการ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ จากผู้เชี่ยวชาญ และแก้ไขให้สมบูรณ์ ก่อนนำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ก่อน การใช้สัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลจริง เพื่อทดสอบความสมบูรณ์ของข้อคำถาม และทดลองใช้กระบวนการสัมภาษณ์ โดยแบบสัมภาษณ์มีส่วนประกอบ ทั้งหมด 2 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ และข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุใน เขตเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากผู้สูงอายุในเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง มีวิธีการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์ โดยมีการนัดสถานที่ในการ สัมภาษณ์ และการให้ผู้ให้ข้อมูลหลักพิจารณาลงนามยินยอมเข้าร่วมการวิจัย การขออนุญาตบันทึกภาพและบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ รวมถึงการขอ อนุญาตจดบันทึกจากการให้ข้อมูลโดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ ส่วนในการ วิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปประเด็น นำไปสู่การวิเคราะห์เนื้อหาสาระ (Content Analysis)

5. สรุปผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้สูงอายุในพื้นที่ เทศบาลนครตรัง ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุพบว่าส่วนใหญ่คือเพศหญิง อยู่ในช่วงอายุ 60-65 ปี รองลงมาอยู่ในช่วง 66-70 ปี ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย รองลงมาไม่ได้ประกอบอาชีพ จากการสำรวจผู้สูงอายุมีความต้องการด้านสุขภาพอนามัย สรุปผลได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้ดังนี้

ด้านการเงินในการดูแลสุขภาพ พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ มีความพร้อมในการจ่ายค่ารักษาพยาบาลด้วยตนเองเนื่องจากผู้สูงอายุมีเงินเก็บที่เพียงพอกับสามารถเบิกจ่ายจากลูกของตนเองที่เป็นข้าราชการได้ อย่างไรก็ตามมีผู้สูงอายุส่วนหนึ่งต้องการได้รับสิทธิ ในการเข้ารักษาพยาบาลโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเนื่องจากมีรายได้ที่ลดลงจากเดิม ต้องการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ และต้องการได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานในการรักษาพยาบาล

ด้านการรักษาพยาบาล พบว่าผู้สูงอายุต้องการที่จะให้มีสถานบริการสาธารณสุขใกล้บ้านเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการรักษาพยาบาล เนื่องจากผู้สูงอายุไม่สามารถเดินทางไกลบ้านได้ เมื่อเกิดการเจ็บป่วยหากมีสถานบริการสาธารณสุขใกล้บ้านจะทำให้สะดวกต่อการเดินทาง และยังต้องการให้จัดทำช่องทางพิเศษต่าง ๆ เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการใช้บริการการรักษาพยาบาลจากโรงพยาบาล การเจ็บป่วยบ่อยครั้งที่เกิดจากช่วงอายุทำให้มีปัญหาด้านสุขภาพอยู่บ่อย ๆ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่จึงมีความต้องการที่จะให้มีบริการตรวจสุขภาพประจำปีโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเพราะจะทำให้ผู้สูงอายุสามารถรับรู้สุขภาพของตนเองและสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายได้

ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งด้านร่างกายและด้านจิตใจ เพราะเป็นสิ่งที่ไม่สามารถควบคุมการเปลี่ยนแปลงได้ มีผู้สูงอายุส่วนน้อยที่ไม่สามารถยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ทั้งหมดเนื่องจากตนเองจะต้องมีร่างกายที่อ่อนแอและจิตใจที่อ่อนไหวมากยิ่งขึ้น ผู้สูงอายุจึงมีความต้องการที่จะให้สถานบริการของรัฐและเอกชนมีการจัดบริการให้คำปรึกษาด้านสภาพจิตใจแก่ผู้สูงอายุ จะได้มีความรู้ความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลงและมีที่ปรึกษาคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาต่อสภาพร่างกายและจิตใจได้อย่างถูกต้อง

ด้านบุคลากรทางการแพทย์ พบว่า สถานพยาบาลใกล้บ้านของผู้สูงอายุมีบุคลากรทางการแพทย์ไม่เพียงพอต่อการดูแลรักษา เนื่องจากมีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาเป็นจำนวนมาก ทำให้การดูแลรักษาเป็นไปอย่างล่าช้า และยังเป็นโรงพยาบาลรัฐที่มีขนาดเล็ก ทำให้บุคลากรไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เข้ารับการรักษา แต่ผู้สูงอายุบางส่วนเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเอกชนทำให้ได้รับการรักษาที่สะดวกรวดเร็วขึ้น ทั้งนี้ผู้สูงอายุยังมีความต้องการในการเพิ่มบุคลากรทางแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุโดยตรงในโรงพยาบาล เนื่องจากจำนวนผู้ป่วยที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ หากมีบุคลากรที่เพียงพอก็จะทำให้ผู้สูงอายุ มีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่ดีในการรักษาได้

ด้านข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ พบว่า ในปัจจุบันผู้สูงอายุได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพหลากหลายช่องทาง เช่น โทรทัศน์ โซเชียลมีเดีย วิทยุ ป้ายประชาสัมพันธ์ และจากคนใกล้ตัว เป็นต้น ถือว่าเป็นประโยชน์อย่างมากกับผู้สูงอายุ เพราะจะได้รู้จักวิธีการดูแลสุขภาพที่ถูกต้อง และได้รับข้อมูลที่เป็นความจริงจากทางการแพทย์ หรือหากว่าตนเองมีอาการ

ผิดปกติดีจะสามารถตรวจเช็คร่างกายเบื้องต้นอย่างถูกวิธีตามที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมา ในส่วนที่ผู้สูงอายุต้องการเพิ่มเติมในการดูแลรักษาสุขภาพ คือ การออกกำลังกายที่ถูกต้องสำหรับผู้สูงอายุ การรับประทานอาหารที่เหมาะสม และสวัสดิการที่ผู้สูงอายุควรได้รับ รวมไปถึงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ซึ่งมีผลกับผู้สูงอายุเป็นอย่างมาก

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจสามารถอภิปรายดังรายละเอียดต่อไปนี้

ด้านการเงินในการดูแลสุขภาพ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความพร้อมในการจ่ายค่ารักษาพยาบาลแต่ก็ยังต้องการที่จะได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานในการรักษาพยาบาลเนื่องจากผู้สูงอายุมีรายได้ที่ลดลงจากเดิม ภาครัฐควรให้ความช่วยเหลือในส่วนของการใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล และการมีช่องทางพิเศษต่าง ๆ สำหรับผู้สูงอายุเพื่อความสะดวก ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรลุ ศิริพานิช (2543) ที่พบว่า รายได้ของบุคคลเป็นตัวกำหนดการที่บุคคล จะมีสุขภาพที่ดีหรือไม่ดี นั่นคือยังมีรายได้มากย่อมส่งผลให้มีสุขภาพที่ดียิ่งขึ้น ในทางกลับกันหากบุคคลมีรายได้ต่ำก็ย่อมส่งผลให้มีสุขภาพไม่ดี กล่าวได้ว่าปัญหาสุขภาพและรายได้มีความสัมพันธ์กัน เมื่อสุขภาพไม่ดี การประกอบอาชีพย่อมทำไม่ได้ รายได้จึงตกต่ำลง ในทางกลับกันเมื่อรายได้ไม่ดี โอกาสที่จะมีเครื่อง อุปโภคบริโภคสมบูรณ์เพียงพอเป็นไปได้ สุขภาพไม่ดีจึงเป็นผลที่ติดตามมา ผลการวิจัยด้านการเงินในการดูแลสุขภาพนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์

ในด้านความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย (Maslow, 1943) ทั้งนี้ ผู้สูงอายุต้องการความมั่นคงทางการเงินในการดูแลสุขภาพเพื่อที่จะไม่ต้องการเป็นภาระหรือต้องรับความช่วยเหลือจากคนรอบข้าง แต่ต้องการมีรายได้เพียงพอในการดูแลรับผิดชอบตนเอง

ด้านการรักษาพยาบาล ผู้สูงอายุต้องการให้มีสถานบริการสาธารณสุขใกล้บ้านเพื่อความสะดวกต่อการเดินทางและต้องการให้มีการบริการตรวจสุขภาพประจำปีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เพราะจะได้รับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ชัย จิตตะมัย (2556) ที่เสนอแนะว่าควรมีหน่วยบริการสุขภาพของผู้สูงอายุโดยตรง ยกระดับการบริการสุขภาพแก่ผู้สูงอายุมากยิ่งขึ้น ตลอดจนเพิ่มจำนวนบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการให้บริการสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ และจิตอาสามากยิ่งขึ้น

ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของร่างและจิตใจ ส่วนน้อยที่ไม่สามารถยอมรับการเปลี่ยนแปลง ผู้สูงอายุยังมีความต้องการที่จะให้สถานบริการของรัฐและเอกชนจัดให้มีการบริการให้คำปรึกษาด้านสภาพจิตใจแก่ผู้สูงอายุ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชญา ภู่อะอาด และชวลิต อยู่สุข (2550) ที่พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพื่อนมีความพึงพอใจในชีวิตที่สูงกว่าคนที่ไม่มีเพื่อน น้อยหรืออยู่คนเดียว มีผลต่อภาวะสุขภาพจิตและการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมสุขภาพ การสนับสนุนทางสังคมช่วยให้ผู้สูงอายุปรับตัว และช่วยเหลือผู้สูงอายุในเรื่องของกิจกรรมประจำวัน การเดินทาง หรือแม้กระทั่ง ยามเจ็บป่วย การที่ผู้สูงอายุได้รับความรัก การดูแล และความผูกพัน ช่วย

บรรเทาความเครียดและเป็นกลไกของระบบภูมิคุ้มกันที่มีต่อสุขภาพกายและ
จิตสุขภาพจิต และสอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาส
โลว์ ด้านความต้องการทางสังคมเป็นความต้องการการยอมรับจากบุคคลรอบ
ข้างตั้งแต่ระดับครอบครัว ญาติ เพื่อนร่วมงาน ตลอดจนสังคม ต้องการการมี
ส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ต้องการได้รับการยอมรับนับถือจาก
คนรอบข้าง และยอมรับนับถือในตนเอง ต้องการกำลังใจจากครอบครัว
(Maslow, 1943)

ด้านบุคลากรทางการแพทย์ สถานพยาบาลใกล้บ้านของผู้สูงอายุมี
บุคลากรที่ไม่เพียงพอต่อการดูแลรักษา ผู้สูงอายุจึงมีความต้องการที่จะให้เพิ่ม
บุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลของรัฐให้เพียงพอ ผลการวิจัยครั้งนี้
สอดคล้องกับนักวิจัยหลายคนที่พบเช่นเดียวกันว่าบุคลากรทางการแพทย์ไม่
เพียงพอกับการดูแลผู้สูงอายุ (ปวีร์ ศิริรักษ์, 2556; สมจินต์ เพชรพันธุ์ศรี,
วิไลวรรณ ทองเจริญ, และสมชาย วิริภิมย์กุล, 2556)

ด้านข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ ผู้สูงอายุได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการ
การดูแลสุขภาพหลากหลาย ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากกับผู้สูงอายุ
เพราะจะได้รู้จักวิธีการดูแลสุขภาพที่ถูกต้อง และได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง
จากทางการแพทย์ ผู้สูงอายุยังต้องการได้รับข้อมูลเพิ่มเติมในการดูแลสุขภาพ
สุขภาพไม่ว่าจะเป็นการออกกำลังกาย การรับประทานอาหารและสวัสดิการ
ผู้สูงอายุ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ จำปีเรือง
และคณะ (2562) ที่พบว่า การส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุซึ่งมีความ
รับผิดชอบและใส่ใจสุขภาพดีอยู่แล้ว จึงควรเน้นการเสริมความรู้ นวัตกรรม
สุขภาพและเทคนิคการดูแลสุขภาพแนวใหม่ที่ทันสมัย และผู้สูงอายุสามารถ

นำไปปรับใช้ได้จริงทั้งด้านการเลือกบริโภคอาหารที่เหมาะสมกับวัย อาหารสุขภาพ ความรู้ในการสังเกตความผิดปกติของร่างกายเพื่อรับการตรวจรักษา ทันทีที่มีวินัยในการปฏิบัติตัวออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอและเหมาะสมกับวัย บริหารจิตใจให้ผ่อนคลาย รวมถึงเสริมสร้างการรับรู้ภาวะสุขภาพและทัศนคติที่ถูกต้องในการดูแลตนเอง เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุ และสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม พบว่าการสนับสนุนทางสังคมส่งผลให้ผู้สูงอายุมี พฤติกรรมการดูแลตนเองเพิ่มมากขึ้น นั่นคือการสนับสนุนทางสังคมโดยการให้ข้อมูลข่าวสาร เวลา การช่วยเหลือ ด้านต่าง ๆ จะช่วยทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกเห็นคุณค่าแห่งตนและดูแลตนเองให้มีสุขภาพอนามัยที่ดี (เสาวนิจ นิจ อนันต์ชัย และมาลี สันติศิริศักดิ์, 2553)

7. ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดสวัสดิการความต้องการด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ ควรจะมีการช่วยเหลือ ดังนี้

1. ภาครัฐควรเข้ามาช่วยเหลือเรื่องค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ควรกำหนดนโยบายลดหย่อนค่ารักษาพยาบาลในการรักษาของผู้สูงอายุ
2. ภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มให้แก่โรงพยาบาลรัฐ เพื่อที่จะให้ทางโรงพยาบาลนำเงินส่วนนี้ไปพัฒนาบุคลากร อุปกรณ์ในการรักษา และอาคารสถานที่ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุที่ต้องการความสะดวกรวดเร็วในการรักษา สรรหาบุคลากรให้เพียงพอต่อการดูแลผู้สูงอายุที่เข้ามารักษา
3. ภาครัฐควรคัดกรองข่าวสารต่าง ๆ ให้ถูกต้องและเหมาะสมกับผู้สูงอายุ ควรมีการจัดการประชุมสัมพันธ์ข่าวสารอย่างทั่วถึงแก่ผู้สูงอายุที่อยู่

lid=lwAR3UaFogEgVW8X9VbNlbHgyvm4kNL2oQa1ATel3S
0rexbyRJ7XpEq5T5_u4

- พงษ์ชัย จิตตะมัย. (2556). *การศึกษาการจัดการห่วงโซ่อุปทานการดูแลรักษาผู้สูงอายุในเคหสถาน*. สืบค้นเมื่อ 8 เมษายน 2563, จาก <file:///C:/Users/Asus/Downloads/Fulltext.pdf>
- พิมพิสุทธิ์ บัวแก้ว และรติพร ถึงฝ่ง. (2559). “การดูแลสุขภาพและภาวะของผู้สูงอายุไทย”. *วารสารสมาคมนักวิจัย*. 21(2), น. 104-105.
- พรชิตา อุปลัมภ. (2559). “พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ”. *วารสารปาริชาติมหาวิทยาลัยทักษิณ*. 29 (2), น. 72-84.
- มยุรี พิทักษ์ศิลป์, พวงทอง อินใจ และกาญจนา พิบูลย์. (2559). *วินิจฉัยชุมชนด้านสุขภาพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี*. สืบค้นเมื่อ 19 เมษายน 2563, จาก <http://dspace.lib.buu.ac.th>
- ระพีพรรณ คำหอม. (2549). *สวัสดิการสังคมกับสังคมไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อารยัน.
- วรรณวิชนี ถนอมชาติ. (2562). *แนวทางการจัดสวัสดิการแรงงานผู้สูงอายุในภาคตะวันออก ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง*. ชลบุรี: คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิสา ตั้งนทีทวีผล. (2560). *4 เสาหลักของระบบสวัสดิการสังคม*. สืบค้นเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <http://www2.fpo.go.th>
- ศิริวรรณ ขัตติยวิทยากุล. (2553). “ผลของโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ ตำบลละลมใหม่พัฒนาอำเภอโชคชัย จังหวัด

นครราชสีมา”. วารสารกองการพยาบาล. 37(1), น. 10-11, จาก http://www.nursing.go.th/Journal/journal37v1/journal37v10201.pdf?fbclid=IwAR22RFqNSNCqE25xSqkeVgZJL5dWf_k_GhkRAV-AI3lcGeXe14KJQmHwc0I.

ศิริรัตน์ จำปีเรือง, ปรีทรรศน์ วันจันทร์ และพัชรินทร์ ดวงดาทิพย์. (2562). “การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุชุมชนเมือง จังหวัดนครสวรรค์”. บัณฑิตศึกษา ปรีทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์. 7(3), น. 199-200.

สมจินต์ เพชรพันธุ์ศรี, วิไลวรรณ ทองเจริญ และสมชาย วิริภิมย์กุล. (2556). “การประเมินความต้องการจำเป็นในการบริการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล”. วารสารพยาบาลศาสตร์. 31(4), น. 13-22.

सानี สัจจะเฉลียว. (2554). การเลือกตัวอย่าง. สืบค้นเมื่อ 19 เมษายน 2563, จาก <https://www.slideshare.net/sani008>

สายสวาท เกตตราสุวรรณ. (2542). ความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดระยอง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). ข้อมูลสถิติที่เกี่ยวข้องกับประชากรสูงอายุ. สืบค้นเมื่อ 30 มกราคม 2563, จาก <http://www.dop.go.th/th/know/1>

- สำนักงานสถิติจังหวัดตรัง. (2560). *ผู้สูงอายุในจังหวัดตรัง*. สืบค้นเมื่อ 30 มกราคม 2563, จาก http://trang.nso.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=250&Itemid=586
- เสาวนิจ นิจอนันต์ชัย และมาลี สันติศิริศักดิ์. (2553). “การสนับสนุนทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ”. *วารสารกองการพยาบาล*. 37(2), น. 64-76.
- อนุชญา ภู่อะอาด และชลิต อยู่สุข. (2550). *นวัตกรรมและส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุสถานีนอนามัยตำบลดอนทรายอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา*.
- Ahn, Y. & Kim, M. J. (2004). *Health Care Needs of Elderly in a Rural Community in Korea*. 2004(2), p. 153-161. doi.org/10.1111/j.0737-1209.2004.021209.x.
- Benzeval, M., Judge, K. & Whitehead, M. eds. (1995). *Tackling inequalities in health: an agenda for action*. London: Kings Fund.
- Black, D. & Mittelmark, M. (1999). *Equity in health: a fundamental human right*. In: *The International Union for Health Promotion and Education (IUHPE)*. The evidence of health promotion effectiveness: shaping public health in a new Europe. Part Two. Brussels-Luxembourg, ECSE-EC-EAEC: p. 156-164.

- Cooke, F. L. (2015). *Human Resource Management: Human Resource Management in Health Care and Elderly Care*. Retrieved February 10, 2020, from https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/hrm.21742?fbclid=IwAR0Jeon_9Zgw4BWudTtFf_de1991fgwe7PAfXXlw9lxhvyfgO9CGfR0UIT8
- Creswell, J. W. (1998). *Research Design: Qualitative and Quantitative Approaches*. United States: SAGE Publications.
- Kim, G. M., Hong, M. S. & Noh. (2018). Factors affecting the health-related quality of life in community-dwelling elderly people. *Public Health Nursing*. 2018(6), p. 482-489. doi: 10.1111/phn.12530.
- Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*. 50(4), p. 370-396.
- Mathie, A. & Camozzi, A. (2005). *Qualitative research for tobacco control: A how-to introductory manual for researchers and development practitioners*. Retrieved January 10, 2020, from <https://prdidrc.azureedge.net/sites/default/files/open ebooks/074-8/>
- Parker, M. G. & Thorslund, M. (2007). *The Gerontologist: Health Trends in the Elderly Population Getting Better and Getting Worse*. Retrieved February 10, 2020, from <https://academic.oup.com/gerontologist/article/47/2/150/683642>

การพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง
กรณีศึกษาโรงเรียนปัญญาดี

THE DEVELOPMENT OF EDUCATION
INTO BRAIN-BASED LEARNING SCHOOL:
A CASE STUDY OF PANYADEE SCHOOL

นุรไอนี ติสมานิ^{1*} และวรลักษณ์ ชูกำเนิด²

Nur-aine Tismani^{1*} and Woralak Chookamnerd²

Received Date January 25, 2020

Revised Date June 15, 2020

Accepted Date June 19, 2020

¹ นักศึกษาปริญญาโท ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์

² ดร., ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

* E-mail: ineena_may@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง กรณีศึกษาโรงเรียนปัญญาดี ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายประถมศึกษา หัวหน้างานวิชาการฝ่ายประถมศึกษา ตัวแทนครูผู้สอน ตัวแทนกรรมการบริหารโรงเรียน และตัวแทนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมจำนวน 10 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยมีดังนี้

ด้านปัจจัยนำเข้าพบว่าปัจจัยสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง 6 ด้าน ได้แก่ 1) สนามเด็กเล่น BBL เพื่อปลูกพลังสมองให้พร้อมเรียนรู้ 2) ห้องเรียน BBL ที่กระตุ้นการเรียนรู้ 3) กระบวนการเรียนรู้ BBL ที่กระตุ้นการคิดผ่านการปฏิบัติ 4) หนังสือเรียนและใบงาน BBL ที่จัดระบบข้อมูลให้เข้าใจง่าย 5) สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ BBL เพื่อนำเสนอบทเรียนที่น่าสนใจและฝึกการเรียนรู้อย่างหลากหลาย และ 6) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู

ด้านกระบวนการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) พบว่าสถานศึกษาบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ยึดหลักการมีส่วนร่วม ดำเนินงานเป็นระบบและต่อเนื่อง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการและมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ด้านผลผลิตพบว่ามีผลผลิตในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ผลผลิตด้านนโยบาย : โรงเรียนแบบ Premium BBL School 2) ผลผลิตด้านนักเรียน : ทักษะดีและมีสุขในการเรียนรู้ 3) ผลผลิตด้านครู : ทำงานเป็นทีมและเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ 4) ผลผลิตด้านชุมชน : ชุมชนยอมรับและพึงพอใจ และ 5) ผลผลิตด้านเครือข่าย : แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษาเครือข่าย

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง, โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง

Abstract

This qualitative research aimed to study the development of education into Brain-Based Learning school at Panyadee School. 10 key informants purposively sampled included school director, assistant director of primary education, academic advisor, head of academic department of primary education, teacher representatives, school board representatives, and Prathom 6 students. The research instrument used in this study was a semi-structured interview protocol. Content analysis was applied. The research results revealed that:

The 6 key factors in the development of education into Brain-Based Learning School consisted of 1) BBL playground to awaken the brain for learning readiness; 2) BBL classroom

motivating learning; 3) BBL learning process that stimulates cognition through practice; 4) understandable BBL textbooks and worksheets ;5) media and BBL learning innovations to create various interesting learning activities; and 6) Professional Learning Community.

The development process into Brain-Based Learning School using a PDCA cycle found that the schools administered by systematic school base management and participation management. The school administrators possessed academic leadership and transformational leadership.

Five outputs found in this case included 1) policy output: school with Premium BBL School 2) students output: good skills and happy to learn 3) teacher output: teamwork and expertise in learning process 4) community output: community acceptance and satisfaction and 5) education network output: school network discussion.

Keywords: Brain-Based Learning, Brain-Based Learning School

1. บทนำ

ในปัจจุบันนักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการศึกษากระบวนการทำงานของสมอง และได้มีการพัฒนานวัตกรรมทางการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน ทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจก็คือแนวคิดในการจัดการการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง (Brain-Based Learning หรือ BBL) (วิทยากร เชียงกูล, 2549) ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดเป็นนโยบายสำคัญ ซึ่งสามารถเรียกได้หลายคำจำกัดความ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง หรือการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง โดยกำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการเพื่อยุติการปฏิรูปการเรียนรู้ การสัมฤทธิ์ผลที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ นับเป็นการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนอีกประการหนึ่ง โดยจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL รวมถึงการศึกษาดูงานในโรงเรียนต่าง ๆ ที่ได้นำร่องการนำแนวคิด BBL ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจนเกิดผลสำเร็จและเป็นแนวปฏิบัติที่ดี (สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้, 2551 อ้างถึงใน อนุวัฒน์ มั่งคั่ง, 2555) ซึ่งโรงเรียนปัญญาดี ถือเป็นอีกโรงเรียนหนึ่งที่บุกเบิกการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 และพัฒนาต่อยอดจนเป็นนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่ใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง โดยโรงเรียนมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นเป็นที่ยอมรับของสังคมคือการเรียนรู้ที่เข้าใจการทำงานของสมอง นอกจากนี้โรงเรียนได้มีการดำเนินการโครงการการเรียนรู้ที่เข้าใจการทำงานของสมองด้วยกระบวนการ BBL มีเป้าหมายสำคัญคือการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่โรงเรียนการจัดการ

เรียนรู้ที่เข้าใจสมอง อีกทั้งโรงเรียนปัญญาดีได้รับการยอมรับในเรื่องการจัดการเรียนเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง และเป็นสถานศึกษาดูงาน BBL ของภาคใต้ จึงมีคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาต่าง ๆ ทั้งในอำเภอต่างอำเภอและต่างจังหวัดมาศึกษาดูงานอย่างสม่ำเสมอ อนึ่งในปีการศึกษา 2558 มีสถานศึกษาต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมศึกษาดูงานการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองของโรงเรียน จำนวน 17 แห่ง

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง กรณีศึกษาโรงเรียนปัญญาดี ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผน ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง อันจะเป็นประโยชน์สำหรับทั้งโรงเรียนปัญญาดี และผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน รวมถึงผู้ที่สนใจได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาไปสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองต่อไป

2. คำถามการวิจัย

โรงเรียนปัญญาดีดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองอย่างไร

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง กรณีศึกษาโรงเรียนปัญญาดี

4. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ซึ่งเป็นงานวิจัยที่สะท้อนให้เห็นถึงปรากฏการณ์ บริบทและความเป็นจริงทางสังคมหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่งในเชิงลึกที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา (Lincoln และ Guba, 1985 อ้างถึงใน ชાય โพธิสิตา, 2556) งานวิจัยครั้งนี้เป็นการนำเสนอการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง โดยใช้รูปแบบกรณีศึกษา (Case study) ซึ่งเป็นวิธีการวิจัยที่ออกแบบมาเพื่อศึกษา “กรณีที่มีขอบเขตที่ชัดเจน” โดยกรณีที่น่ามาศึกษานั้นเป็นหน่วยที่มีความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง ทั้งในแง่ของเนื้อหา เวลา และสถานที่หรือบริบท (Creswell, 1998 อ้างถึงใน ชાય โพธิสิตา, 2556) กรณีศึกษาในงานวิจัยนี้ คือโรงเรียนปัญญาดี ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายประถมศึกษา ที่ปรึกษาด้านวิชาการ หัวหน้างานวิชาการฝ่ายประถมศึกษา ตัวแทนครูผู้สอน ตัวแทนกรรมการบริหารโรงเรียน และตัวแทนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมจำนวน 10 คน ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposeful selection) เพื่อให้ได้กรณีที่เหมาะสมกับความต้องการและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เอกสารที่เกี่ยวข้อง ตัวผู้วิจัยเอง เครื่องบันทึกเสียง และกล้องถ่ายรูป การเก็บข้อมูลวิจัยโดยการสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 1.30 - 2.00 ชั่วโมงต่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 1 คน ซึ่งถือว่าเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการสัมภาษณ์ในการวิจัยเชิงคุณภาพ (รัตนะ บัวสนธ์, 2556) ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีสัมภาษณ์โดยตรง (Face-to-face) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ วิเคราะห์ข้อมูลโดย

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) (สุภางค์ จันทวานิช, 2557) ผู้วิจัยสร้างความน่าเชื่อถือของข้อมูล (Credibility) ที่ศึกษาโดยใช้เวลาที่เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ศึกษา และศึกษาข้อมูลในพื้นที่จนได้ข้อมูลที่มีความอิ่มตัว (Data saturation) อีกทั้งการใช้หลักของการสร้างสายสัมพันธ์ที่ดี (Rapport) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้นำแนวคิดทฤษฎีระบบเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้าในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง กระบวนการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) และผลผลิตในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง

5. ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยควบคู่กับการอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยนำเสนอประเด็นแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยนำเข้าในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง

จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนปัญญาดีมีปัจจัยนำเข้าในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง 6 ด้าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 สนามเด็กเล่น BBL เพื่อปลูกพลังสมองให้พร้อมเรียนรู้

จากข้อค้นพบปัจจัยนำเข้าในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองด้านสนามเด็กเล่น BBL เพื่อปลูกพลังสมองให้

พร้อมเรียนรู้ มีลักษณะสำคัญที่เด่นชัด คือมีฐานสนามเด็กเล่น BBL ที่หลากหลายแบบซึ่งมีทั้งหมด 8 ฐาน มีความท้าทาย และมีสีสันที่สดใส นักเรียนได้เคลื่อนไหวร่างกายครบทุกส่วนอย่างต่อเนื่อง เป็นการกระตุ้นสมองของนักเรียนให้พร้อมที่จะเรียนรู้ พัฒนากล้ามเนื้อ (Cerebellum) รวมถึงพัฒนาทักษะหลาย ๆ ด้าน เช่น ฝึกการแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีสมาธิมากขึ้น ทำให้จดจำได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ร่างกายกับสมองเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน ถ้าต้องการให้สมองดี ก็ต้องดูแลร่างกายให้ดีด้วย การเคลื่อนไหวหรือออกกำลังกาย ซึ่งจะช่วยเพิ่มพลังงานให้สมอง และเป็นการกระตุ้นให้สมองทำงาน การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้ระบบความจำดีขึ้น

1.2 ห้องเรียน BBL ที่กระตุ้นการเรียนรู้

จากข้อค้นพบปัจจัยนำเข้าในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองด้านห้องเรียน BBL ที่กระตุ้นการเรียนรู้ มีลักษณะสำคัญที่เด่นชัด 5 ประการ ได้แก่ ประการที่หนึ่ง ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ และเป็นระเบียบเรียบร้อย มีสีสันที่หลากหลาย ประการที่สอง มีมุมรักการอ่าน ประการที่สาม มีบอร์ด 2 บอร์ด ได้แก่บอร์ดแสดงผลงานของนักเรียนและบอร์ดความรู้ ประการที่สี่ มีกระดาน 2 ชุด ได้แก่กระดานเคลื่อนที่และกระดานกรีนบอร์ดหรือกระดานแม่เหล็ก และประการที่ห้า มีพื้นที่กว้างขวางและมีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของอนุวัฒน์ มั่งคั่ง (2555) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามหลัก BBL : กรณศึกษาโรงเรียนบ้านโนนแดง พบว่าสภาพการจัดชั้นเรียนตามแนวทาง BBL ของโรงเรียนบ้านโนนแดง

จัดห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ การตกแต่งมีสีสันกระตุ้นสมอง ส่วนมากจะตกแต่งด้วยกระดาศสี มักจะเป็นสีโทนเย็น ๆ และตกแต่งในลักษณะของบอร์ดต่าง ๆ ได้แก่ บอร์ดแสดงผลงานของนักเรียน มีบอร์ดความรู้ ด้านหลังห้องเรียน จัดเป็นมุมหนังสือ/มุมอ่าน

1.3 กระบวนการเรียนรู้ BBL ที่กระตุ้นการคิดผ่านการปฏิบัติ

จากข้อค้นพบปัจจัยนำเข้าในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองด้านกระบวนการเรียนรู้ BBL ที่กระตุ้นการคิดผ่านการปฏิบัติ มีลักษณะสำคัญที่เด่นชัด คือมีกระบวนการเรียนรู้ที่กระตุ้นสมอง 4 ขั้น คือ 1) ขั้นอุ่นเครื่อง 2) ขั้นเรียนรู้ 3) ขั้นฝึก และ 4) ขั้นสรุป สอดคล้องกับแนวคิดของวิทยากร เชียงกูล (2549) กล่าวว่าจัดการเรียนการสอนตามธรรมชาติการทำงานของสมอง ครูต้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงแล้วได้ลงมือปฏิบัติ โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการเรียนรู้และจดจำ สิ่งที่ต้องเน้นในการเรียนการสอนตามหลัก BBL คือ 1) กระตุ้นให้เกิดความสนใจในสิ่งที่สอน 2) อย่าเน้นการบรรยายอย่างเดียว 3) หากกิจกรรมมาเป็นสื่อที่ทำให้เกิดความสนใจหาคำตอบ 4) จัดหาอุปกรณ์เครื่องมือ สื่อที่น่าตื่นเต้นมาช่วยกระตุ้นสมอง 5) หาวิธีที่สนุกสนาน น่าสนใจ มากระตุ้นให้ลงมือปฏิบัติ

1.4 หนังสือเรียนและใบงาน BBL ที่จัดระบบข้อมูลให้เข้าใจง่าย

จากข้อค้นพบปัจจัยนำเข้าในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองด้านหนังสือเรียนและใบงาน BBL ที่จัดระบบข้อมูลให้เข้าใจง่าย มีลักษณะสำคัญที่เด่นชัด คือหนังสือเรียน BBL เป็นหนังสือเรียนที่มีสีสันน่าอ่านและน่าสนใจ นำเสนอความรู้โดยใช้ Graphic

Organizers (GO) มาช่วยจัดระบบข้อมูลในหนังสือ ส่วนใบงาน BBL ส่วนใหญ่ครูออกแบบเองโดยคำนึงถึงกระบวนการคิดเป็นขั้นตอนเริ่มจากง่ายไปยาก รวมถึงออกแบบโดยใช้ GO มาช่วยจัดระบบข้อมูล สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) กล่าวว่า หนังสือเรียนและใบงานตามแนวคิด BBL ต้องออกแบบให้สอดคล้องกับหลักสูตร เหมาะกับวัย มีการนำเสนอความรู้โดยใช้แผนผัง ไต่อะแกรม ฯลฯ ให้นักเรียนฝึกฝนเชื่อมโยงความรู้ขึ้นสู่การมีทักษะการคิดระดับสูง ส่วนใบงานมีการออกแบบให้มีแบบฝึกหลากหลายประเภท มีการจัดระบบการเรียนรู้เป็นขั้นตอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ง่าย และมีโอกาสสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง

1.5 สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ BBL เพื่อนำเสนอบทเรียนที่น่าสนใจและฝึกการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

จากข้อค้นพบปัจจัยนำเข้าในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองด้านสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ BBL เพื่อนำเสนอบทเรียนที่น่าสนใจและฝึกการเรียนรู้อย่างหลากหลาย มีลักษณะสำคัญที่เด่นชัด คือมีสีสันดึงดูดใจ มีความหลากหลาย แปลกใหม่ น่าสนใจ เน้นการออกแบบสื่อที่ให้นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 มากที่สุด และมีจำนวนที่เพียงพอให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ พรพิไล เลิศวิชา และอัครภูมิ จารุภากร (2550) กล่าวว่าสมองเรียนรู้ได้ดีเมื่อจัดการเรียนรู้ผ่านการใช้ปฏิบัติ ถ้าครูใช้สื่อที่ให้ผู้เรียนได้สัมผัส ได้ปฏิบัติ จะทำให้สมองผ่านการรับรู้ข้อมูลในรูปของประสาทสัมผัสทั้ง 5 และผ่านเหตุการณ์ต่าง ๆ ทำให้วงจรความจำและการรับรู้ข้อมูลของสมองในด้านต่าง ๆ มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน และก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เร็วขึ้น

1.6 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู

จากข้อค้นพบปัจจัยนำเข้าในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู พบว่าโรงเรียนปัญญาดีดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาด้วยระบบการพัฒนาวิชาชีพครู ที่เน้นการพัฒนาวิชาชีพครูบนหน้างานจริงหรือชั้นเรียนจริง ผ่าน “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) สอดคล้องกับงานวิจัยของวรลักษณ์ ชูกำเนิด (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย ได้กล่าวว่าองค์ประกอบด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ คือการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีลักษณะสำคัญดังนี้ การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครูโดยการเรียนรู้แสวงหา ริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ การเรียนรู้บนความเข้าใจการทำงานของสมอง มุ่งสร้างสรรค์การเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมร่วมกันในรูปแบบทีมเรียนรู้ และประเมินผลการปฏิบัติโดยการสะท้อนข้อมูลจากการพัฒนางานมือทำ แล้วร่วมกันสะท้อนการเรียนรู้จากผลที่เกิด สร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อพัฒนางานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ตอนที่ 2 กระบวนการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองในแต่ละปัจจัยนำเข้าทั้ง 6 ด้าน โดยใช้กรอบการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ (PDCA) สามารถถอดบทเรียนจากผลการศึกษานำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 สถานศึกษาบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและยึดหลักการมีส่วนร่วม

จากข้อค้นพบสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เน้นการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม และผู้บริหารมีการบริหารงานโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมปฏิบัติงานในทุกขั้นตอนเพื่อร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับพิรัช จำรัสแนว (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมโรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนโนนคุณวิทยาคารรัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่าการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนให้ไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลให้โรงเรียนดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2 สถานศึกษาดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

จากข้อค้นพบสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ (PDC) ซึ่งโรงเรียนปัญญาดิมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องครบทุกขั้นตอน สอดคล้องกับแนวคิดของสมศักดิ์ สินธุระเวช (2542) กล่าวถึงกระบวนการ PDCA ว่าเป็นกระบวนการพัฒนางานและพัฒนางองค์กรให้มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ

เป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้น

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการและมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

จากข้อค้นพบในการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการและการบริหาร มีวิสัยทัศน์ มีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายชัดเจน มีความรู้เข้าใจและทักษะเกี่ยวกับนวัตกรรมกรรมและการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดี สามารถชี้แนะบุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจและตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ Hallinger and Marphy (1985 อ้างถึงใน ขวัญใจ ขุนทำนาย, 2554) ว่าพฤติกรรมของการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา โดยกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนให้ชัดเจน ให้ครูมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การนิเทศ การประเมินผลด้านการสอน การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน และมีการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพ อีกทั้งสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีการริเริ่มนำนวัตกรรมใหม่ ๆ สร้างความเชื่อมั่นและสร้างแรงบันดาลใจให้ครูเกิดแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับแนวคิดของสัมมา ธรรมิตย์ (2553) กล่าวว่าผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะพยายามทำให้ผู้ร่วมงานเกิดการยอมรับอิทธิพลและโน้มน้าวใจเพื่อจะให้คนปฏิบัติตาม พัฒนาความสามารถของ

ผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงและมีศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของทีมงานและองค์กร ดังนั้นผู้นำจึงเป็นพลังร่วมให้เกิดความร่วมมือร่วมใจไปสู่การเปลี่ยนแปลง

ตอนที่ 3 ผลผลิตในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง

จากการศึกษาพบว่าโรงเรียนปัญญาดีมีผลผลิตในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง 5 ด้าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ผลผลิตด้านนโยบาย : โรงเรียนแบบ Premium BBL School

จากข้อค้นพบผลผลิตในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองด้านนโยบาย พบว่าโรงเรียนปัญญาดีสามารถดำเนินการตามมาตรฐานตัวชี้วัดพื้นฐานของปัจจัยสำคัญตามหลักการ BBL ครบคลุมตัวชี้วัดทั้ง 5 ปัจจัย และสามารถดำเนินการตามนโยบายที่จะให้โรงเรียนเป็นแบบ Premium BBL School คิดเป็นร้อยละประมาณ 70 - 75 เปอร์เซนต์ จากข้อค้นพบสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับโรงเรียนปัญญาดี (2557) พบว่าผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในมาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล อยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีภาวะผู้นำ มีการเน้นในการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ใช้ข้อมูลผลการประเมิน

มาเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการ ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ ให้คำแนะนำคำปรึกษาทางวิชาการ ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ส่งผลให้นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจ

3.2 ผลผลิตด้านนักเรียน : ทักษะดีและมีความสุขในการเรียนรู้

จากข้อค้นพบผลผลิตในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองด้านนักเรียน พบว่านักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนดีขึ้น มีทักษะความเข้าใจในเรื่องที่เขียนได้ดีขึ้น มีทักษะการคิดดีขึ้น สามารถคิดอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอนได้ จดจำได้ง่ายขึ้น มีความกล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าตัดสินใจมากขึ้น มีความสุขในการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการและทักษะการเรียนรู้ที่ดีขึ้น และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของอนุวัฒน์ มั่งคั่ง (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามหลัก BBL : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโนนแดง กล่าวถึงผลการประเมินด้านผลลัพธ์ (Outcome) พบว่า สิ่งที่เกิดขึ้นกับนักเรียน คือนักเรียนมีความจำที่แม่นยำ มีนิสัยรักการอ่าน กล้าแสดงออก ไม่ขาดเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3.3 ผลผลิตด้านครู : ทำงานเป็นทีมและเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้

จากข้อค้นพบผลผลิตในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองด้านครู พบว่าครูมีแนวทางในการปฏิบัติงานการสอนที่ชัดเจนขึ้น มีการทำงานเป็นทีม มีความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนรู้

มากขึ้น มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนดีขึ้น มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ตามหลัก BBL ส่งผลให้ครูเกิดความเชื่อมั่นมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของจารุณี ชามาตย์ และคณะ (2551) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแนวคิดแนวปฏิบัติของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ทางสมองของผู้เรียนโดยใช้ Brain Based Learning กล่าวว่า การพัฒนาครูผู้สอนด้วยการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ทางสมองของผู้เรียน ทำให้ครูผู้สอนได้พัฒนาความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ทางสมองของผู้เรียน และสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง รวมทั้งการพัฒนาองค์ความรู้ให้เกิดผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนได้

3.4 ผลผลิตด้านชุมชน : ชุมชนยอมรับและพึงพอใจ

จากข้อค้นพบผลผลิตในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองด้านชุมชน พบว่าผู้ปกครองและชุมชนให้การยอมรับ เชื่อถือ ไว้วางใจ ร่วมมือช่วยเหลือโรงเรียน และมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ BBL สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาผลการติดตามการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง (BBL: Brain-Based Learning) ระดับประถมศึกษาในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบเข้มแข็ง พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนมีการปฏิบัติร่วมกับโรงเรียนในระดับปานกลาง

ได้แก่ ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน สนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้ และมีการปฏิบัติต่อบุตรหลานในระดับมาก ได้แก่ การตรวจสอบสมุดการบ้าน ให้คำแนะนำแก่บุตรหลาน และชื่นชมผลงานของบุตรหลาน

3.5 ผลผลิตด้านเครือข่าย : แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษาเครือข่าย

จากข้อค้นพบผลผลิตในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองด้านเครือข่าย พบว่าโรงเรียนมีการพัฒนาสถานศึกษาพร้อมกับสถานศึกษาเครือข่ายที่ใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้ร่วมกัน มีความร่วมมือระหว่างกัน ส่งผลให้การดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง สามารถทำได้ง่ายและคล่องตัวขึ้นซึ่งสอดคล้องกับโรงเรียนปัญญาดี (2557) พบว่าผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษาระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

6. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากข้อค้นพบว่าโรงเรียนปัญญาดีได้ดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองโดยใช้กระบวนการดำเนินงานตาม

วงจรคุณภาพ (PDCA) แต่ยังคงขาดเครื่องมือการดำเนินงานเชิงประจักษ์ ดังนั้น โรงเรียนควรจัดทำเอกสารคู่มือหรือแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองทั้งระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษา เพื่อให้เกิดความสะดวกและเป็นแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมและมีคุณภาพ

2. จากข้อค้นพบว่าผู้บริหารโรงเรียนปัญญาดิมีการนิเทศติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมอง แต่จะเน้นการสังเกตเป็นส่วนใหญ่และยังขาดเครื่องมือการประเมินผลเชิงประจักษ์ ดังนั้นโรงเรียนควรจัดทำเครื่องมือการประเมินผล การดำเนินงานในการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจสมองที่เป็นรูปธรรมชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบและวิเคราะห์ ผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามมาตรฐานหรือตัวตัวชี้วัดที่กำหนดหรือไม่

7. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานแยกเป็นระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษาตอนต้น และระดับประถมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้เห็นผลการดำเนินงานที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับโรงเรียนอื่นที่จัดการเรียนรู้ตามหลักการ BBL ซึ่งอาจเปรียบเทียบโรงเรียนระหว่างภูมิภาค หรืออาจเปรียบเทียบตามสภาพของโรงเรียน เช่น โรงเรียนเอกชนกับโรงเรียนของรัฐ หรืออาจเปรียบเทียบตามขนาดโรงเรียน เช่น โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก เป็นต้น

8. เอกสารอ้างอิง

- ขวัญใจ ขุนทำนาย. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ในกลุ่มการศึกษาที่ 9*. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- จารุณี ชามาตย์ และคณะ. (2551). *การพัฒนาแนวคิดแนวปฏิบัติของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ทางสมองของผู้เรียนโดยใช้ Brain Based Learning*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชาย โพธิสิตา. (2556). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- พรพิไล เลิศวิชา และอัครภูมิ จารุภากร. (2550). *ออกแบบกระบวนการเรียนรู้โดยเข้าใจสมอง*. กรุงเทพฯ: ด้านสู่การพิมพ์.
- พิรัช จำรัสแนว. (2553). *วัฒนธรรมโรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนโนนคุณวิทยาการรังษังกลางิเขตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2556). *การวิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: วี.พริ้นท์ (1991).
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด. (2557). *รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูผู้การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย*. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วิทยากร เชียงกุล. (2549). *เรียนลึก รู้ไว ใช้สมองอย่างมีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิทยาการการเรียนรู้ (สวร.).

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวช. (2542). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *ความลับสมองของลูก*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

_____. (2553). *การศึกษาดูผลการติดตามการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง (BBL : Brain-based Learning) ระดับประถมศึกษาในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบเข้มแข็ง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2558). *Roadmap พลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่านออกเขียนได้ใน 1 ปี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สุภางค์ จันทวานิช. (2557). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 22). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สัมมา รณิตย์. (2553). *วิสัยทัศน์และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อนุวัฒน์ มั่งคั่ง. (2555). *การประเมินโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามหลัก BBL : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโนนแดง ตำบลศรีโค อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวิถีอิสลาม :
กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ ภายใต้สมาคมเครือข่าย
โรงเรียนคุณภาพอิสลาม
STUDENT CARE AND SUPPORT SYSTEM
ADMINISTRATION IN PRIVATE ISLAMIC SCHOOLS:
A CASE STUDY OF THE ISLAMIC SCHOOLS IN
THE THREE SOUTHERN BORDER PROVINCES UNDER
ASSALAM SMART SCHOOL ASSOCIATION

สุกัญญา บัวนาค^{1*} และวรลักษณ์ ชูกำเนิด²
Sukanya Buanak^{1*} and Woralak Chookamnerd²

Received Date January 28, 2020

Revised Date May 08, 2020

Accepted Date June 08, 2020

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

² ดร., ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

* E-mail: suareneen@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวิถีสลามโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษา คือ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ภายใต้สมาคมเครือข่ายโรงเรียนคุณภาพอิสลาม พื้นที่กรณีศึกษาคือ จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลาและจังหวัดนราธิวาส จังหวัดละ 1 โรงเรียนรวมทั้งสิ้น 3 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูประจำชั้นและครูประจำกลุ่มศึกษาอิสลามรวมทั้งสิ้น 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและเอกสารที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวิถีสลามประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีวิธีการดำเนินการคือ 1.1) การตระอาารุพหรือการแนะนำตัวเองเป็นกิจกรรมการทำความรู้จักที่ไม่ซ้ำกันในแต่ละครั้ง 1.2) ใช้การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การสอบถามบุคคลใกล้ชิดและสอบถามผู้ปกครอง และ 1.3) การเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อเก็บข้อมูล 2) ด้านการคัดกรองและจัดกลุ่มนักเรียน สามารถจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มใกล้ชิด กลุ่มใส่ใจ กลุ่มนำและกลุ่มพัฒนา มีวิธีการดำเนินการคือ 2.1) โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดกรองและจัดกลุ่มนักเรียน 2.2) นำหลักการอิสลามและเกณฑ์การคัดกรองที่โรงเรียนกำหนดขึ้นมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน และ 2.3) การใช้เครื่องมือการประเมินพฤติกรรมนักเรียนด้วยระบบ SDQ (Strength and Difficulties

Questionnaire) 3) การส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขปัญหานักเรียน มีวิธีการดำเนินการ คือ 3.1) การใช้กิจกรรมกลุ่มศึกษาอิสลาม 3.2) การจัดรูปแบบกิจกรรมตามวิถีอิสลามตามระดับกลุ่มของนักเรียน 3.3) การให้การอบรมเบื้องต้น ด้วยวิธีการนาซีฮัดหรือการตักเตือนด้วยหลักอัลกุรอานและบทฮาดิซ 3.4) การประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4) การประเมินพฤติกรรมนักเรียนตามระดับกลุ่ม เพื่อพิจารณาการเลื่อนระดับกลุ่มของนักเรียน และ 5) การยกระดับกลุ่มนักเรียน เพื่อการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดีขึ้น

ปัญหาในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนวิถีอิสลามคือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวิถีอิสลาม ในรูปแบบการจัดกิจกรรมกลุ่มศึกษาอิสลาม โดยมีวิธีการแก้ปัญหา คือการจัดกลุ่มศึกษาอิสลามแต่ละระดับให้กับครู การอบรมและการจัดสัมมนาใหญ่ปลายปี เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาทั้งระบบ

คำสำคัญ : ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, โรงเรียนวิถีอิสลาม

Abstract

This qualitative research aimed to study private Islamic schools' student care and support system administration in the three southern border provinces under Assalam Smart School Association. Problems and solution guidelines were also investigated. One school in each of the three provinces—Pattani, Yala, and Narathiwat—was chosen, totaling 3 schools in

all. 12 key informants in this study included school administrators, classroom teachers, and those who responsible for the Student Care and Support System. The instruments used for collecting data were semi-structured interview and related documents. Content analysis was employed. The study yielded the following results:

Student Care and Support System in Islamic school consisted of 5 aspects: 1) getting to know your students individually by 1.1) Tarruf or self-introduction providing different getting to know each other activities; 1.2) students' behavior observation and communicating with students' parents or guardians; 1.3) home visits. 2) screening and placing students into 4 groups—close group, care group, lead group, and expanding group—by 2.1) appointing screening committee 2.2) applying Islamic principles and screening criterion for grouping the students; 2.3) using SDQ system (Strength and Difficulties Questionnaire) to assess students' behavior; 3) supporting and problem solving by 3.1) providing Islamic study group; 3.2) designing group activities based on Islamic doctrine 3.3) basic training for method of Nasihad or warning from Al-Quran principle and Al-Hadis 3.4) communicating with parents and related agencies; 4) assessing students' behavior for regrouping

and 5) promoting students to enhance motivation and positive changes in behavior.

Problem found in Islamic schools' student care and support system administration was teachers' lack of relevant information. This can be solved by setting up the Islamic study group for teachers and organizing the annual teacher seminar for solution guidance.

Keywords: Student Care and Support System, Islamic School

1. บทนำ

เด็กเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่ายิ่งต่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคตและดัชนีชี้วัดคุณภาพของประชากรที่เป็นที่ยอมรับกันว่าคุณภาพของคนมีความสัมพันธ์กับความเจริญของประเทศ (กรมสุขภาพจิต, 2551) การสร้างภูมิคุ้มกันและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพสามารถดำรงชีวิตด้วยวิถีแห่งปัญญาอย่างมีคุณค่าต่อตนเองและสังคมให้มีความปลอดภัยจึงเรื่องสำคัญ แต่ด้วยสังคมปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นหรือเยาวชน ซึ่งปรากฏการดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของวัยรุ่นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และก่อให้เกิดปัญหานานัปการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาต่อเด็กและเยาวชนในวัยเรียน (กฤษณะ ทองยิ่ง และคณะ, 2552)

จากสภาพความเสี่ยงข้างต้นกระทรวงศึกษาธิการจึงเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องสนองตอบเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาและหาทางแก้ปัญหาดังกล่าว จึงได้ประสานความร่วมมือกับกรมสามัญศึกษา กรมวิชาการและกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขึ้นตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา และได้ร่วมกันวางรากฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน เป็นระบบที่เหมาะสมกับการพัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กนักเรียนในยุคปัจจุบัน เช่นเดียวกันกับโรงเรียนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่โรงเรียนต่าง ๆ ได้ดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แต่ยังมีปัญหาการขาดความตระหนักและให้ความสำคัญอย่างจริงจังในการดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงมีนักเรียนที่มีปัญหาด้านต่าง ๆ เช่น การเรียน ด้านพฤติกรรม และด้านชู้สาว เป็นต้น แต่โรงเรียนไม่ได้ดำเนินการดูแลช่วยเหลือที่เป็นไปตามระบบ อันเนื่องมาจากการขาดความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจเป็นปัจจัยเสี่ยงที่จะทำให้นักเรียนตกหล่นจากระบบการศึกษา ยิ่งส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมและยังเป็นการเพิ่มปัญหาให้กับสังคมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้นภายใต้สภาพปัญหาที่มีความเหมือนและแตกต่างในบริบทเฉพาะของการจัดการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ การดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงควรเป็นไปตามวิถีของบริบทในพื้นที่ เพื่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนแบบองค์รวม โรงเรียนวิถีอิสลามจึงมีความสำคัญต่อชุมชนและตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการให้บุตรหลานได้รับการศึกษาในโรงเรียนที่มีการบ่มเพาะคุณธรรมและจริยธรรมตามแนวทางของ

ศาสนาอิสลาม (นภาพร อติวานิชยพงศ์, 2554 - 2555) ดังนั้นเมื่อสังคมไทยต้องการช่วยเหลือและต้องการเห็นภาพการพัฒนาเยาวชนไปสู่การเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีสติ มีปัญญา มีคุณธรรม และมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต อีกทั้งสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข วิธีการและรูปแบบจึงควรมีความแตกต่างบนพื้นฐานของหลักคำสอนของแต่ละศาสนาที่มีความแตกต่างกัน โดยคำนึงถึงผู้รับบริการเป็นสำคัญ ผู้รับบริการที่เป็นเยาวชนไทยมุสลิมต้องได้รับความช่วยเหลือและการพัฒนาให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีของตน ดังเช่นหลักคำสอนของศาสนาให้เข้ามามีบทบาทผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางรัฐจัดดำเนินการ (รุชานา สาแมง และคณะ, 2556) เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและพัฒนาบุคลิกภาพเยาวชนในพื้นที่ แนะนำให้คำปรึกษาด้วยเนื้อหาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในพื้นที่หรือตามที่วัฒนธรรมอิสลามบัญญัติให้ยึดถือปฏิบัติ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นเป้าประสงค์การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในบริบทพื้นที่สามจังหวัดถือเป็นบริบทโรงเรียนวิถีอิสลามจึงมีความเป็นเฉพาะในทางศาสนาที่เชื่อมโยงกับหลักการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักศาสนาอิสลาม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและเห็นถึงความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวิถีอิสลาม เพื่อการพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นคนดี มีสุข มีคุณธรรมจริยธรรมที่ตีมตามแนววิถีอิสลามและเพื่อการขับเคลื่อนกระบวนการทำงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้แก่สถานศึกษาอื่นๆ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน
วิถีอิสลาม : กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ ภายใต้สมาคมเครือข่ายโรงเรียนคุณภาพอิสลาม

2. เพื่อศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาในการดำเนินการระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวิถีอิสลาม : กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้สมาคมเครือข่าย
โรงเรียนคุณภาพอิสลาม

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจะใช้กรณีศึกษาซึ่งเป็นการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวิถีอิสลาม รวมถึงปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้สมาคมเครือข่ายโรงเรียนคุณภาพอิสลาม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำกลุ่มศึกษาอิสลาม ครูที่รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูประจำชั้น ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย ปัตตานี ยะลาและนราธิวาส รวม 3 โรงเรียนรวมจำนวนทั้งสิ้น 12 คน ได้มาโดยการเลือกความเป็นกรณีต้นแบบ Patton (อ้างถึงใน วรลักษณ์ ชูกำเนิด, 2557) ทั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้ข้อที่สมมติขึ้นกับผู้ให้ข้อมูลทุกคนที่เข้าร่วมในงานวิจัย สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด แต่เน้นการเจาะลึกของการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยหาคุณภาพของเครื่องมือโดยอาศัยการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับงานวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของประเด็นคำถามและเครื่องมือที่สำคัญในการวิจัยครั้งนี้ คือตัวผู้วิจัยเองโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกใช้เวลาประมาณ 1.30 - 2 ชั่วโมง ทั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้วิธีสัมภาษณ์โดยตรง (Face-to-face) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ณ สถานศึกษาของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (เอกรินทร์ สังข์ทอง, 2551) มีการจดบันทึกข้อมูลและบันทึกเสียง ผู้วิจัยใช้เทคนิคในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) (สุภาวงศ์ จันทวานิช, 2557) และนำเสนอข้อมูลวิจัยโดยการพรรณนา ทั้งนี้ผู้วิจัยสร้างความน่าเชื่อถือของการวิจัย (Credibility) โดยใช้หลักของการสร้างสายสัมพันธ์ที่ดี (Rapport) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ใช้เวลาที่เหมาะสมในการสัมภาษณ์ (Prolonged Engagement in the field) และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งที่หลากหลาย (Triangulation of data collection)

4. ผลการวิจัย

4.1 ศึกษาการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวิถีอิสลาม : กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้สมาคมเครือข่ายโรงเรียนคุณภาพอิสลาม ผลการวิจัยสรุปได้ว่าการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวิถีอิสลาม : กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัด

ชายแดนภาคใต้ ภายใต้สมาคมเครือข่ายโรงเรียนคุณภาพอิสลาม ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรอง และการจัดกลุ่มนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนาและการแก้ไขปัญหานักเรียน 4) การประเมินพฤติกรรมนักเรียนตามระดับกลุ่ม และ 5) การยกระดับกลุ่มนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปในแต่ละด้านดังนี้

1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีการดำเนินการด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยยึดหลักการตามวิถีอิสลาม คือ 1) การตะอาวฟหรือการแนะนำตัวเอง เป็นกิจกรรมการทำความรู้จักที่ไม่ซ้ำกันในแต่ละครั้ง ซึ่งเป็นฐานของความไว้วางใจซึ่งกันและกัน 2) การใช้วิธีการและเครื่องมืออื่น ๆ มาประกอบด้วย เช่น การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การสัมภาษณ์นักเรียนและการสอบถามบุคคลใกล้ชิด เป็นต้น และ 3) การเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนที่อยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำกลุ่มแต่ละคน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงมากที่สุดเกี่ยวกับด้านครอบครัว เช่น พฤติกรรมของนักเรียนที่บ้าน การปฏิบัติตนของนักเรียนที่บ้าน ข้อมูลด้านฐานะครอบครัว ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของครอบครัว เป็นต้น ดังที่ครูประจำกลุ่มโรงเรียน 3 กล่าวว่า “...เราใช้การตะอาวฟหรือว่า การแนะนำตัวเอง ให้นักเรียนเขาแนะนำตัวเองแบบเป็นกันเอง เล่าประวัติส่วนตัว เล่าปัญหาส่วนตัว ทำความรู้จักกัน ก็แล้วแต่ว่าใครอยากจะเล่าจะไม่ได้บังคับ แต่ละสัปดาห์ก็จะไม่ซ้ำกัน ก็ไล่ระดับการรู้จักกันไปเรื่อย ๆ ไปจนถึงครอบครัวตรงนั้นจะเป็นวิธีการแบบวิถีอิสลาม เป็นแบบอย่างของนบี ที่ จะช่วยให้นักเรียนและครูประจำกลุ่มเค้ามีความไว้วางใจกัน คือสร้างความไว้วางใจให้แก่กันนักเรียนให้เขารู้สึกว่าเราคือครอบครัวเดียวกัน...” ครูประจำ

กลุ่มโรงเรียน 2 กล่าวว่า “...เราไม่ได้รู้จักนักเรียนแค่การดูจากประวัตินักเรียน เพราะข้อมูลรู้สึกยังไม่เพียงพอจะรู้จักเขาได้ ใช้วิธีการตะร้อรพตามแบบวิถีอิสลามก่อนเพื่อการสร้างความเป็นพี่น้องร่วมกันในอิสลามเพื่อให้ นักเรียนไว้ใจ หลังจากนั้นก็จะเกิดพฤติกรรมนักเรียน จนท้ายสุดคือ การเยี่ยมบ้าน ถึงจะทำให้เรารู้จักนักเรียนคนนึงได้ครอบคลุมมากที่สุด การเยี่ยมบ้านจะเป็นขั้นตอนท้ายสุดหลังจากที่เราทำความรู้จักเขา...”

2) การคัดกรองและการจัดกลุ่มนักเรียน จะเป็นขั้นตอนต่อเนื่องมาจากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการดำเนินการคัดกรองด้วยวิธีการโดยการนำหลักการอิสลามมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนอย่างรอบด้าน รวมถึงการใช้เครื่องมือประเมินพฤติกรรมนักเรียนด้วยระบบ SDQ ผ่านการพิจารณาข้อมูลจากคณะกรรมการที่โรงเรียนแต่งตั้งขึ้น ซึ่งสามารถจัดกลุ่มนักเรียนได้ 4 กลุ่ม คือ กลุ่มใกล้ชิด กลุ่มใส่ใจ กลุ่มพัฒนาและกลุ่มนำ ดังที่ผู้บริหารโรงเรียน 3 กล่าวว่า “...ที่นี่ โรงเรียนจะตั้งกรรมการสำหรับคัดกรองจัดกลุ่มนักเรียน ร่วมกับผู้บริหาร มีครูที่ดูแลระบบครูประจำกลุ่ม ครูประจำชั้น เวลาจัดกลุ่มจะใช้เกณฑ์ โรงเรียนกำหนดเกณฑ์ขึ้น ใช้หลักการอิสลาม แล้วก็นำมาวิเคราะห์กันว่าใครอยู่กลุ่มไหน...” ครูประจำกลุ่มโรงเรียน 2 สะท้อนว่า “...ที่ตั้งชื่อว่ากลุ่มใกล้ชิด กลุ่มใส่ใจ กลุ่มพัฒนา และกลุ่มนำนั้น เพื่อไม่ให้เกิดเป็นทัศนคติเชิงลบแก่นักเรียนและผู้ปกครอง ซึ่งที่จริงก็คล้ายกันกับของเดิม เพียงแต่ใช้หลักจิตวิทยาในการเรียกชื่อกลุ่ม โดยเฉพาะกับกลุ่มมีปัญหาและกลุ่มเสี่ยงเพื่อไม่ให้เป็นการตีตราว่าเด็กคนนี้เป็นแบบนี้ ส่วนกลุ่มนำนี้ เราต้องการที่จะพัฒนาให้นักเรียนเขามีภาวะความเป็นผู้นำบนพื้นฐานของหลักการอิสลาม...”

3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียนและการแก้ไขปัญหานักเรียน

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีการดำเนินการส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยใช้วิธีการ คือ 1) การหาสาเหตุหรือการจัดกลุ่มศึกษาอิสลาม 2) จัดรูปแบบกิจกรรมที่ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขปัญหานักเรียนตามวิถีอิสลาม เช่น การศึกษาอัลกรุอ่าน การละหมาด กิยาฮุลลัยย์ การจัดค่ายพัฒนาบุคลิกภาพและค่ายคุณธรรมจริยธรรม การเยี่ยมเยียนผู้นำที่เป็นแบบอย่าง การเยี่ยมหลุมฝังศพ เป็นต้น 3) การให้การอบรมเบื้องต้น ด้วยวิธีการนาซีฮ์หรือการกล่าวตักเตือนโดยยึดหลักคำสอนจากอัลกรุอ่านและบทอาติซ และ 4) การประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการดำเนินการส่งเสริมพัฒนานักเรียนที่มุ่งเน้นกิจกรรมที่เป็นวิถีอิสลามและมีการกำหนดรูปแบบกิจกรรมที่แตกต่างตามกลุ่มของนักเรียน รวมถึงการแก้ปัญหานักเรียนโดยยึดหลักการตักเตือนตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม ดังที่ผู้บริหารโรงเรียน 1 กล่าวว่ “...ถ้าเด็กมีปัญหาหรือเด็กทำผิด ให้นาซีฮ์ ให่ว่กล่าวตักเตือนก่อน ด้วยวาจาที่นุ่มนวลเป็นลำดับแรก ยกฮาติซ ที่เกี่ยวข้องให้เค่ำฟัง ยกแบบอย่างของท่านนบีให้เค่ำฟัง เพื่อชี้แนะเค่ำพูดให้เค่ำรู้สึกสำนึก ให้เค่ำพูดออกมาเองว่เค่ำทำผิด ...” และมุมมองที่คล้ายคลึงกัน ดังที่ครูประจำชั้นโรงเรียน 2 กล่าวว่ “...รูปแบบกิจกรรมนี้ก็แตกต่างกันไปตามระดับกลุ่มนักเรียน เช่น จัดค่าย พาไปเยี่ยมผู้นำศาสนาให้นักเรียนเห็นเป็นแบบอย่าง...” เช่นเดียวกับการส่งเสริมและแก้ปัญหานักเรียนด้วยการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ดังที่ผู้บริหารโรงเรียน 3 กล่าวว่ “...เราจะให้ผู้ปกครองช่วยดูแลช่วยสังเกตพฤติกรรมของลูก ว่อยู่บ้าน เป็นยังไง ละหมาดไหม ละหมาดครบ

ใหม่ คือให้พ่อแม่เขารู้ด้วยว่าลูกเป็นยังไงอยู่ที่โรงเรียน บางคนก็มาถามครูนะ ว่าลูกเค้า อยู่กลุ่มไหน ถ้าแบบมาถามส่วนตัวเราก็จะบอกแบบส่วนตัวให้เค้ารู้ แต่ถ้าไม่ถาม เราก็ไม่บอกว่าอยู่กลุ่มไหน แต่เราจะบอกว่าลูกมีพฤติกรรมยังไง ให้ที่บ้านช่วยยังไง...”

4) การประเมินพฤติกรรมนักเรียนตามระดับกลุ่ม เนื่องจาก รูปแบบกิจกรรมในการพัฒนานักเรียนที่ทางโรงเรียนได้กำหนดขึ้นมีความ แตกต่างตามระดับกลุ่ม และเพื่อต้องการให้นักเรียนมีการปรับเปลี่ยน พฤติกรรม เห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น โรงเรียนจึงมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการประเมินพฤติกรรม นักเรียนตามระดับกลุ่ม ตามกรอบเนื้อหาและรูปแบบกิจกรรมที่โรงเรียน กำหนดขึ้น โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การประเมินผล สะท้อนจากการจัดกิจกรรม การประเมินการเรียนรู้ การประเมินพฤติกรรม และการประเมินผลลัพธ์ เป็นต้น ดังที่ครูประจำกลุ่มโรงเรียน 2 สะท้อนว่า “...มีการประเมินด้วยครับ ตามกรอบเวลาที่กำหนด ทำจนสามารถยกระดับ เขาได้ เพราะเราต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักเรียนให้ดีขึ้น ...” สอดคล้อง กับครูประจำกลุ่มโรงเรียน 3 กล่าวว่า “...มีแนวทางการประเมินแต่ละระดับ กลุ่ม เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทุกทอม หรือ ทุกปี ซึ่งหากว่านักเรียนคนไหนที่ไม่ผ่าน ก็อยู่ในระดับเดิม และก็พัฒนาเค้า เนื้อหาและความเข้มข้นในกิจกรรมก็ต้องเพิ่มขึ้นนะครับ หรืออาจจะจัดกลุ่ม นักเรียนคนนี้ใหม่ก็ได้ แล้วแต่คณะกรรมการประเมิน ...”

5) การยกระดับกลุ่มนักเรียน เนื่องจากมีการประเมินพฤติกรรม นักเรียน เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น โรงเรียนจึงมีการยกระดับกลุ่มให้กับ

นักเรียน กล่าวคือเป็นการเลื่อนระดับกลุ่มนักเรียนให้สูงขึ้นตามลำดับ จะดำเนินการทุกปีการศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากการประเมินจากคณะกรรมการ ประเมินของโรงเรียน หากนักเรียนไม่ผ่านการประเมินให้นักเรียนอยู่ในระดับ กลุ่มเดิม ดังที่ครูโรงเรียน 3 กล่าวว่า “...การยกระดับกลุ่มนี้ คือการเลื่อน ระดับกลุ่มของนักเรียน เมื่อสิ้นปีการศึกษาครูก็จะประเมินว่านักเรียนของ ตัวเอง เลื่อนระดับไปอยู่กลุ่มที่ดีขึ้นได้ไหม ก็มีการประเมินจากกิจกรรมฮา ลาเกะ พฤติกรรม ถ้านักเรียนเค้ายังทำไม่ได้ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ก็ต้องดูแล เขาต่อไปก็ยังอยู่กลุ่มเดิม หากนักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ก็จะเลื่อนระดับ กลุ่ม เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน...”

4.2 ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวิถีสลาม : กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้สมาคมเครือข่ายโรงเรียนคุณภาพอิสลาม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 2.1) ปัญหาในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวิถีสลามคือด้านครู โดยส่วนใหญ่ครูขาดความเข้าใจและความตระหนักร่วมในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนวิถีสลาม โดยการใช้กิจกรรมกลุ่มศึกษาอิสลาม ดังที่ผู้บริหารโรงเรียน 1 สะท้อนว่า “...ส่วนใหญ่น่าจะอยู่ที่การความเข้าใจของครูประจำกลุ่ม ขาดความตระหนักไม่จริงจัง ครูเรานี้แหละ เพราะบางคนไม่มีพื้นฐานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนวิถีสลามที่ใช้กิจกรรมฮาလာเกะห์ คือเขาไม่รู้ว่าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะเชื่อมโยงกับอิสลามยังไง แล้วบางคนก็ไม่มีพื้นฐาน ไม่มีการอบรมในการทำระบบดูแลแบบนี้เลย ...” สอดคล้องกับผู้บริหารโรงเรียน 2 กล่าวว่า “...ขาดครูที่ชำนาญการในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตามวิถีอิสลาม การเข้าใจอิสลามที่ถูกต้องสำคัญนะ ครูเป็นบุคคลโดยตรงเลย ที่ดูแลเด็กนักเรียน ถ้าทำงานไม่เป็นระบบ ไม่เข้าใจระบบก็ยากหน่อย เพราะเราต้องดูแลนักเรียนด้วยการใช้ศาสนานำ ทั้ง 5 ด้านนั้นแหละ ตั้งแต่รู้จักเด็ก ทุกกระบวนการต้องใช้หลักการศาสนาหมด ส่วนใหญ่ก็จะเป็นครูใหม่ ๆ ที่เพิ่งเข้ามาทำงานที่โรงเรียน...” 2.2) วิธีการแก้ปัญหา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ใช้วิธีการแก้ปัญหาจากการที่บุคลากรครูขาดความเข้าใจในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนวิถีอิสลาม จึงได้ดำเนินการในรูปแบบกิจกรรมที่เหมือนกับดำเนินการให้กับนักเรียน นั่นคือการจัดกลุ่มศึกษาอิสลามให้กับบุคลากรครูและจัดอบรมครูโดยผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาที่เข้าใจอิสลาม เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับครูและการหาแนวทางการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวิถีอิสลาม ดังที่ผู้บริหารโรงเรียน 2 สะท้อนว่า “...โรงเรียนจัดกลุ่มครูเพื่อทำกลุ่มศึกษาอิสลามเหมือนกันกับเด็กครับ ก็มีกลุ่มศึกษา อิสลามครูด้วย เป็นระบบดูแลช่วยเหลือครูไปด้วย เพื่อให้ครูเข้าใจกระบวนการว่าต้องทำอะไร เพื่อให้เขาได้ไปใช้กับนักเรียน รวมถึงการจัดอบรมครูเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการทำระบบเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาที่เข้าใจอิสลาม มาให้ความรู้กับครู เพื่อให้เกิดความเข้าใจและดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน และก็หาทางแก้ปัญหา ร่วมกันครับ” สอดคล้องกับผู้บริหารโรงเรียน 3 กล่าวว่า “... พอสิ้นปีโรงเรียนจะกำหนดปฏิทินไว้เลย จะมีการสัมมนาวิชาการ และจะมีการติดตามระบบดูแลของแต่ละคน เพื่อให้ครูประจำกลุ่มทุกคนได้รายงานการดำเนินงานของแต่ละคน มีปัญหา มีอุปสรรคอะไรบ้างในแต่ละปี...”

5. อภิปรายผล

1. ศึกษาการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวิถีอิสลาม : กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้สมาคมเครือข่ายโรงเรียนคุณภาพอิสลาม

1.1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีการดำเนินการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ 1) การตระอาฟหรือการแนะนำตนเอง ซึ่งเป็นวิถีที่ศาสนาอิสลามส่งเสริมให้มุสลิมพึงปฏิบัติโดยใช้วิธีการ เช่น การเล่าประวัติส่วนตัว การเล่าเรื่องราวความเป็นตัวตน การบอกนิสัยส่วนตัว บอกกล่าวเกี่ยวกับครอบครัว เป็นต้น เป็นการรู้จักกันเชิงลึก จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้อย่างถูกต้องทิศทาง ซึ่งศาสนาอิสลามให้ความสำคัญและนับเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือในการเชื่อมความรักความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน สอดคล้องกับ अबดุลหะลิม มะฮมูด (2555) กล่าวว่าขั้นตอนหรือวิธีการสร้างความเป็นพี่น้องในอิสลาม คือการทำความรู้จักซึ่งกันและกัน การสร้างความสนิทสนมต่อกัน การสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน การเอาใจใส่ดูแลซึ่งกันและกัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 2) การใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การสัมภาษณ์นักเรียนและการสอบถามบุคคลใกล้ชิด เป็นต้น เป็นการใช้เครื่องมือทางจิตวิทยาการแนะแนวที่ครูสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และข้อมูลที่ต้องการเก็บหรือใช้ร่วมกันเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แก้ว อวนศรี (2552) เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่าครูประจำ

ชั้นควรมีการรวบรวมข้อมูลเพื่อการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจาก แหล่งข้อมูลและวิธีการต่าง ๆ และควรจัดทำเป็นเอกสารอย่างมีระบบ และ 3) การเยี่ยมบ้าน เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เพื่อการทำความ รู้จักและเข้าใจผู้เรียนอย่างรอบด้านและลึกซึ้ง สอดคล้องกับชุดิมา พงศ์วินทร์ (2550) กล่าวถึงประโยชน์ของการเยี่ยมบ้านว่าสามารถช่วยให้รู้จักผู้เรียนได้ ข้อมูลที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น จากผลการวิจัย อาจกล่าวได้ว่าโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลามดำเนินการด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการที่ หลากหลายเพื่อการรวบรวมข้อมูลนักเรียนให้ครอบคลุมมากที่สุดและ สอดคล้องกับวิธีการดำเนินชีวิตตามแบบอิสลาม 1.2) การคัดกรองและการ จัดกลุ่มนักเรียน ผลการวิจัยพบว่าสามารถจัดกลุ่มนักเรียนได้ 4 กลุ่มคือ 1) กลุ่มใกล้ชิด 2) กลุ่มใส่ใจ 3) กลุ่มพัฒนา และ 4) กลุ่มนำ โดยมีวิธีการ ดำเนินการคัดกรอง คือโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดกรองและจัด กลุ่มนักเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูที่รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลื อนักเรียน ครูประจำกลุ่มศึกษาอิสลามและครูประจำชั้น ใช้เกณฑ์การคัดกรอง โดยการนำหลักการอิสลามมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน นอกจากนี้โรงเรียนมีการใช้เครื่องมือการประเมินพฤติกรรมนักเรียนด้วย ระบบ SDQ มาประกอบเพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับเรื่องยศ อุตรศาสตร์ (2546) กล่าวถึงแนวทางในการการคัดกรองนักเรียนว่าเป็นการวิเคราะห์ ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำผลที่ได้มา จำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น ซึ่งสถานศึกษาควรมี การประชุมครูเพื่อกำหนดเกณฑ์การคัดกรองและสอดคล้องกับสภาพ ความเป็นจริง จากทัศนะดังกล่าวสามารถกล่าวได้ว่าการคัดกรองและการจัด

กลุ่มนักเรียน เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดกิจกรรมหรือแนวทางการพัฒนานักเรียนให้เหมาะสม และจากการจัดกลุ่มด้วยการตั้งชื่อที่สร้างความใกล้ชิดมากยิ่งขึ้นนั้น สามารถช่วยให้การดูแลเอาใจใส่ได้รับการตอบรับที่ดีจากนักเรียนและผู้ปกครอง 1.3) การส่งเสริมพัฒนา และการแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินการโดยด้วยวิธีการที่หลากหลายทั้งรูปแบบของเนื้อหาและรูปแบบของกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิถีอิสลาม คือ 1) การฮาลาเกาะห์หรือการจัดกลุ่มศึกษาอิสลาม ซึ่งโรงเรียนได้กำหนดกรอบเนื้อหาที่ใช้ในการพูดคุย และประเด็นเนื้อหา ดังกล่าวมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครู และนักเรียน จนทำให้นักเรียนแต่ละคนเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและสามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากกลุ่มไปพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง 2) การจัดรูปแบบกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม ปลูกฝังด้านการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเมตตากรุณาแก่กัน บนพื้นฐานของความเป็นพี่น้องในอิสลาม เช่น การศึกษาอัลกรุอ่าน การจัดกิจกรรมค่าย การละหมาดกียามุลลัย การสัมมนาทางวิชาการ การเยี่ยมบ้านของนักเรียนในกลุ่มฮาลาเกาะห์เดียวกัน เป็นต้น 3) การให้การอบรมเบื้องต้นด้วยวิธีการนาซีฮ์ดหรือการกล่าวตักเตือน และ 4) การประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของมุหัมมัดรูสลี ดามาเดาะ (2557) เกี่ยวกับวิธีการในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิตตามหลักคำสอนศาสนาอิสลามให้แก่นักเรียนเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นนั้น จำเป็นต้องอาศัยทั้งหลักสูตรในห้องเรียน การจัดกิจกรรม

ศึกษาอิสลาม กิจกรรมเยี่ยมบ้าน กิจกรรมค่ายอบรม กิจกรรมอภิปรายกลุ่ม เป็นต้น เช่นเดียวกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542) กล่าวเพิ่มเติมว่าการเยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่สร้างสานความสัมพันธ์บ้านและโรงเรียนได้เป็นอย่างดี เป็นกิจกรรมที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์และความคุ้นเคยกัน ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสนทนา การเยี่ยมเยียน ซึ่งเป็นอีกหนึ่งวิธีการที่จะช่วยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน พร้อม ๆ กับการแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน การแก้ปัญหาร่วมกัน จากผลการวิจัยดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาส่งเสริมและแก้ปัญหา นักเรียนนั้นต้องใช้กระบวนการหรือรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับกลุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่ม รวมถึงการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง เพื่อให้นักเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น มีทัศนคติที่ดีและสามารถนำประสบการณ์ที่ได้ไปพัฒนาตนเองและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองต่อไป 1.4) การประเมินพฤติกรรมนักเรียนตามระดับกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินการด้านการประเมินนักเรียนตามกรอบเนื้อหาและรูปแบบกิจกรรมที่โรงเรียนกำหนด โดยโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินเพื่อติดตามความก้าวหน้าของแต่ละระดับกลุ่ม หากการประเมินไม่ผ่านให้นักเรียนอยู่ในระดับเดิม แต่เพิ่มความเข้มข้นในกิจกรรมและเนื้อหาหรืออาจมีการจัดกลุ่มใหม่ได้ตามความเหมาะสม ใช้มีรูปแบบการประเมินด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การประเมินผลสะท้อนจากการจัดกิจกรรม การประเมินการเรียนรู้ การประเมินพฤติกรรม และการประเมินผลลัพธ์ เป็นต้น สอดคล้องกับสุรางค์ ไคว์ตระกูล (2553) กล่าวว่าขั้นตอนการปรับพฤติกรรมนักเรียนนั้น ครูควรมีการวัดพฤติกรรม

นักเรียน กล่าวคือการนับความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกระยะเวลาที่เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ เพื่อเป็นการประเมินการปรับพฤติกรรมนักเรียน ทั้งนี้ เพื่อให้การประเมินมีความหลากหลายและมีความตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุดและนำข้อมูลการประเมินดังกล่าวนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลในการยกระดับกลุ่มนักเรียน จากที่ศนงคังกล่าวจะเห็นได้ว่า โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้กำหนดการประเมินพฤติกรรมนักเรียนขึ้น เพื่อต้องการให้นักเรียนได้เห็นถึงความสำคัญในการเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้น โดยการใช้เครื่องมือและวิธีการเพื่อติดตามความก้าวหน้าในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน เพราะถือเป็นวิถีอิสลามที่เป็น การส่งเสริมให้บุคคลที่มีความประพฤติที่ผิด รู้สำนึกและมีการเปลี่ยนแปลง ด้วยตัวของเขาเอง 1.5) การยกระดับกลุ่มนักเรียน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้สมาคมเครือข่ายโรงเรียนคุณภาพอิสลาม มีการดำเนินการด้านการยกระดับกลุ่มนักเรียน โดยการเลื่อนระดับกลุ่มของนักเรียนให้สูงขึ้นตามลำดับ จะดำเนินการทุกปี การศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากผลการประเมินจากคณะกรรมการประเมินของโรงเรียน หากนักเรียนไม่ผ่านการประเมินให้นักเรียนอยู่ในระดับกลุ่มเดิม เป็นการเสริมแรงเชิงบวกเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสามารถประเมิน พฤติกรรมของตนเองและเป็นการสร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ดีขึ้นต่อไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของไหมไทย ไชยพันธุ์ (2557) ศึกษา เรื่องจิตวิทยา แนวคิดทฤษฎีการศึกษาการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียนพบว่า ในการปรับพฤติกรรมนักเรียน ควรเน้นการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์

โดยการให้สิ่งที่เด็กพอใจ หลังจากเด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้น เป็นการเสริมแรงทางบวกเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น จากที่ศนะดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการเลื่อนระดับกลุ่มนักเรียนมีเป้าหมายสำคัญคือเพื่อต้องการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนมีความต้องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น เปรียบเสมือนการมอบรางวัลให้แก่นักเรียนที่สามารถเปลี่ยนแปลงตัวเองได้

2. ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวิถีอิสลาม : กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้สมาคมเครือข่ายโรงเรียนคุณภาพอิสลาม 2.1) ปัญหาในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนวิถีอิสลาม คือด้านบุคลากรครู ครูบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจและความตระหนักร่วมในการดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนวิถีอิสลาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการใช้กิจกรรมกลุ่มศึกษาอิสลาม ส่งผลให้การดำเนินการดังกล่าวขาดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของประหยัด ดีเพื่อย (2546) ที่สะท้อนว่าปัญหาที่ค้นพบในการพัฒนาบุคลากรด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนคือครูไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากบุคลากรครูเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หากไม่เข้าใจในวิธีการดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวิถีอิสลามจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อนักเรียน อีกทั้งยังส่งผลให้การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขาดความเป็นระบบและต่อเนื่อง 2.2) วิธีการแก้ปัญหา จากการที่บุคลากรครูขาดความเข้าใจในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนวิถี

อิสลาม ใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยได้ดำเนินการในรูปแบบกิจกรรมที่เหมือนกับดำเนินการให้กับนักเรียน นั่นคือการจัดกลุ่มศึกษาอิสลามให้กับบุคลากรครู และจัดอบรมครูโดยผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาที่เข้าใจอิสลาม เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับครูและการหาแนวทางการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวิถีอิสลาม สอดคล้องกับแนวคิดของ อับดุลลอฮ์ นาซิห อุลวาน (2553) สะท้อนมุมมองเกี่ยวกับแนวทางของครูที่ทำหน้าที่ดูแลช่วยเหลือนักเรียนหรือที่เรียกว่า มุร้อบียี (Murabi) นั้นต้องเป็นผู้ที่หมั่นศึกษาหาวิธีการ ให้ความรู้ และมีพื้นฐานในการเตรียมพร้อมให้กับเด็กทั้งในด้านศาสนา ด้านจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านจิตใจ และด้านสังคม จะเห็นได้ว่าโรงเรียนจะให้ความสำคัญต่อบุคลากรครู เพราะถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้วยการใช้วิธีการแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การอบรม การจัดกลุ่มศึกษาอิสลามให้กับครู การจัดสัมมนาใหญ่ปลายปี เพื่อให้การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวิถีอิสลามมีประสิทธิภาพมากที่สุด

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1) นำเสนอต่อสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ให้พิจารณาการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามโดยการบูรณาการระหว่างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวิถีอิสลาม ดังผลการวิจัยฉบับนี้ชี้ให้เห็นว่าการ

ดำเนินการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของนักเรียน ทั้งนี้ เพื่อให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปตามหลักการความเชื่อและหลักคำสอนที่นักเรียนนับถือ

2) นำเสนอต่อสมาคมเครือข่ายโรงเรียนคุณภาพอิสลาม ให้พิจารณาการประสานงานร่วมกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่าในด้านความเป็นวิถีอิสลามนั้นต้องอาศัยเครือข่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างเครือข่ายกับผู้เชี่ยวชาญด้านศาสนา ในการร่วมกันออกแบบเครื่องมือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเป็นประโยชน์ต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3) นำเสนอต่อโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยให้มีการใช้รูปแบบ (Model) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวิถีอิสลามเป็นรูปแบบตัวอย่างในการนำไปใช้

4) นำเสนอต่อโรงเรียนที่ตระหนักถึงความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังผลการวิจัยฉบับนี้ชี้ให้เห็นว่า การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นประเด็นสำคัญในการช่วยเหลือให้นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดโครงสร้างการบริหารงานโดยมีภาระงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อการวางแผนอย่างเป็นระบบควบคู่กับงานวิชาการ

5.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการติดตามผลการใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวิถีอิสลามในกิจกรรมกลุ่มศึกษาอิสลามหรือระบบฮาลาเกาะห์ เพื่อเป็นการเทียบเคียงว่ามีผลการใช้กับระบบอื่น ๆ อย่างไร

2) ระบบบริหาร ควรให้ความเอื้ออำนวยต่อบุคลากรครูในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากบุคลากรครูเป็นหัวใจหลักที่ส่งผลให้การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพอย่างยิ่งขึ้น

7. เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (2551). *คู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. (พิมพ์ครั้งที่

2). กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กฤษณะ ทองยิ่ง และคณะ. (2552). *คุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก*. (สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร).

นภาพร อติวานิชยพงศ์. (2554-2555). การจัดการศึกษาเพื่อชุมชน: กรณีศึกษาโรงเรียนดักว้าในสามจังหวัดชายแดนใต้. *วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*. 6(2), น. 115–142.

รุธานา สาแมง และคณะ. (2556). *โครงการจิตวิทยาการแนะแนวให้คำปรึกษาเพื่อการเยียวยาและพัฒนาบุคลิกภาพเยาวชนมุสลิม : ศึกษาโครงการโรงเรียน ญาลันนันบารูสู่สันติสุข ค่ายลิรินธร จังหวัดปัตตานี*. (รายงานวิจัยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายนโยบายและความสัมพันธ์ข้ามชาติ).

- ชุติมา พงศ์วรินทร์. (2550). เทคนิคการแนะแนวและการให้คำปรึกษาเบื้องต้นในหลักสูตรเทคนิคการแนะแนวและการให้คำปรึกษาเบื้องต้นสำหรับครูอาจารย์ที่ปรึกษา (3 PROGRAM). กรุงเทพฯ: SUNPRINTING.
- เรืองยศ อุดรศาสตร์. (2546). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- มุหัมมัดรุสลี ดามาเลาะ. (2557). วิธีการในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิตตามหลักคำสอนศาสนาอิสลามให้แก่นักเรียน. วารสาร AL-NUR บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2542). การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน: 3-5 ขวบ. กรุงเทพฯ : โชติสุขการพิมพ์.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2553). จิตวิทยาการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไหมไทย ไชยพันธุ์. (2557). จิตวิทยา : แนวคิดทฤษฎีการศึกษาการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 1(1), น. 21-33.
- ประหยัด ดีเพื่อย. (2546). การพัฒนาบุคลากรด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนสนธิราษฎร์วิทยา อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดนครพนม. (รายงานการศึกษาค้นคว้า

อิสระ การบริหารการศึกษา มหาสารคามบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).

อับดุลลอฮ์ นาซีหฺ อุลวาน. (2553). *เลี้ยงลูกด้วยอิสลาม*. แปลโดย
อัลมุลลิมาต. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมทางธรรม.

ความพึงพอใจของประชาชนในการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

THE SATISFACTION OF THE PEOPLE TOWARDS THE USE OF
THE NEW STADIUM OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

เรไร นพภาณี^{1*}, สุนีย์มาศ หีมหรับ², อาภาศิริ สายศรี³, อนันญา โสภณ⁴,
กิตติยา โพธิแสง⁵, ปพิชญา สุวรรณรัตน์⁶, ณัฐพล เปาพะนา⁷,
พิชญา เทพอักษร⁸, ณรงค์ฤทธิ์ หมีพลัด⁹, ธนวัฒน์ สุวรรณโน¹⁰,
เกรียงศักดิ์ รัฐกุล¹¹ และธวัชชัย ศรีพรงาม¹²

Rerai Noppasri^{1*}, Suneemad Heemrab², Arpasiri Saisri³,
Ananya Sopon⁴, Kittiya Potisan⁵, Phapitchaya Suwannarat⁶,
Nattapon Paowana⁷, Pitchaya Thepaksorn⁸,
Narongrit Meprad⁹, Tanawat Suwanno¹⁰, Kriangsak Rattakul¹¹
and Thawatchai Sripornngam¹²

Received Date January 20, 2020

Revised Date May 15, 2020

Accepted Date June 08, 2020

¹⁻¹⁰ นักศึกษาปริญญาตรีสาขาพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

¹¹⁻¹² ดร., อาจารย์วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

* Corresponding author, E-mail: rerai9746@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนที่ใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่ใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ความถี่ในการมาใช้บริการ และประเภทของบุคลากร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นบุคลากรทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของคอกเรน ที่ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน สุ่มตัวอย่างโดยวิธีบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 35 ข้อ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่ใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.99, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.40) และ เมื่อพิจารณาความต้องการแต่ละด้าน พบว่าด้านความต้องการเพิ่มเติมจากสนามกีฬามีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.22, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.40) รองลงมาได้แก่ ด้านสถานที่ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.89, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.58) และด้านการให้บริการ

ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.87, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.55) ตามลำดับ และ 2) ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนในการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พบว่า เพศที่แตกต่างกัน และอายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการสนามกีฬา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนระดับการศึกษา อาชีพ ความถี่ที่มาใช้บริการ และประเภทของบุคลากร ไม่มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการสนามกีฬาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ, สนามกีฬา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

Abstract

The purposes of this research were to examine the level of satisfaction of the people who use the new stadium of Songkhla Rajabhat University and to compare the level of satisfaction of the people who use the new stadium classified by gender, age, education level, occupation, frequency of use and type of personnel. The samples were personnel both inside and outside Songkhla Rajabhat University. As the exact population does not appear, the researchers calculated the sample size from the Cochran's formula at the confidence level of 95 percent and the error of 5 percent. A sample of 400 people was selected by accidental sampling. The instrument utilized was five - point Likert

scale with 35 items. The reliability of the whole questionnaire was .91. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t - test, One-Way ANOVA and Scheffe's paired comparison.

The results revealed that; 1) The level of the considerable satisfaction of the people towards the use of the new stadium, in overall, was typically at a high level (mean = 3.99, S.D. = 0.40). When considered in each point, it was appeared that the people's satisfaction in terms of specific needs was at the highest level (mean = 4.22, S.D. = 0.40), followed by places (mean = 3.89, S.D. = 0.58) and services (mean = 3.87, S.D. = 0.55) respectively. 2) The comparison of the level of the satisfaction of individuals classified by gender and age, found that there are statistically significant differences at .05 level, but when classified by education, occupation, frequency of use and the type of personnel, found that there is no significant difference at .05 level.

Keywords: Satisfaction, Stadium, Songkhla Rajabhat University

1. บทนำ

การกีฬามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งในด้านสุขภาพ พลานามัย และด้านจิตใจ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชาชนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม นำไปสู่

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกีฬาถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชนในประเทศที่พัฒนาแล้วทั่วโลก โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายชุมชนตลอดจนการสร้างจิตสำนึกในการดำรงชีวิตที่มีคุณธรรม มีวินัยและมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น เพื่อเป็นรากฐานที่ดีของสังคม องค์กรด้านสาธารณสุขของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศจึงได้สนับสนุนให้มีการใช้กีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการ เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชากร (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2549)

กีฬาจึงได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับบุคคลสถาบันต่าง ๆ ตลอดมา ในวงการการศึกษาถือว่าการเล่นกีฬาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ในวงการแพทย์ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในการบำรุงรักษาสุขภาพและเยียวยาความเจ็บป่วย ในทางการเมืองถือว่าการเล่นกีฬาเป็นสื่อที่เสริมสร้างมิตรไมตรีอันดีระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่มบุคคล และเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ในวงการทหารถือว่าเป็นวิธีในการเสริมสร้างสมรรถภาพของกองทัพ ในทางเศรษฐกิจถือว่าการเล่นกีฬาเป็นทางที่ส่งเสริมให้ประชากรเพิ่มผลผลิตสูงขึ้นและทางการตลาดถือว่าการเล่นกีฬาเป็นเครื่องมือทางการตลาดอย่างหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสารไปยังผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย (สมโชค กาญจนโรจน์, 2541)

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงการดำเนินชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันพบว่า วิธีการดำเนินชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงไป ประชาชนส่วนใหญ่คร่ำเคร่งกับการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่งผลให้พฤติกรรมสุขภาพในด้าน

ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมรวมถึงละเอียดต่อการออกกำลังกายทั้งโดยทางตรงและขาดการเคลื่อนไหวในลักษณะของการออกกำลังกายประจำวัน จึงทำให้เกิดปัญหาสุขภาพในด้านต่าง ๆ ตามมา ทั้ง ๆ ที่การออกกำลังกายเป็นสิ่งจำเป็นต่อสุขภาพช่วยป้องกันโรคต่าง ๆ เช่น โรคเบาหวาน โรคอ้วน โรคข้อเสื่อม ช่วยในการควบคุมน้ำหนักตัว ทำให้ทรงตัวดีขึ้น และทำให้เคลื่อนไหวคล่องแคล่วขึ้น ช่วยให้ระบบขับถ่ายทำงานได้ดีขึ้น ช่วยลดความเครียด และทำให้การนอนหลับพักผ่อนดีขึ้น (กาญจนาศรี สิงห์ภู, 2562: ออนไลน์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญกับภาวะสุขภาพของประชาชนในชุมชน องค์กรและสังคม ให้ความสำคัญกับการออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมสุขภาพโดยการสนับสนุนนิสิต บุคลากรและบุคคลทั่วไปของมหาวิทยาลัยให้มีการออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อส่งเสริมให้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ จึงได้ดำเนินการปรับปรุงสนามกีฬาขึ้นใหม่จากเดิม ให้สามารถเอื้ออำนวยความสะดวกกับผู้มาใช้บริการ โดยมีการปรับปรุงใหม่ทั้งความพร้อม ความทันสมัย ความสวยงาม พร้อมใช้งาน ตามหลักการมาตรฐานของการสร้างสนามสากล เพื่ออำนวยความสะดวกสูงสุดให้กับผู้มาใช้บริการทั้งบุคคลภายในและภายนอกของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาที่มาใช้ในการออกกำลังกาย ใช้ในการเรียนการสอน หรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ และปรับปรุงให้มีความพร้อมในการรองรับการแข่งขันกีฬาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กรีฑา ฟุตบอล เป็นต้น ให้มีพื้นที่สำหรับการแข่งขันและสำหรับผู้มาชม ที่ออกแบบมาเพื่อนั่ง หรือยืน เพื่อชมการแข่งขัน

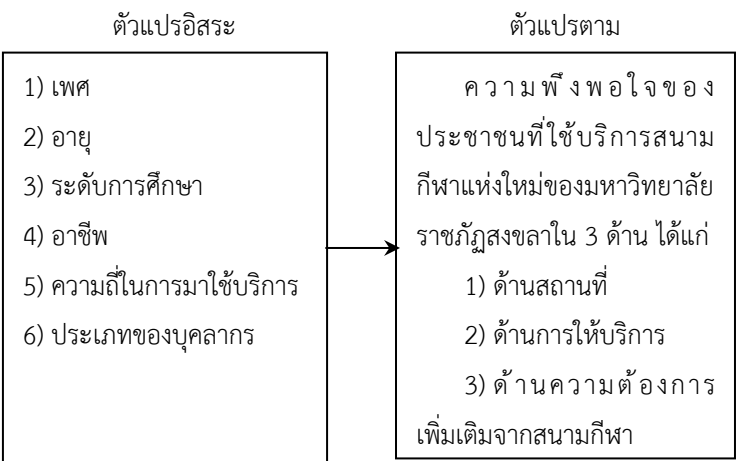
ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น คณะผู้ศึกษาผู้ศึกษาค้นคว้าในฐานะที่เป็นนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจในการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของนิสิตและบุคลากรและบุคคลทั่วไปในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ใน 3 ด้าน คือ ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการ และด้านความต้องการเพิ่มเติมจากสนามกีฬา เพื่อนำผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และเพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาเพื่อตอบสนองการให้บริการด้านสุขภาพตามความต้องการของผู้ใช้บริการและผู้บริหารมหาวิทยาลัยต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนที่เป็นบุคลากรทั้งภายใน และภายนอกในการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

2.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่เป็นบุคลากรทั้งภายใน และภายนอกในการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ความถี่ในการมาใช้บริการ และประเภทของบุคลากร

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

บุคลากรทั้งภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และการประกอบอาชีพ ความถี่ในการมาใช้บริการ และประเภทของบุคลากร เข้ามาใช้บริการสนาม กีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยรวมไม่แตกต่างกัน

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นประชาชนที่มาใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งเป็นบุคลากร

ทั้งภายในและภายนอก มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาเป็นประชากรที่ไม่สามารถระบุจำนวนได้

5.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นบุคลากรทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นจึงใช้สูตรของ Cochran (Cochran, 1977) ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ซึ่งสูตรในการคำนวณที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{P(1 - P)Z^2}{E^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดตัวอย่าง

P แทน สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยกำลังสุ่ม .50

Z แทน ระดับความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ Z มีค่าเท่ากับ 1.96 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (ระดับ .05)

E แทน ค่าความผิดพลาดสูงสุดที่เกิดขึ้น = .05

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 400 คน

5.3 วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) คือ เลือกบุคลากรที่มาใช้บริการทั้งภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการ

สอบถามผู้ที่มาใช้บริการทั้งช่วงเช้า และช่วงบ่าย โดยผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและสอบถามบริเวณข้างสนาม ถ้าผู้ใดมาใช้บริการก็สามารถถามได้ทันที

5.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนในการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า กำหนดให้คะแนนเป็น 5 ระดับ จำนวน 35 ข้อ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน โดยข้อคำถามที่ค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีค่าความตรงผ่านเกณฑ์ สามารถนำไปใช้ในการทดสอบก่อนการใช้งาน (Pre-test) ได้ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 40 ชุด ทั้งนี้ค่าที่เหมาะสมในการทดสอบอยู่ที่ 30-40 คน (สุวิมล ติรภานนท์, 2548) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .91 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพความถี่ของการมาใช้บริการ และประเภทของบุคลากร

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจ และระดับความคิดเห็นของผู้เข้าใช้สนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยจำแนก 3 ด้าน คือ 1) ด้านสถานที่ และ 2) ด้านการให้บริการ โดยผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการกำหนดน้ำหนักการให้คะแนนของข้อคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ดังนี้

พึงพอใจในระดับมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
พึงพอใจในระดับมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
พึงพอใจในระดับปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
พึงพอใจในระดับน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
พึงพอใจในระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

ส่วนแบบสอบถามด้านที่ 3) ด้านความต้องการเพิ่มเติมจากสนามกีฬา โดยผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการกำหนดน้ำหนักการให้คะแนนของข้อคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ดังนี้

ต้องการในระดับมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
ต้องการในระดับมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ต้องการในระดับปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
ต้องการในระดับน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ต้องการในระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

5.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณใช้การบรรยายโดยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การทดสอบค่าที (t-test) มีชนิดของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ แต่ละข้อ แบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติ คือ จำนวน และค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 ระดับความพึงพอใจทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติ คือ การทดสอบค่าที (t-test) และถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทดสอบรายคู่ โดยใช้วิธี LSD

6. ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน และร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	188	47.0
	หญิง	212	53.0
2. อายุ	10 - 15 ปี	4	1.0
	16 - 20 ปี	67	16.8
	21 – 25ปี	115	28.8
	26 – 30 ปี	73	18.3
	31 – 35 ปี	69	17.3
	36 ปีขึ้นไป	72	18.0

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	6	1.5
	มัธยมศึกษาตอนต้น/ เทียบเท่า	38	9.5
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ เทียบเท่า	52	13.0
	ปวส./อนุปริญญา	24	6.0
	ปริญญาตรี	242	60.5
	สูงกว่าปริญญาตรี	38	9.5
4. การประกอบอาชีพ	ข้าราชการ	47	11.8
	เกษตรกร	15	3.8
	ธุรกิจส่วนตัว	50	12.5
	ค้าขาย	32	8.0
	รับจ้าง	54	13.5
	รัฐวิสาหกิจ	29	7.3
	นักเรียน นักศึกษา	162	40.5
	อื่น ๆ	11	2.8
5. ความถี่การมาใช้บริการ	สัปดาห์ละ 2 วัน	56	14.0
	สัปดาห์ละ 3 วัน	169	42.3
	สัปดาห์ละ 4 วัน	94	23.5

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
	สัปดาห์ละ 5 วัน	45	11.3
	สัปดาห์ละ 6 วัน	17	4.3
	สัปดาห์ละ 7 วัน	18	4.5
6. ประเภทบุคลากร	บุคลากรภายใน	125	31.3
	บุคลากรภายนอก	275	68.8
รวม		400	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 53.0 รองลงเป็นเพศชาย ร้อยละ 47.0 มีอายุระหว่าง 21-25 ปี มากที่สุด ร้อยละ 28.8 รองลงมาได้แก่อายุระหว่าง 26-30 ปี ร้อยละ 18.3 และมีอายุ 36 ปีขึ้นไป ร้อยละ 18.0 ตามลำดับ ด้านการศึกษา พบว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 60.5 รองลงมาได้แก่ ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ร้อยละ 13.0 และระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าและระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ 9.5 ตามลำดับ ด้านอาชีพพบว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นักศึกษาร้อยละ 40.5 รองลงมาได้แก่ ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 13.5 และประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 12.5 ตามลำดับด้านความถี่ของการมาใช้บริการ มาใช้บริการมากที่สุด สัปดาห์ละ 3 วัน คิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมา ได้แก่มาใช้บริการ สัปดาห์ละ 4 วัน ร้อยละ 23.5 และมาใช้บริการ สัปดาห์ละ 2 วัน ร้อยละ

14.0 ตามลำดับ และส่วนใหญ่เป็นบุคลากรภายนอก ร้อยละ 68.8 มีเพียงร้อยละ 31.3 เท่านั้นที่เป็นบุคลากรภายใน

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการ
ใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ด้านสถานที่

ประเด็น	Mean	S.D.	แปลผล
1. ความสะดวกในการเข้าถึงสนามกีฬา	4.26	.644	มากที่สุด
2. ขนาดสนามกีฬารองรับต่อจำนวน ของผู้ที่มาใช้บริการ	4.25	.702	มากที่สุด
3. ความปลอดภัยของสถานที่ออกกำลังกาย	4.13	.759	มาก
4. บรรยากาศของสนามกีฬา	4.20	.691	มากที่สุด
5. สนามกีฬามีไฟฟ้าส่องสว่างเพียงพอ และเหมาะสม	3.95	.777	มาก
6. สถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายมีความ เป็นส่วนตัวและปลอดภัย	3.71	.857	มาก
7. สถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายมี จำนวนเพียงพอและเหมาะสม	3.75	.897	มาก
8. ห้องน้ำสะอาด และเพียงพอต่อ จำนวนผู้ใช้	3.62	.992	มาก
9. ความปลอดภัยในการใช้บริการห้องน้ำ	3.66	.945	มาก

ประเด็น	Mean	S.D.	แปลผล
10. สถานที่จอดรถมีความสะดวกและเพียงพอ	3.69	1.064	มาก
11. ความปลอดภัยของสถานที่จอดรถ	3.63	1.038	มาก
12. ร้านค้าจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มมีความสะอาด	3.67	.882	มาก
13. มีที่รองรับขยะเพียงพอและเหมาะสม	3.76	.888	มาก
14. ความพร้อมเป็นสนามกีฬาที่มีมาตรฐาน เพื่อรองรับการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ เช่น กรีฑา ฟุตบอล	4.02	.851	มาก
15. การตกแต่ง และความสวยงามของสนามกีฬา	3.99	.833	มาก
ความพึงพอใจโดยรวม	3.90	.584	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาด้านสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($Mean = 3.90$, $S.D. = .584$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ประชาชนมีความพึงพอใจสูงสุดคือ ความสะดวกในการเข้าถึงสนามกีฬา ($Mean = 4.26$, $S.D. = .644$) รองลงมา ได้แก่ ขนาดสนามกีฬารองรับต่อจำนวนของผู้ที่มาใช้บริการ ($Mean = 4.25$, $S.D. = .702$) และบรรยากาศของสนามกีฬา ($Mean = 4.20$, $S.D. = .691$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้านการให้บริการ

ประเด็น	Mean	S.D.	แปลผล
1. ความสนใจและเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่	3.66	.782	มาก
2. ความเหมาะสมของการแต่งกายของเจ้าหน้าที่	3.71	.766	มาก
3. ความมีมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่	3.84	.799	มาก
4. สถานที่ออกกำลังกายมีหลายกิจกรรมที่หลากหลายให้เลือก	3.80	.866	มาก
5. ปริมาณของอุปกรณ์ออกกำลังกายมีเพียงพอ	3.72	.900	มาก
6. อุปกรณ์ออกกำลังกายมีคุณภาพและความทันสมัย	3.67	.930	มาก
7. ความสะดวกที่รับจากการใช้บริการสนามกีฬา	3.94	.869	มาก
8. ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการสนามกีฬา	4.14	.787	มาก
9. ความพอใจต่อสนามกีฬา	4.09	.809	มาก
10. ระยะเวลาเปิด-ปิด การให้บริการเหมาะสม	4.08	.813	มาก
ความพึงพอใจโดยรวม	3.87	.550	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้บริการ สนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาด้านสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($Mean = 3.87, S.D. = .550$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ประชาชนมีความพึงพอใจสูงสุดได้แก่ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการ สนามกีฬา ($Mean = 4.14, S.D. = .787$) รองลงมาได้แก่ความพอใจต่อสนามกีฬา ($Mean = 4.09, S.D. = .809$) และระยะเวลาเปิด - ปิด การให้บริการเหมาะสม ($Mean = 4.08, S.D. = .813$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความต้องการเพิ่มเติมจากการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ประเด็น	Mean	S.D.	แปลผล
1. เพิ่มสถานที่ในการจอดรถ	4.20	.785	มากที่สุด
2. ห้องน้ำควรมีความสะอาดเพิ่มขึ้น	4.16	.665	มาก
3. เพิ่มอุปกรณ์ในการออกกำลังกายที่หลากหลาย	4.31	.689	มากที่สุด
4. ควรมีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มเพิ่ม	4.10	.829	มาก
5. เพิ่มถังขยะตามจุดต่าง ๆ ของสนาม	4.16	.716	มาก
6. เพิ่มไฟฟ้าที่ส่องแสงสว่างทั่วถึงสนามกีฬา	4.18	.775	มาก
7. ควรมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพิ่ม	4.24	.725	มากที่สุด

ประเด็น	Mean	S.D.	แปลผล
8. ควรมีการดูแล และซ่อมแซมเครื่อง ออกกำลังกาย	4.30	.705	มากที่สุด
9. ควรดูแลสนามกีฬาให้มีความ สะอาดและปลอดภัยอยู่ ตลอด	4.33	.700	มากที่สุด
10. สนามกีฬาแห่งนี้มีความเหมาะสม ในการออกกำลังกายมากกว่าที่อื่น	4.30	.736	มากที่สุด
ความต้องการเพิ่มเติม จากสนามกีฬาโดยรวม	4.23	.406	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ความต้องการเพิ่มเติมจากสนามกีฬาของประชาชนต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($Mean = 4.23$, $S.D. = .406$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ประชาชนมีความต้องการมากที่สุดได้แก่ ควรดูแลสนามกีฬาให้มีความสะอาดและปลอดภัยอยู่ตลอด ($Mean = 4.33$, $S.D. = .689$) รองลงมาได้แก่ ควรเพิ่มอุปกรณ์ในการออกกำลังกายที่หลากหลาย ($Mean = 4.31$, $S.D. = .689$) และควรมีการดูแลและซ่อมแซมเครื่องออกกำลังกายกับสนามกีฬาแห่งนี้มีความเหมาะสมในการออกกำลังกายมากกว่าที่อื่น ($Mean = 4.30$, $S.D. = .705$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของ
ประชาชนต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏสงขลา จำแนกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	Mean	S.D.	t	Sig.
เพศชาย	188	4.04	.385	1.982	.048*
เพศหญิง	212	3.96	.414		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของประชาชนต่อการ
ใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามเพศ
พบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
สงขลา ที่มีเพศแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่ง
ใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 โดยที่เพศชายมีความพึงพอใจในการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มากกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 6 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของ
ประชาชนต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏสงขลา จำแนกตามอายุ

กลุ่มตัวอย่าง	SS	df	MS	F	Sig.
เพศชาย	3.335	5	.667	4.293	.001*
เพศหญิง	61.220	394	.155		
รวม	64.554	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของประชาชนในการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอายุด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One –Way ANOVA) โดยใช้วิธีของ Scheffe ในการทดสอบ พบว่าประชาชนที่มาใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่มีอายุแตกต่างกันอย่างน้อยหนึ่งคู่ มีคะแนนความพึงพอใจต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Scheffe เพื่อหาว่าคู่ใดมีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 7 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ	Mean	10-15 ปี (3.53)	16-20 ปี (4.04)	21-25 ปี (4.00)	26-30 ปี (3.86)	31-35 ปี (3.98)	36 ปีขึ้นไป (4.11)
10 - 15 ปี	3.53	-	.515	.470	.330	.454	.581
16 - 20 ปี	4.04		-	.045	.184	.061	.065
21 - 25 ปี	4.00			-	.139	0.15	.111
26 - 30 ปี	3.86				-	.123	.250*
31 - 35 ปี	3.98					-	.126
36 ปีขึ้นไป	4.11						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอายุพบว่าประชาชนที่มาใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่มีอายุระหว่าง 26 – 30 ปี มีความพึงพอใจต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไปอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไปมีความพึงพอใจสูงกว่าประชาชนที่มีอายุระหว่าง 26 – 30 ปี

ตารางที่ 8 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.751	5	.150	.927	.463
ภายในกลุ่ม	63.804	394	.162		
รวม	64.554	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของประชาชนในการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอายุด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One –Way ANOVA) โดยใช้วิธีของ Scheffe ในการ

ทดสอบ พบว่าประชาชนที่มาใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 9 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ

แหล่งของความแปรปรวน	<i>SS</i>	<i>df</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	1.378	7	.197	1.222	.289
ภายในกลุ่ม	63.176	392	.161		
รวม	64.554	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของประชาชนในการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามอาชีพ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One –Way ANOVA) โดยใช้วิธีของ Scheffe ในการทดสอบ พบว่าประชาชนที่มาใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 10 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของ
ประชาชนต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏสงขลา จำแนกตามความถี่ในการมาใช้บริการ

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.773	5	.355	2.226	.051
ภายในกลุ่ม	62.781	394	.159		
รวม	64.554	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
คะแนนความพึงพอใจของประชาชนในการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามความถี่ในการมาใช้ในการทดสอบ
พบว่าประชาชนที่มาใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
สงขลา ที่มีความถี่ในการมาใช้บริการแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการ
ใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาไม่แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 11 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของ
ประชาชนต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏสงขลา จำแนกตามประเภทของบุคลากร

ประเภทของบุคลากร	จำนวน	Mean	SD	t	Sig.
บุคลากรภายใน	125	3.97	.431	-.648	.517
บุคลากรภายนอก	275	4.00	.388		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของประชาชนต่อ
การใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตาม
ประเภทของบุคลากร พบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่เป็นบุคลากรภายในและภายนอกมีความพึง
พอใจต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

7.1 สรุปผลการวิจัย

7.1.1 ความพึงพอใจของประชาชนที่เป็นบุคลากรทั้งภายใน และ
ภายนอกในการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากในทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและ
เรียงลำดับความพึงพอใจจากมากไปน้อย ได้ดังนี้คือ ด้านความต้องการ ด้าน
สถานที่ และด้านการให้บริการ

7.1.2 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่เป็นบุคลากรทั้งภายใน และภายนอกในการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ความถี่ในการมาใช้บริการ และประเภทของบุคลากรโดยพิจารณาเป็นภาพรวมและรายด้านดังนี้

1) จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่มีเพศแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่เพศชายมีความพึงพอใจในการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มากกว่าเพศหญิง

2) จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาที่มีอายุแตกต่างกัน มีคะแนนความพึงพอใจต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไปมีความพึงพอใจสูงกว่าประชาชนที่มีอายุระหว่าง 26 – 30 ปี

3) จำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพ ความถี่ในการมาใช้บริการ และประเภทของบุคลากร พบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีอาชีพแตกต่างกัน มีความถี่ในการมาใช้บริการแตกต่างกัน ทั้งเป็นบุคลากรภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ต่างมีความพึงพอใจต่อการ

ใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7.2 อภิปรายผลการวิจัย

ความพึงพอใจในการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบใส่ใจ ดูแลสนามกีฬา และเห็นความสำคัญของการออกกำลังกาย เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่แข็งแรงทั้งสุขภาพทางกายและใจ ซึ่งมีความพร้อมทั้งด้านสถานที่ ด้านการให้บริการ และด้านความต้องการเพิ่มเติมจากสนามกีฬา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภา ประชีพนาย (2550) ซึ่งได้ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการสนามกีฬาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ รายได้ ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการสนามกีฬาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีค่าเฉลี่ย 3.78 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิชัย ชุมแวงวาปี (2551) ซึ่งได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อศูนย์ออกกำลังกายมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน 4 ด้านคือ ด้านการให้บริการ ด้านราคา ด้านสถานที่ ด้านส่งเสริมการตลาด

นอกจากนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมาน ภูนาสูง (2558) ซึ่งได้ศึกษา ความพึงพอใจต่อการบริการจัดการสนามกีฬาจังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจต่อการบริการจัดการสนามกีฬาจังหวัดยโสธรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

8. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนา

จากผลการวิจัยพบว่า ด้านสถานที่ แม้จะได้รับความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่ได้รับความพึงพอใจต่ำที่สุดคือ ห้องน้ำสะอาด และเพียงพอต่อจำนวนผู้มาใช้ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องได้รับการพิจารณาและพัฒนาโดยเร็ว เพื่อให้ผู้มาใช้บริการมีความพึงพอใจมากขึ้น และเลือกใช้บริการสนามกีฬาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาเป็นสนามในการรองรับการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ

ด้านความต้องการของประชาชนต่อการใช้บริการสนามกีฬาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา แม้ว่าประชาชนจะมีความความพึงพอใจมาก แต่ยังมีสิ่งที่ประชาชนสะท้อนให้ได้ยิน และเรียกร้องเพิ่มเติม ได้แก่ เรื่องความสะอาด โดยผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรดูแลสนามกีฬาให้มีความสะอาดและปลอดภัยอยู่ตลอดควรเพิ่มอุปกรณ์ในการออกกำลังกายที่หลากหลายให้มีความหลากหลายมากกว่าที่เป็นอยู่ และควรมีการดูแลและซ่อมแซมเครื่องออกกำลังกายให้มีความเหมาะสมในการออกกำลังกายมากกว่าที่อื่น

9. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

9.1 ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพเพิ่มเติม สัมภาษณ์ประชาชนที่มาใช้บริการเพื่อได้ ข้อมูลสำหรับวางแผนได้ถูกต้องตอบสนองความต้องการของบุคลากรทั้งภายใน และภายนอกได้ตรง

9.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยหรือองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลให้ผู้ใช้บริการสนามกีฬา แห่งใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลามากยิ่งขึ้น หรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาสนามกีฬา

9.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยในลักษณะอื่น ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาสนามกีฬาอย่างต่อเนื่อง

10. เอกสารอ้างอิง

กาญจนา ศรี สิงห์ภู. (2562). *คู่มือการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพสำหรับประชาชน* [เว็บไซต์]. สืบค้นเมื่อ วันที่ 2 ธันวาคม 2562, จาก http://mossiraporn.blogspot.com/2013/09/blog-post_3683.html

การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2549). *แผนการพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2550-2554)*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

นิภา ประชีพนาย. (2550). *ความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการสนามกีฬาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี*. รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วิมาน ภูนาสูง และจิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2558). “ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการสนามกีฬาจังหวัดยโสธร สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร”. *วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ*. 15(3), 147-158.

- สมโชค กาญจนโรจน์. (2541). *การสนับสนุนเชิงธุรกิจในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. สาขาวิชาการโฆษณา. ภาควิชาการประชาสัมพันธ์บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิทธิชัย ชุมแสงวาปี. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการบริการ*. ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวิมล ติรกานันท์. (2548). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Cochran, W. G. (1977). *Sampling Techniques*. (3rd ed.). New York: John Wiley & Sons.

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์น้อย :

กรณีศึกษาตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

DEVELOPMENT OF A TRAINING PACKAGE FOR YOUNG

TOURIST GUIDES: A CASE STUDY OF KOH YO

SUB-DISTRICT, MUANG DISTRICT, SONGKHLA PROVINCE.

อมรรัตน์ จิรันดร^{1*}, สลิลา วงศ์กระจ่าง² และ พัชราวดี อักษรพิมพ์³

Amonrat Chirandon^{1*}, Salila Vongkrachang² and

Patcharawadee Agsornpim³

Received Date May 07, 2020

Revised Date May 21, 2020

Accepted Date June 10, 2020

¹⁻³ อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

* Corresponding author, E-mail: amonrat.ch@skru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์น้อยของตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 2) เพื่อออกแบบและประเมินหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์น้อยของตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยคือ 1) แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่ตำบลเกาะยอ และนำมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และนำมาวิเคราะห์เนื้อหา และ 3) แบบตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร เก็บข้อมูลจากนักวิชาการ และนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ตำบลเกาะยอในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เห็นว่าหลักสูตรควรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ คุณสมบัติของมัคคุเทศก์ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการสังเคราะห์เนื้อหาหลักสูตร ควรประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ วิธีการฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม การวัดการประเมินผล และแผนการฝึกอบรมทั้งหมด 7 แผน และ 2) การออกแบบและตรวจสอบหลักสูตรพบว่า ระดับความเหมาะสมของหลักสูตรในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : มัคคุเทศก์, หลักสูตรฝึกอบรม, ชุมชนเกาะยอ

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the basic requirements for developing the training package of English communication for young tourist guides in Koh Yo Sub-District, Muang district, Songkhla province and 2) design and evaluate efficiency of the developed training package. The research instruments were 1) questionnaire was used to collect data from local people and analyze data were frequency, percentage, average, standard deviation 2) structure interview was used to collect data from stakeholders and involved informants and content analysis and 3) training package's quality assessment form was used to collect data from academicians' informants and analyze data were average and standard deviation.

The results showed that 1) The basic requirements for developing the training package found that opinion's level of local people as a whole high level, opinion of stakeholder and involved informants consisted of content, qualifications of tour guides and learning activities, and contextual content synthesis of training package found that the training package consisted of rationale, objective, content, training methods, training activities, media and learning resources, measurement and evaluation, and seven lesson plans. 2) Develop and evaluate efficiency of the

training package found that suitability's level of the training package as a whole highest level.

Keyword: tourist guide, training package, Koh Yo Community.

1. บทนำ

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) ได้ให้ความสำคัญกับการวางรากฐาน และแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ ทั้งด้านคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว บุคลากรการท่องเที่ยว และโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการสร้างสมดุลของการพัฒนาทั้งในมิติของพื้นที่ เวลา กิจกรรม รูปแบบ และกลุ่มนักท่องเที่ยว สอดคล้องตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแนวทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) (คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ, 2560)

นอกจากนี้นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ประกาศแผนส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวภายใต้แนวคิด “ปีท่องเที่ยววิถีไทย” (2015 Discovery Thainess Year) เป็นการปรับเปลี่ยนตามแนวโน้มการท่องเที่ยวของโลกที่เน้นการสะท้อนตัวตนของแต่ละประเทศและให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับวิถีชีวิตของผู้คนอย่างแท้จริง จึงเกิดเป็นกระแสการพัฒนาการท่องเที่ยวเน้นรูปแบบการเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชน หากพิจารณาความพร้อมของจังหวัดทางภาคใต้ในประเทศไทย จังหวัดสงขลา เป็นอีกหนึ่งพื้นที่ที่มีความพร้อมในการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงชุมชนสะท้อนวิถีไทย เพราะเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและคมนาคมของภาคใต้

เกาะยอเป็นเกาะที่ตั้งอยู่กลางทะเลสาบสงขลาตอนล่าง มีฐานะเป็นตำบลหนึ่งในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา มีลักษณะทางภูมิศาสตร์เป็นเกาะล้อมรอบด้วยทะเลสาบสงขลา ส่งผลดีให้เกาะยอเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากร ด้านการท่องเที่ยวอย่างหลากหลาย และแตกต่างจากพื้นที่อื่น ๆ ในจังหวัดสงขลา เช่น ความสวยงามทางธรรมชาติ ความอุดมสมบูรณ์ของอาหารทะเล เช่น การเลี้ยงปลากะพงในกระชัง และผลไม้ประจำถิ่น เช่น จำปาตะ ละมุด รวมทั้งวิถีชีวิตของชุมชนที่สะท้อนด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น บ้านเรือนไทยโบราณการทำเกษตรกรรมแบบดั้งเดิม และกลุ่มทอผ้าทอเกาะยอ ซึ่งมีที่มีประวัติศาสตร์อย่างยาวนาน (องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ, 2560) ส่งผลทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้เดินทางเข้ามาศึกษาเรียนรู้เป็นจำนวนมาก แต่ปัญหาที่พบในตำบลเกาะยอ คือ ยังขาดระบบการนำเที่ยวด้วยคนในท้องถิ่น ซึ่งไม่ได้สะท้อนต่อลักษณะกิจกรรมที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทย สาเหตุสำคัญคือ ความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษของคนในพื้นที่สำหรับการสื่อสารเรื่องราวของตำบลเกาะยอ

การส่งเสริมพื้นที่ตำบลเกาะยอให้เป็นแหล่งท่องเที่ยววิถีไทย ส่งผลดีธุรกิจหลายภาคส่วน เช่น โรงแรม ร้านอาหาร ร้านค้า ของที่ระลึก เกิดการจ้างงานและมีการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น ดังนั้น จังหวัดสงขลาจึงต้องยกระดับแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน รวมถึงบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรมุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถของมัคคุเทศก์ในพื้นที่ชุมชนเพื่อตอบสนองนโยบาย “ปีท่องเที่ยววิถีไทย” เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจากหลากหลายประเทศ

Holloway (2002) ได้ให้คำจำกัดความว่า มัคคุเทศก์คือผู้ที่สะท้อน นำเสนอเอกลักษณ์และขนบธรรมเนียมประเพณีของประเทศ รวมทั้งมีความรู้ ด้านแหล่งท่องเที่ยว และสร้างเสริมประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว ดังนั้น มัคคุเทศก์จึงต้องเป็นคนในท้องถิ่นที่สามารถใช้ภาษาของตน และ ภาษาของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ หรือภาษาอื่น ที่สามารถสื่อสารกับ นักท่องเที่ยวได้ สามารถบอกเล่า บรรยายเรื่องราวต่าง ๆ ในท้องถิ่นของตน ไม่ว่าจะเป็น ด้านประวัติศาสตร์ ศาสนา สถาปัตยกรรม ตลอดจนวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น เป็นต้น รวมไปถึงมีหน้าที่อำนวยความสะดวก ให้แก่นักท่องเที่ยวในระหว่างการเดินทาง ซึ่งคณะผู้วิจัยเห็นถึงการส่งเสริมให้ เกิดกลุ่มมัคคุเทศก์ในพื้นที่ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนในพื้นที่ ซึ่งมองว่าเป็น กลุ่มที่สามารถพัฒนาได้ผ่านระบบการเรียนการสอนของโรงเรียน ส่งผลให้ เกิดรายได้แก่ครอบครัว มีความโดดเด่น และสร้างความยั่งยืน หรือสามารถ ถ่ายทอดให้กับรุ่นน้องต่อ ๆ ไปได้อย่างเป็นระบบ

ดังนั้น เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยวให้กับชุมชน คณะผู้วิจัย จึงตระหนักในการเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวโดยการให้ความรู้ภาษาอังกฤษ แก่มัคคุเทศก์น้อยที่เป็นคนในท้องถิ่น ให้เกิดสำนึกรักถิ่นฐานบ้านเกิด และ ขณะเดียวกันได้ฝึกทักษะการใช้เพื่อการสื่อสารกับชาวต่างชาติ ซึ่งจะมีส่วน ช่วยให้เกิดการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น โดยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์น้อย เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยววิถีไทยในเขตพื้นที่ตำบลเกาะยอ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์น้อยของตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

2.2 เพื่อออกแบบและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์น้อยของตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

3. แนวคิด หลักการที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีแนวคิด หลักการที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

3.1 ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

Good (1973) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรมีลักษณะที่สำคัญ 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) การปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการสอบ วิธีการสอน และการประเมินผล และต้องเหมาะสมกับระบบของโรงเรียน และ 2) การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร คือ การแก้ไขหลักสูตรเดิมให้เกิดความแตกต่าง มีรูปแบบใหม่ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้แบบใหม่

Saylor and Alexander (1974) ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรว่า หมายถึง การทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น หรือเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่ที่ไม่มีพื้นฐานเดิมของหลักสูตรนั้นอยู่ก่อน ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรมีปัจจัยที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายเบื้องต้นของหลักสูตรว่ามีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร 2) การเลือกเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน และอุปกรณ์ประกอบการสอน และ

3) การกำหนดระบบการจัดการเรียนการสอน ให้เหมาะกับรายวิชาและระดับของผู้เรียน ดังนั้น จึงต้องคำนึงถึงภูมิหลังขององค์ประกอบต่าง ๆ อย่างรอบคอบ

โดยสรุป การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดหรือเปลี่ยนแปลงสภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้นกว่าเดิม หรือการสร้างขึ้นใหม่ โดยการปรับเปลี่ยนทั้งในส่วนของระบบโครงสร้างของการจัดโปรแกรมการสอน กำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การปรับปรุงตารางแบบเรียน คู่มือครู และสื่อการเรียนต่าง ๆ การวัดและการประเมินผล

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตร

Taba (1962) กล่าวถึงแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร มี 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและสังคม โดยการสำรวจสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจและความจำเป็นต่าง ๆ ของผู้เรียน

ขั้นที่ 2 กำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนหลังจากสำรวจความต้องการ

ขั้นที่ 3 การเลือกเนื้อหาสาระ เลือกเนื้อหาที่มีความสำคัญและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้

ขั้นที่ 4 การจัดเนื้อหาสาระ ต้องคำนึงถึงความยากง่ายของเนื้อหา ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน

ขั้นที่ 5 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ คือ ผู้สอนต้องสร้างเนื้อหาวิชาที่สอดคล้องกับประสบการณ์ผู้เรียน และตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร

ขั้นที่ 6 การจัดประสบการณ์เรียนรู้ คือ การจัดประสบการณ์ที่คำนึงถึงเนื้อหาและมีลำดับขั้น มีความต่อเนื่องในการทำความเข้าใจ

ขั้นที่ 7 การประเมินผล คือ การตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ที่จัดตรงตามจุดมุ่งหมายของเป้าประสงค์หลักสูตรหรือไม่

3.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

สุธาสนี บุญญาพิทักษ์ (2545) กล่าวว่า การออกแบบหลักสูตรหรือแผนการเรียนรู้นั้น เป็นการวางแผนเพื่อให้การพัฒนาผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ ดังนั้น การนำสาระสำคัญหรือองค์ประกอบต่าง ๆ มารวมกันอย่างเป็นระบบสอดคล้องเหมาะสม จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้ โดยจัดทำเป็นรายละเอียดเอกสารหลักสูตรที่มีโครงสร้าง และองค์ประกอบต่าง ๆ ครบถ้วน เพื่อให้ผู้ที่จะนำหลักสูตรไปใช้เห็นขอบเขตของวัตถุประสงค์เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล สำหรับเป็นแนวปฏิบัติต่อไป อย่างไรก็ตาม การจำแนกองค์ประกอบของหลักสูตรอาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกันตามจุดเน้นของการนำไปใช้ หรือมุมมองนักพัฒนาหลักสูตร แต่โดยหลักการแล้ว องค์ประกอบสำคัญที่ยึดเป็นเกณฑ์โครงสร้างหลักสูตรอย่างน้อยมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ (objective) 2) การเลือกเนื้อหาสาระ และประสบการณ์การเรียนรู้ (content and experience) 3) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (experience organization) และ 4) การประเมินผลการเรียนรู้ (evaluation)

3.4 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ

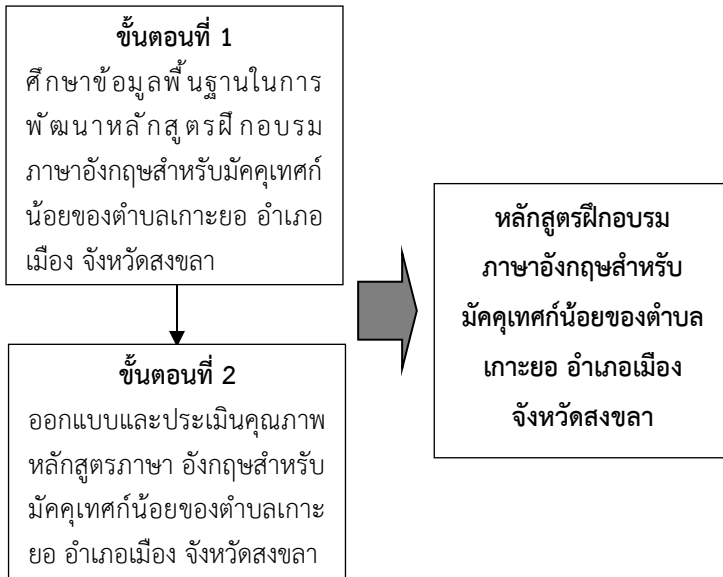
Harmer (1982) ให้ความเห็นว่า การสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ เป็นการสอนหรือฝึกอบรมที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถ

เฉพาะที่จะทำงานที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนได้ และผู้เรียนสามารถที่จะจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานที่จำเป็นต้องใช้ภาษาในการสื่อสาร

Bhatia (1979) ให้ข้อเสนอแนะว่า การที่ผู้เรียนจะมีความรู้ความสามารถในด้านภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะได้นั้น ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษทั่วไปก่อน จึงจะเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะสาขาวิชานั้น ๆ ได้ เช่น ด้านธุรกิจ ด้านวิศวกรรมศาสตร์ ด้านการท่องเที่ยว

โดยสรุป การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ หมายถึง การเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มุ่งสู่การใช้งานจริง ซึ่งต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษพื้นฐานก่อน แล้วจึงประยุกต์ใช้กับสภาพงานที่เกี่ยวข้อง

จากทั้งหมด สามารถกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังรูปที่ 1 ดังนี้

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา : สังเคราะห์ขึ้นโดยคณะผู้วิจัย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม กล่าวคือ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่กับเชิงปริมาณ

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ สามารถแบ่งประชากรตามวิธีการศึกษา ดังนี้

1) กลุ่มประชาชนในพื้นที่ตำบลเกาะยอในการให้ข้อมูลด้วยการตอบแบบสอบถาม จำนวน 4,702 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ, 2561)

2) ตัวแทนชุมชน ครูสังกัดโรงเรียนในชุมชน ผู้ประกอบการในชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในหน่วยงานภาครัฐพื้นที่ตำบลเกาะยอ และนักวิชาการทางด้านการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก

3) นักวิชาการทางด้านการศึกษาและทางด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์น้อย : กรณีศึกษาตำบลเกาะยอ อำเภอเมืองจังหวัดสงขลา

4.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แบ่งออกตามกลุ่มประชากรในการวิจัย ทั้ง 3 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มประชาชนในพื้นที่ตำบลเกาะยอ จำนวน 369 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane (1973) หลังจากนั้นคณะผู้วิจัยได้เลือกวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง (คน)
หมู่ที่ 1 บ้านอ่าวทราย	743	58
หมู่ที่ 2 บ้านดิน	293	23
หมู่ที่ 3 บ้านนอก	902	71

หมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง (คน)
หมู่ที่ 4 บ้านแหลมพ้อ	563	44
หมู่ที่ 5 บ้านท่าไทร	535	42
หมู่ที่ 6 บ้านนายฉิน	606	47
หมู่ที่ 7 บ้านป่าโหด	440	35
หมู่ที่ 8 บ้านท้ายเสา	255	20
หมู่ที่ 9 บ้านสวนใหม่	365	29
รวม	4,702	369

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ (2561)

หลังจากที่คณะผู้วิจัยได้ทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนดังกล่าวแล้ว คณะผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลแบบบังเอิญ (accidental sampling) เพื่อไปเก็บข้อมูลในแต่ละหมู่บ้าน

2) ตัวแทนชุมชน ครูสังกัดโรงเรียนในชุมชน ผู้ประกอบการในชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในหน่วยงานภาครัฐ และนักวิชาการทางด้านการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยการกำหนดแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 20 คน

3) นักวิชาการทางด้านการศึกษาและทางด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร โดยการกำหนดแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 3 คน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.2.1 แบบสอบถาม เป็นข้อคำถามปลายปิด เพื่อให้เลือกตอบ และข้อคำถามปลายเปิด เพื่อให้แสดงข้อเสนอแนะ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลักสูตร และตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการพัฒนาและการออกแบบหลักสูตร

4.2.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เป็นข้อคำถามปลายเปิด เพื่อให้แสดงข้อมูล ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลักสูตร และตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการพัฒนาและการออกแบบหลักสูตร

4.2.3 แบบตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร เป็นข้อคำถามปลายปิด เพื่อให้เลือกตอบ และข้อคำถามปลายเปิด เพื่อให้แสดงข้อเสนอแนะ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมของหลักสูตร และตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อความเหมาะสมของหลักสูตร

4.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.3.1 การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา คณะผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ แก่ไขปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม และเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขภาษาและคำถามให้ชัดเจน เข้าใจง่ายสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

และผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญทางด้านพฤติกรรมศาสตร์และการออกแบบหลักสูตร การเรียนการสอน ทางด้านการจัดการท่องเที่ยว และทางด้านภาษาอังกฤษ และการออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน	+1	เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ตรง
ให้คะแนน	0	เมื่อไม่แน่ใจ
ให้คะแนน	-1	เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ไม่ตรง

หลังจากนั้นนำคะแนนที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าดัชนี

ความสอดคล้อง (index of item objective congruence: IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2544) จากการหาค่าดังกล่าว พบว่า ข้อคำถามในแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 ขึ้นไป จำนวน 8 ข้อ และต้องปรับแก้ไขจำนวน 3 ข้อ ซึ่งได้มีการปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป จำนวน 15 ข้อ ส่วนข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 ขึ้นไป จำนวน 11 ข้อ และต้องปรับแก้ไข จำนวน 1 ข้อ ซึ่งได้มีการปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป จำนวน 13 ข้อ

4.3.2 การทดสอบหาความเชื่อมั่น คณะผู้วิจัยได้นำ

แบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขจากการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยทดลองเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

ศึกษา โดยเลือกทดสอบกับประชาชนในเขตพื้นที่ใกล้เคียง จำนวน 30 ชุด จากนั้นนำผลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีวัดความคงที่ภายใน (the measure of internal consistency) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.82 ถือว่ามีค่าของความเชื่อมั่นอยู่ในระดับเหมาะสม เนื่องจากการวิจัยพื้นฐานควรมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.80 (เชาว์ อินใย, 2553) จากนั้นจึงนำผลที่ได้มาปรับปรุง และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม

หลังจากที่คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว จะนำข้อมูลที่ได้ไปประมวลผล โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แทนใช้วิธีการวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

- 1) สถิติพรรณนา ใช้ในการอธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำเสนอในรูปของความถี่ ร้อยละ ส่วนระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลักสูตร นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

- 2) การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการพัฒนาและการออกแบบหลักสูตร คณะผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลทั้งหมด และดำเนินการวิเคราะห์ด้วยการจำแนกประเภทข้อความที่มีลักษณะเหมือนกันและคล้ายคลึงกันให้อยู่ในประเภทเดียวกัน จากนั้นวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูลและนำเสนอในรูปของตารางเรียง

การแปลผลระดับค่าเฉลี่ยที่ได้จากคำถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลักสูตร คณะผู้วิจัยได้ยึดหลักการกระจายแบบปกติข้อมูล ตามหลักเกณฑ์ของ Best (1997) ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49	มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49	น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49	น้อยที่สุด

4.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

หลังจากที่คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว จะนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ด้วยการจำแนกประเภทข้อความที่มีลักษณะเหมือนกันและคล้ายคลึงกันให้อยู่ในประเภทเดียวกัน จากนั้นวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูลและนำเสนอในรูปของตาราง เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

4.4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากการตรวจสอบ

คุณภาพหลักสูตร หลังจากที่ได้คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว จะนำข้อมูลที่ได้ไปประมวลผลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

1) สถิติพรรณนา (descriptive statistic) ใช้ในการอธิบายระดับความเหมาะสมของหลักสูตร โดยนำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2) การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อความเหมาะสมของหลักสูตร คณะผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลทั้งหมด และดำเนินการวิเคราะห์ด้วยการจำแนกประเภทข้อความที่มีลักษณะ

เหมือนกันและคล้ายคลึงกันให้อยู่ในประเภทเดียวกัน จากนั้นวิเคราะห์เนื้อหา
ของข้อมูลและนำเสนอในรูปของความเรียง

การแปลผลระดับค่าเฉลี่ยที่ได้จากคำถามเกี่ยวกับระดับ
เหมาะสมของหลักสูตร คณะผู้วิจัยได้ยึดหลักการกระจายแบบปกติข้อมูล
ตามหลักเกณฑ์ของ Best (1997) ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ระดับความเหมาะสม
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49	มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49	น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49	น้อยที่สุด

5. สรุปผลการวิจัย

5.1 ระดับของความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม
ภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์น้อย : กรณีศึกษาตำบลเกาะยอ อำเภอ
เมือง จังหวัดสงขลา

ระดับของความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลักสูตร สามารถแสดงใน
ตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษ
สำหรับมัคคุเทศก์น้อย : กรณีศึกษาตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง
จังหวัดสงขลา

(n=369)

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ภาษาอังกฤษมีความสำคัญ และจำเป็นต่อการสื่อสารสำหรับคนไทยในยุคปัจจุบัน	4.79	.44	มากที่สุด
2. ภาษาต่างประเทศภาษาแรกที่ควรเรียนในระดับประถมศึกษา คือ ภาษาอังกฤษ	4.67	.54	มากที่สุด
3. ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวในชุมชนเกาะยอ	4.60	.57	มากที่สุด
4. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 สังกัดโรงเรียนวัดแหลมพ้อ และโรงเรียนวัดท้ายยอจำเป็นต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษในการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวของตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	4.15	.87	มาก
5. หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์น้อยจำเป็นต่อการส่งเสริมการ	4.49	.68	มาก

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
ท่องเที่ยวของตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา			
6. ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ควรสนับสนุนให้มีหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์น้อย	4.50	.68	มากที่สุด
7. ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีความพร้อมในการรับรองนักท่องเที่ยวต่างชาติ	4.42	.64	มาก
8. ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีแหล่งท่องเที่ยวเป็นเอกลักษณ์ที่ควรส่งเสริมสู่ระดับสากล	4.40	.63	มาก
9. ตัวอย่างเส้นทางการท่องเที่ยวเกาะยอ โปรแกรม 1 วัน (One Day Trip) ตามรายการ คือ วัดแหลมพ้อ สวนผลไม้ วัดเขาบ่อ วัดท้ายยอ จุดชมวิวกลุ่มทอผ้า และร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง	4.25	.73	มาก
รวม	4.47	.44	มาก

จากตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์น้อย : กรณีศึกษาตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.47, S.D.=.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ ภาษาอังกฤษมีความสำคัญ และจำเป็นต่อการสื่อสารสำหรับคนไทยในยุคปัจจุบัน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.79, S.D.=.44) รองลงมา 3 อันดับแรก ได้แก่ ภาษาต่างประเทศภาษาแรกที่ควรเรียนในระดับประถมศึกษา คือ ภาษาอังกฤษ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.67, S.D.=.54) ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวในชุมชนเกาะยอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.60, S.D.=.57) และตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ควรสนับสนุนให้มีหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์น้อย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.50, S.D.=.68) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับความคิดเห็นต่ำสุด คือ โรงเรียนวัดท้ายยอจำเป็นต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษในการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวของตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.15, S.D.=.87)

5.2 ความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์น้อย: กรณีศึกษาตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

5.2.1 ด้านความสำคัญของหลักสูตร สรุปได้ว่า เกาะยอเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสงขลา และมีนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยเฉพาะ

ชาวมาเลเซีย และสิงคโปร์เดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ดังนั้น หากมีมัคคุเทศก์ที่เป็นคนในชุมชนและเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาสามารถช่วยสื่อสารและอธิบายเรื่องราวของเกาะยอได้ จะเป็นส่วนช่วยเสริมการท่องเที่ยวและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับเกาะยอ และสร้างรายได้ให้กับชุมชนเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวในทุกมิติ

5.2.2 ด้านเนื้อหาของสาระของหลักสูตร สรุปได้ว่า ควรแบ่งเนื้อหาสาระออกเป็น 2 ประเด็น คือ 1) เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลการท่องเที่ยวของเกาะยอ เช่น สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญด้านศาสนา ด้านสวนเกษตร ด้านกลุ่มหัตถกรรมผ้าทอ ด้านขนมพื้นบ้านและของฝากของที่ระลึกของเกาะยอ 2) ด้านที่เกี่ยวข้องกับการเป็นมัคคุเทศก์ เช่น การแนะนำตนเอง การแก้ปัญหาเมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉิน หรือการกล่าวลาเมื่อจบการนำเที่ยว

5.2.3 ด้านคุณสมบัติของมัคคุเทศก์ที่เหมาะสมกับหลักสูตร สรุปได้ว่า มัคคุเทศก์ควรมีความรู้ 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) ทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอและการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 2) ความรู้ด้านการเป็นมัคคุเทศก์ที่ดี และ 3) ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลเกาะยอ

5.2.4 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับหลักสูตร สรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้ควรเน้น 2 รูปแบบ คือ 1) การฝึกการสนทนาภาษาอังกฤษในชั้นเรียน และ 2) ฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาจริงนอกสถานที่ และควรมีชั่วโมงการฝึกอบรมภาษาอังกฤษมากกว่า 30 ชั่วโมง โดยเน้นชั่วโมงปฏิบัติสถานที่จริงให้พอเหมาะกับการฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน

5.3 การสังเคราะห์เนื้อหาทางด้านบริบทตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

การสังเคราะห์เนื้อหาทางด้านบริบทตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง
จังหวัดสงขลา เพื่อนำไปจัดทำเป็นองค์ความรู้ในหลักสูตร ซึ่งนำไปสู่แผน
การฝึกอบรมในหลักสูตร สามารถแสดงในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แผนการฝึกอบรมในหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับ
มัคคุเทศก์น้อยของตำบลเกาะยอ

แผนการ ฝึกอบรม	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง	วิธีการฝึกอบรม
1	Welcome to Koh Yo	6	ฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน/ สถานที่จริง
2	Visit temples in Koh Yo	6	ฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน/ สถานที่จริง
3	Visit Agro tourism	6	ฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน/ สถานที่จริง
4	Explore local products	6	ฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน/ สถานที่จริง
5	Handle emergency situation	3	ฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน
6	Hope to see you again	3	ฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน

แผนการ ฝึกอบรม	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง	วิธีการฝึกอบรม
7	One day trip around the island	6	ฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน/ สถานที่จริง
รวม 36 ชั่วโมง			

**5.4 ระดับความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับ
มัคคุเทศก์น้อย: กรณีศึกษาตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา**

ระดับความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับ
มัคคุเทศก์น้อย : กรณีศึกษาตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
สามารถแสดงในตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 ระดับความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับ
มัคคุเทศก์น้อย : กรณีศึกษาตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
(n=3)

ประเด็น	ระดับความเหมาะสม		
	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
1. หลักการ	5.00	.00	มากที่สุด
2. จุดมุ่งหมาย	4.67	.57	มากที่สุด
3. เนื้อหาสาระ	4.67	.57	มากที่สุด
4. วิธีการฝึกอบรม	4.67	.57	มากที่สุด
5. กิจกรรมการฝึกอบรม	5.00	.00	มากที่สุด

ประเด็น	ระดับความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
6. สื่อการฝึกอบรม	5.00	.00	มากที่สุด
7. การวัดและประเมินผล	4.67	.57	มากที่สุด
8. แผนการฝึกอบรม			
8.1 แผนการฝึกอบรมที่ 1	4.67	.57	มากที่สุด
8.2 แผนการฝึกอบรมที่ 2	4.67	.57	มากที่สุด
8.3 แผนการฝึกอบรมที่ 3	4.67	.57	มากที่สุด
8.4 แผนการฝึกอบรมที่ 4	4.67	.57	มากที่สุด
8.5 แผนการฝึกอบรมที่ 5	4.67	.57	มากที่สุด
8.6 แผนการฝึกอบรมที่ 6	5.00	.00	มากที่สุด
8.7 แผนการฝึกอบรมที่ 7	4.67	.57	มากที่สุด
9. ความสอดคล้องกันขององค์ประกอบของหลักสูตร	5.00	.00	มากที่สุด
รวม	4.71	.10	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ระดับความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์น้อย : กรณีศึกษาตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา พบว่า ในภาพรวม มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$, S.D.=.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ หลักการ กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม แผนการฝึกอบรมที่ 6 และความสอดคล้องกันขององค์ประกอบของหลักสูตร

มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=5.00$, S.D.=.00) รองลงมา ได้แก่ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ วิธีการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล แผนการฝึกอบรมที่ 1 - แผนการฝึกอบรมที่ 5 และแผนการฝึกอบรมที่ 7 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.67$, S.D.=.57) ตามลำดับ

6. อภิปรายผลการวิจัย

สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

6.1 ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์น้อยของตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา หลักสูตรดังกล่าว มีประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวของตำบลเกาะยอ เนื่องจากปัจจุบันจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เพราะสถานที่ท่องเที่ยวในตำบลเกาะยอมีความหลากหลายทางด้านประวัติศาสตร์ ด้านเกษตรกรรม รวมถึงอาหารและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นมีเอกลักษณ์ ตอบโจทย์การท่องเที่ยวที่เน้นวิถีชุมชน ดังนั้น หากมีมัคคุเทศก์น้อยที่เป็นคนในชุมชนที่มีความรู้เกี่ยวกับถิ่นฐานบ้านเกิดตนเอง และสามารถถ่ายทอดนำเสนอข้อมูลรวมถึงอัตลักษณ์ของเกาะยอผ่านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ จะส่งผลดีต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว และเป็นการเพิ่มศักยภาพของเยาวชนในตำบลเกาะยอให้มีความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น อันนำมาซึ่งรายได้ต่อชุมชน และการสร้างชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยวให้กับจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับ ทิพวรรณ พุ่มมณี (2543) ที่กล่าวว่า มัคคุเทศก์โดยทั่วไปหมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่พาผู้อื่นไปยังสถานที่ต่าง ๆ และแนะนำสถานที่นั้น ๆ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Guide จึงนิยมนำมาใช้ในธุรกิจการเดินทางและ

ท่องเที่ยว นอกจากนี้ ชัตติยา กลัญทะปกรณ์ (2552) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของมัคคุเทศก์ว่า ควรมีความรู้หลายแขนง เช่น ภูมิศาสตร์ สังคมศาสตร์ จิตวิทยา ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี

6.2 การออกแบบและประเมินคุณภาพหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์น้อยของตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผลจากการออกแบบและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร สามารถนำมาออกแบบเป็นหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบคือ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ วิธีการฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม และการวัดและการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Taba (1962) ระบุว่าองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ เนื้อหาและประสบการณ์เรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับแผนการฝึกอบรมมีเนื้อหาสาระหลัก นอกจากนี้ สอดคล้องกับ Saylor and Alexander (1974) ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรว่า หมายถึงการทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น หรือเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่ที่ไม่มีพื้นฐานเดิมของหลักสูตรนั้นอยู่ก่อน

สำหรับแผนการฝึกอบรมทั้ง 7 แผน จะเน้นการฝึกฝนทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลท่องเที่ยวของตำบลเกาะยอ และความรู้ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับงานมัคคุเทศก์ ซึ่งสอดคล้องกับ มธุรดา เอี่ยมสุภา (2558) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสำหรับมัคคุเทศก์น้อยในจังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัย ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า 1) ด้านหลักสูตรฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเตรียมความ

พร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสำหรับภาคเอกชนในจังหวัดสิงห์บุรี ประกอบไปด้วย (1) หลักการ (2) จุดมุ่งหมาย (3) โครงสร้าง (4) ขอบข่าย เนื้อหา (5) กิจกรรมในการฝึกอบรม (6) สื่อประกอบการฝึกอบรม (7) ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม (8) เอกสารประกอบการฝึกอบรม (9) การวัด และประเมินผล (10) แผนการจัดการฝึกอบรม และสอดคล้องกับงานวิจัย ของวชิระ วิชขุวรรณนท์, ปาจริย์ ผลประเสริฐ, เพ็ญศรี จันทร์อินทร์ และ ดัชนี จะวรรณะ (2551) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมแบบ บูรณาการด้านอาชีพสำหรับการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการ ท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เมืองมรดกโลก ผลการวิจัย พบว่า เนื้อหาหลักสูตรที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นหลักสูตรบูรณาการด้านการท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย 4 หน่วย คือ 1) ความรู้เกี่ยวกับอุทยานประวัติศาสตร์ กำแพงเพชร 2) ภาษาอังกฤษที่ควรรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ 3) ความรู้ เกี่ยวกับธุรกิจท่องเที่ยว และ 4) หลักการเป็นผู้ประกอบการ และเมื่อให้ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรในด้านความเหมาะสม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.71) และสอดคล้องกับ มธุรดา เอี่ยมสุภา (2558) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคม อาเซียนสำหรับภาคเอกชนในจังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัยในส่วนของ การประเมินผลโครงสร้างหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.6-1.00 ดังนั้น ส่วนประกอบในโครงสร้างหลักสูตร และ แผนการจัดการฝึกอบรม มีความสอดคล้องและเหมาะสม

7. ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

7.1.1 จากผลการศึกษา พบว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ฝึกอบรม ดังนั้น นักวิจัยควรหลักสูตรไปใช้สำหรับการอบรมจริง

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับมัธยมศึกษาชุมชนในระดับบุคคลทั่วไปในพื้นที่

7.2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาของการฝึกอบรมการเป็นเจ้าบ้านที่ดี โดยเฉพาะการใช้ภาษาอังกฤษ รวมถึงภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาจีน และภาษามลายู เป็นต้น เพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติ

8. เอกสารอ้างอิง

ชัตติยา กลัญทะปกรณ์. (2552). *หลักการมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: วิรัตน์ เอ็ดดุเคชั่น.

คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรมพิวเตอร์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

เชาว์ อินโย. (2553). *การประเมินผลโครงการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิพวรรณ พุ่มมณี. (2543). *หลักการมัคคุเทศก์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551. (2551, 6 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 125, ตอนที่ 25ก, 1-30.

มธุรดา เอี่ยมสุภา. (2558). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสำหรับมัคคุเทศก์น้อยในจังหวัดสิงห์บุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.

วชิระ วิชขุนรัตน์, ปาจริย์ ผลประเสริฐ, เพ็ญศรี จันทรอินทร์ และ ดัชนี จะวรรณะ. (2551). *การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมแบบบูรณาการด้านอาชีพสำหรับการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เมืองมรดกโลก* (รายงานการวิจัย). สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. กรุงเทพฯ.

ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2544). *การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุธาสินี บุญญาพิทักษ์. (2545). *การพัฒนาหลักสูตรครุศึกษบัณฑิตในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. กรุงเทพฯ.

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ. (2560). *แหล่งท่องเที่ยวในเกาะยอ*. สืบค้น 29 เมษายน 2561, จาก <http://www.kohyor.go.th/travel/detail/1263/data.html>

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ. (2561). *ประชากรและครัวเรือนในเขต
องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยอ*. เอกสารสำเนา.

Best, J. W. (1997). *Research in education*. Boston, MA: Allyn and
Bacon.

Bhatia, T. K. (1979). *A Syntactic and Semantic Description of Negation
in South Asian Languages*. (Thesis Ph.D). University of Illinois at
Urbana-Champaign. Illinois.

Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw Hill.

Harmer, J. (1982). "What is communicative?". *ELT Journal*. 36(3),
p. 164 - 168.

Holloway, J. C. (2002). *The Business of Tourism*. Harlow: Financial
Time, Prentice Hall.

Saylor, J. G. and Alexander, W. M. (1974). *Planning Curriculum for
Schools*. 3rd edition. New York: Holt, Rinehart and Winston.

Taba, H. (1962). *Curriculum Development Theory and Practice*. New
York: Harcourt, Brace and World.

คำแนะนำในการเตรียมบทความเพื่อลงตีพิมพ์ในวารสาร มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับวารสาร

1. บริบทของวารสาร

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ดำเนินการโดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการ และผลงานวิจัย อีกทั้งเป็นสื่อกลางแห่งการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการทั้งภายในมหาวิทยาลัย ระหว่างมหาวิทยาลัย คณาจารย์ นักวิจัย นิสิต นักศึกษา ผู้สนใจ และหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายทางวิชาการแก่บุคลากรของมหาวิทยาลัยในอนาคตต่อไป โดยกำหนดเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน และฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม โดยในปีแรกเริ่มตีพิมพ์ เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม 2562

2. ประเภทของบทความ

2.1 บทความวิจัย (Research Article)

เป็นผลงานต่อเนื่องจากงานวิจัย หรือสกัดมาจากงานวิจัย ประมวลสรุปกระบวนการวิจัยให้มีความกระชับและสั้นสำหรับตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ ประกอบด้วย

- บทนำ
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด
- วิธีดำเนินการวิจัย
- สรุปผลการวิจัย

2.2 บทความวิชาการ (Original Article)

งานเขียนทางวิชาการซึ่งมีการกำหนดประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์ อย่างชัดเจน ตามหลักวิชาการจนสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ในประเด็นนั้นได้อาจเป็นการนำความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาประมวลร้อยเรียงเพื่อวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและเกิดองค์ความรู้ใหม่ ที่น่าสนใจประกอบด้วย

- บทนำ
- องค์ประกอบทฤษฎี
- อธิบายกระบวนการ (เนื้อหาสาระ)
- สรุปและอภิปรายผล

3. การจัดรูปแบบบทความ

3.1 บทความ

จะต้องใช้ขนาดกระดาษ A5 โดยกำหนดระยะห่างขอบบน 1.5 นิ้ว ขอบล่าง ขอบซ้าย และขอบขวา ด้านละ 1 นิ้ว ใช้ฟอนต์แบบ TH Sarabun New ตลอดทั้งบทความ

3.2 ชื่อบทความ

จะต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ใช้ฟอนต์แบบ TH Sarabun New ขนาด 16 พอยท์ ตัวหนา

3.3 ชื่อผู้เขียนบทความ

จะต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ใช้ฟอนต์แบบ TH Sarabun New ขนาด 14 พอยท์ ตัวหนา พร้อมทำการอ้างอิงข้อมูลผู้เขียนในส่วนของ Footnote โดย Footnote ใช้ฟอนต์แบบ TH Sarabun New ขนาด 12 พอยท์ ตัวธรรมดา

3.4 บทคัดย่อ

จะต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Abstract) ใช้ฟอนต์แบบ TH Sarabun New ขนาด 14 พอยท์ เนื้อหาไม่เกิน 150 คำ และคำสำคัญ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Abstract) ไม่เกิน 5 คำ โดยมีการกล่าวถึงความสำคัญของการศึกษา วิธีการหรือเครื่องมือในการศึกษา ผลสรุปจากการศึกษาหรือการค้นพบที่สำคัญ บทคัดย่อ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Abstract) จะต้องมีความสอดคล้องกัน

3.5 เนื้อหา

จะต้องเป็นภาษาไทย ใช้ฟอนต์แบบ TH Sarabun New ขนาด 14 พอยท์ ตัวธรรมดา

3.6 ตารางหรือภาพประกอบ

ข้อมูลในภาพและตารางจะต้องมีความคมชัด มีหมายเลขกำกับภาพและตารางตามลำดับ สำหรับภาพต้องระบุที่มาของภาพนั้นด้วย ใช้ฟอนต์แบบ TH Sarabun New ขนาด 14 พอยท์ ตัวหนา

3.7 เอกสารอ้างอิง

การอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหาตามหลักเกณฑ์ APA (American Psychological Association) ใช้ฟอนต์แบบ TH Sarabun New ขนาด 14 พอยท์ ตัวหนา โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.7.1 การอ้างอิงเนื้อหาภายในเนื้อเรื่องและภายในหัวข้อกับเอกสารอ้างอิง จะต้องตรงกัน และจะต้องมีรายละเอียดสำคัญเกี่ยวกับเอกสารตามกำหนดไว้อย่างครบถ้วน การอ้างอิงควรใช้รูปแบบเดียวกันให้สม่ำเสมอ โดยใช้ระบบนาม-ปี

3.7.2 การเรียงลำดับเอกสาร ให้เรียงตามลำดับตัวอักษรของชื่อผู้เขียนโดยไม่ต้องมีเลขกำกับ

ตัวอย่าง

รูปแบบบทความฉบับเต็ม ไม่เกิน 25 หน้ากระดาษ A5
ระยะขอบบน 1.5 นิ้ว ระยะขอบล่าง ซ้าย และขวา 1 นิ้ว
ใช้ฟอนต์แบบ TH Sarabun New ตลอดทั้งบทความ

ยชื่อบทความวิจัยภาษาไทย

TITLE IN ENGLISH

TH Sarabun New

16 พอยท์ ตัวหนา

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

ชื่อ - นามสกุลผู้เขียนบทความ^{1*} และชื่อ - นามสกุลผู้เขียนบทความร่วม²

First Author^{1*} and Co - Author²

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

บทคัดย่อ TH Sarabun New 16 พอยท์ ตัวหนา

เนื้อหาไม่เกิน 250 คำ

TH Sarabun New

14 พอยท์ ตัวธรรมดา

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

คำสำคัญ : คำสำคัญ 1, คำสำคัญ 2, คำสำคัญ 3

TH Sarabun New

14 พอยท์ ตัวธรรมดา

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

Abstract TH Sarabun New 16 พอยท์ ตัวหนา

เนื้อหาไม่เกิน 250 คำ

TH Sarabun New

14 พอยท์ ตัวธรรมดา

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

Keyword: Keyword 1, Keyword 2, Keyword 3 TH Sarabun New

14 พอยท์ ตัวธรรมดา

¹ ตำแหน่ง และสังกัดของผู้เขียนบทความ

² ตำแหน่ง และสังกัดของผู้เขียนบทความร่วม

*Corresponding author, E-mail: Sample@mail.com ของผู้แต่งหลัก

1. บทนำ TH Sarabun New 16 พอยท์ ตัวหนา

..... } TH Sarabun New
..... } 14 พอยท์ ตัวธรรมดา

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย TH Sarabun New 16 พอยท์ ตัวหนา

..... } TH Sarabun New
..... } 14 พอยท์ ตัวธรรมดา

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

3. แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด TH Sarabun New 16 พอยท์ ตัวหนา

..... } TH Sarabun New
..... } 14 พอยท์ ตัวธรรมดา

3.1 หัวข้อย่อย (ถ้ามี) TH Sarabun New 14 พอยท์ ตัวหนา

..... } TH Sarabun New
..... } 14 พอยท์ ตัวธรรมดา

3.1.1 หัวข้อย่อย (ถ้ามี) TH Sarabun New 14 พอยท์ ตัวหนา

..... } TH Sarabun New
..... } 14 พอยท์ ตัวธรรมดา

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

4. วิธีดำเนินการวิจัย TH Sarabun New 16 พอยท์ ตัวหนา

..... } TH Sarabun New
..... } 14 พอยท์ ตัวธรรมดา

4.1 หัวข้อย่อย (ถ้ามี) TH Sarabun New 14 พอยท์ ตัวหนา

..... } TH Sarabun New

..... } 14 พอยท์ ตัวธรรมดา

4.1.1 หัวข้อย่อย (ถ้ามี) TH Sarabun New 14 พอยท์ ตัวหนา

..... } TH Sarabun New

..... } 14 พอยท์ ตัวธรรมดา

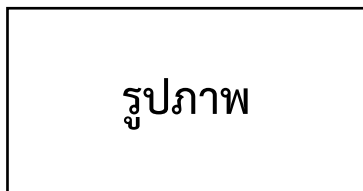
เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

5. สรุปผลการวิจัย TH Sarabun New 16 พอยท์ ตัวหนา

..... } TH Sarabun New

..... } 14 พอยท์ ตัวธรรมดา

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

รูปที่ 1 } TH Sarabun New

ที่มา : } 14 พอยท์ ตัวหนา

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

ตารางที่ 1 TH Sarabun New 14 พอยท์ ตัวหนา

[หัวตาราง]	[หัวตาราง]	[หัวตาราง]	[หัวตาราง]
[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]
[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]

ที่มา : TH Sarabun New 14 พอยท์ ตัวหนา

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

6. อภิปรายผลการวิจัย TH Sarabun New 16 พอยท์ ตัวหนา

..... } TH Sarabun New.....
..... } 14. พอยท์ ตัวธรรมดา.....

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

TH Sarabun New 16 พอยท์ ตัวหนา

7. ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

..... } TH Sarabun New.....
..... } 14. พอยท์ ตัวธรรมดา.....

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

8. กิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี) TH Sarabun New 16 พอยท์ ตัวหนา

..... } TH Sarabun New.....
..... } 14. พอยท์ ตัวธรรมดา.....

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

9. เอกสารอ้างอิง TH Sarabun New 16 พอยท์ ตัวหนา

ผู้แต่งประเภทหนังสือ. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อหนังสือ. //ครั้งที่พิมพ์ 2 (ถ้ามี). //
สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์.

ผู้เขียนประเภทวิทยานิพนธ์ฉบับพิมพ์. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อวิทยานิพนธ์. //
(ระดับวิทยานิพนธ์). //ชื่อสาขาวิชาหรือภาควิชาคณะ. //ชื่อสถาบัน
/จังหวัด.

ผู้เขียนประเภทวิทยานิพนธ์ฉบับอิเล็กทรอนิกส์. //(ปีที่พิมพ์). //
ชื่อวิทยานิพนธ์. //(ระดับวิทยานิพนธ์). //ชื่อสาขาวิชาหรือภาควิชา
คณะ. //ชื่อสถาบัน. //จาก/ <http://www.xxxxxxxxxxxxxxxxxx>

ชื่อผู้เขียนบทความฉบับพิมพ์. //(ปีที่พิมพ์). // “ชื่อบทความ”. //ชื่อวารสาร. //
ปีที่(ฉบับที่). /เลขหน้า.

ชื่อผู้เขียนบทความฉบับอิเล็กทรอนิกส์.//(ปีที่พิมพ์).//“ชื่อบทความ”.//
ชื่อวารสาร.//ปีที่(ฉบับที่).//เลขหน้า.//จาก/
<http://www.xxxxxxxxxxxxxxx>

ชื่อผู้เขียนบทความนำเสนอในการประชุมวิชาการ.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อเรื่อง
บทความ.//ใน/ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ).//ชื่อวารสาร.//ปีที่
(ฉบับที่),/เลขหน้า.

ชื่อผู้เขียนบทความนำเสนอในการประชุมวิชาการ.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อเรื่อง
บทความ.//ใน/ชื่อบรรณาธิการ/(บรรณาธิการ).//ชื่อหัวข้อหรือ
เรื่องการประชุม.//ชื่อการประชุม.//(หน้า).//สถานที่พิมพ์:
สำนักพิมพ์.

ผู้แต่งในหน้าเว็บไซต์.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อเรื่อง.//สืบค้นเมื่อ/วัน/เดือน/ปี(ที่
สืบค้น),/จาก/<http://www.xxxxxxxxxxxxxxx>

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

Author, A. A.// (Year) . // Title of book. // (xx ed.) . //
Location:/Publisher.

Author, A. A.//(Year).//Title of Doctor Dissertation or Master's
Thesis.//(Doctoral dissertation or master's thesis).//Name
of Institution.//Location.

Author, A. A.//(Year).//“Title of Article” .//Title of article.//
Volume(Number),/Page.

Author, A. A.// (Year) . // Title of post. // Retrieved
Month,/Day/Year,/from/<http://www.xxxxxxxxxxx.xxx>

หมายเหตุ / คือ เคาะ 1 ครั้ง

รูปแบบบทความฉบับเต็ม ไม่เกิน 25 หน้ากระดาษ A5
ระยะขอบบน 1.5 นิ้ว ระยะขอบล่าง ซ้าย และขวา 1 นิ้ว
ใช้ฟอนต์แบบ TH Sarabun New ตลอดทั้งบทความ

ชื่อบทความวิชาการภาษาไทย

TITLE IN ENGLISH

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

TH Sarabun New

16 พอยท์ ตัวหนา

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

ชื่อ - นามสกุลผู้เขียนบทความ^{1*} และชื่อ - นามสกุลผู้เขียนบทความร่วม²

First Author^{1*} and Co - Author²

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

บทคัดย่อ TH Sarabun New 16 พอยท์ ตัวหนา

เนื้อหาไม่เกิน 250 คำ

TH Sarabun New

14 พอยท์ ตัวธรรมดา

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

คำสำคัญ : คำสำคัญ 1, คำสำคัญ 2, คำสำคัญ 3

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

TH Sarabun New

14 พอยท์ ตัวธรรมดา

Abstract TH Sarabun New 16 พอยท์ ตัวหนา

เนื้อหาไม่เกิน 250 คำ

TH Sarabun New

14 พอยท์ ตัวธรรมดา

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

Keyword: Keyword 1, Keyword 2, Keyword 3

TH Sarabun New

14 พอยท์ ตัวธรรมดา

¹ ตำแหน่ง และสังกัดของผู้เขียนบทความ

² ตำแหน่ง และสังกัดของผู้เขียนบทความร่วม

*Corresponding author, E-mail: Sample@mail.com ของผู้แต่งหลัก

TH Sarabun New

12 พอยท์ ตัวธรรมดา

1. ส่วนนำ TH Sarabun New 16 พอยท์ ตัวหนา

..... } TH Sarabun New
..... } 14 พอยท์ ตัวธรรมดา
เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

2. ส่วนเนื้อหาย่อ TH Sarabun New 16 พอยท์ ตัวหนา

..... } TH Sarabun New
..... } 14 พอยท์ ตัวธรรมดา

2.1 หัวข้อย่อ (ถ้ามี) TH Sarabun New 14 พอยท์ ตัวหนา

..... } TH Sarabun New
..... } 14 พอยท์ ตัวธรรมดา

2.1.1 หัวข้อย่อ (ถ้ามี) TH Sarabun New 14 พอยท์ ตัวหนา

..... } TH Sarabun New
..... } 14 พอยท์ ตัวธรรมดา

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

3. สรุปผล TH Sarabun New 16 พอยท์ ตัวหนา

..... } TH Sarabun New
..... } 14 พอยท์ ตัวธรรมดา

3.1 หัวข้อย่อ (ถ้ามี) TH Sarabun New 14 พอยท์ ตัวหนา

..... } TH Sarabun New
..... } 14 พอยท์ ตัวธรรมดา

3.1.1 หัวข้อย่อ (ถ้ามี) TH Sarabun New 14 พอยท์ ตัวหนา

..... } TH Sarabun New
..... } 14 พอยท์ ตัวธรรมดา

รูปที่ 1
ที่มา : } TH Sarabun New 14 พอยท์ ตัวหนา
เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

ตารางที่ 1 TH Sarabun New 14 พอยท์ ตัวหนา

[หัวตาราง]	[หัวตาราง]	[หัวตาราง]	[หัวตาราง]
[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]
[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]

ที่มา : TH Sarabun New 14 พอยท์ ตัวหนา
เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

4. เอกสารอ้างอิง TH Sarabun New 16 พอยท์ ตัวหนา

ผู้แต่งประเภทหนังสือ. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อหนังสือ. //ครั้งที่พิมพ์ 2 (ถ้ามี). //

สถานที่พิมพ์./สำนักพิมพ์.

ผู้เขียนประเภทวิทยานิพนธ์ฉบับพิมพ์. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อวิทยานิพนธ์. //

(ระดับวิทยานิพนธ์). //ชื่อสาขาวิชาหรือภาควิชาคณะ. //ชื่อสถาบัน

./จังหวัด.

ผู้เขียนประเภทวิทยานิพนธ์ฉบับอิเล็กทรอนิกส์. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อ
วิทยานิพนธ์. //(ระดับวิทยานิพนธ์). //ชื่อสาขาวิชาหรือภาควิชา
คณะ. //ชื่อสถาบัน. //จาก/http://www. xxxxxxxxxxxxxxxx.

ชื่อผู้เขียนบทความฉบับพิมพ์. //(ปีที่พิมพ์). //“ชื่อบทความ”. //ชื่อวารสาร. //
ปีที่(ฉบับที่),/เลขหน้า.

ชื่อผู้เขียนบทความฉบับอิเล็กทรอนิกส์. //(ปีที่พิมพ์). //“ชื่อบทความ”. //ชื่อ
วารสาร. // ปีที่ (ฉบับที่). // เลข หน้า. // จาก /
http://www. xxxxxxxxxxxxxxxx.

ชื่อผู้เขียนบทความนำเสนอในการประชุมวิชาการ. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อเรื่อง
บทความ. //ใน/ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ). //ชื่อวารสาร. //ปีที่
(ฉบับที่),/เลขหน้า.

ชื่อผู้เขียนบทความนำเสนอในการประชุมวิชาการ. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อเรื่อง
บทความ. //ใน/ชื่อบรรณาธิการ/(บรรณาธิการ). //ชื่อหัวข้อหรือ
เรื่องการประชุม. //ชื่อการประชุม. //(หน้า). //สถานที่พิมพ์:/
สำนักพิมพ์.

ผู้แต่งในหน้าเว็บไซต์. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อเรื่อง. //สืบค้นเมื่อ/วัน/เดือน/ปี(ที่
สืบค้น),/จาก/http://www. xxxxxxxxxxxxxxxx.

เว้น 1 บรรทัด (8 พอยท์)

Author, A. A./ / (Year) . / / Title of book. / / (xx
ed.).//Location:/Publisher.

Author, A. A. // (Year) . // *Title of Doctor Dissertation or Master's Thesis* . // (Doctoral dissertation or master's thesis) . // Name of Institution . // Location.

Author, A. A. // (Year) . // “ Title of Article ” . // *Title of article* . // Volume (Number) , / Page.

Author, A. A. // (Year) . // *Title of post* . // Retrieved Month, / Day / Year, / from / <http://www.xxxxxxxxxx.xxx>.

หมายเหตุ / คือ เคาะ 1 ครั้ง